

ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

มีนาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

336.2714

033421

ร.3

ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี
๒

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์
๒

22 เม.ย. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

มีนาคม 2546

๒ 157176

อรพิน เจริญศิริวงศ์. (2546). ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การ
ธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : อาจารย์ผจงศักดิ์
หมวดสง.

การศึกษาครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการ
จัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน คือ ด้านการยื่นแบบ
แสดงรายการ ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการจัดทำใบกำกับภาษีและด้านการจัดทำ
รายงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นเจ้าหน้าที่บัญชีที่มีหน้าที่จัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มใน
องค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 79 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบ
ถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
แบบลิเคิร์ท (Likert) 4 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test Independent) ค่าความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว
(One - Way ANOVA) และใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe')
ผลการศึกษาพบว่า

1. เจ้าหน้าที่บัญชีผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป
มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีลักษณะธุรกิจบริการ มีอายุ 35 ปีขึ้นไป และมี
สถานภาพสมรสแล้ว

2. ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มโดยรวมและรายด้านทุกด้าน
มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

3. เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม
โดยรวมและรายด้านส่วนใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษี
มูลค่าเพิ่ม โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษี
มูลค่าเพิ่ม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และรายด้านส่วนใหญ่ แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านการจัดทำรายงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ.01

6. เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมและราย
ด้านส่วนใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านการขอคืนภาษีมูลค่า
เพิ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม
โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

THE PROBLEM OF ACCOUNTANTS IN DOING VALUE – ADDED TAX IN BUSINESS
ORGANIZATION OF PHETCHABURI PROVINCE

AN ABSTRACT

BY

MISS ORAPIN CHAREANSIRIWONG

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

March 2003

Orapin Charoensiriwong. (2003 B.E.). *The Problem of The Accountants In Doing Value – Added Tax In Business Organizations of Phetchaburi Province*. Master's Project. M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School Srinakharinwirot University. Advisor : Instructure Pajongsak Moudsong.

The purpose of this research was to conduct a comparative study on the problems of the accountants in doing the value – added tax in the business organizations in Phetchaburi province in general and in particular aspects of submitting a list form, claiming for a refund of value – added tax, doing a tax invoice and doing report.

The sample used for this study were 79 accountants in charge with doing value – added tax in the business organizations in Phetchaburi province. The data were collected by the questionnaire with a checklist and 4 level Likert rating scale. The data analysis was done by frequencies, means, percentages, standard deviations, t-test independent, and One – Way ANOVA variations, And the means was tested by the pair method of Scheffe.

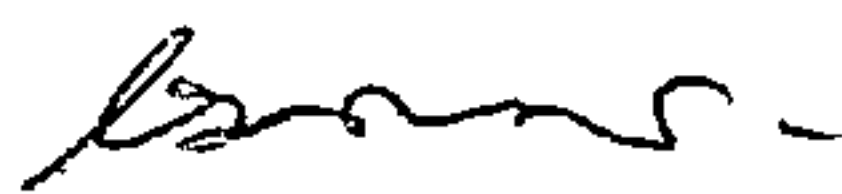
The results of the study were as follows :

1. Most of the respondents were accountants holding bachelor's degree and above, having work experiences of more than 10 years, age ranging from 35 years and being married.
2. The problem in doing the value – added tax in general and in every particular aspect of the accountants was at low level.
3. The problem in doing the value – added tax in general and in most of the particular aspects of the accountants with different educational level showed statistically significant difference at .01 level.
4. The problem in doing the value – added tax in general and in every aspect of the accountants with different experiences showed statistically significant difference at .01 level.
5. The problem in doing the value – added tax in general of the accountants with different business conduction showed statistically significant difference at .01 level, and in most of the particular aspects there was statistically significant difference at .05 level. And for the aspect of doing a report, there it was statistically significant difference at .01 level.
6. statistically significant difference were found in the problem in doing the value – added tax in general and in a particular aspect of the accountants with different ages at .05 level and for the aspect of refund claiming at .01 level respectively.

7. The problem in doing the value – added tax in general and in every aspect of the accountants with different marital status shoed no statistically significant difference.

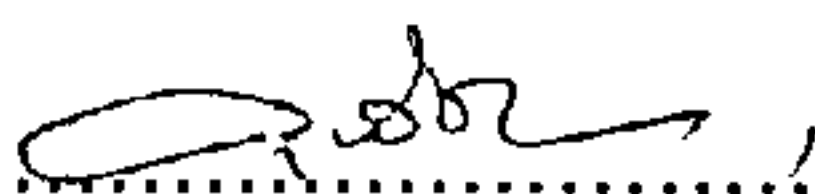
อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

คณะกรรมการสอบ

ประธาน
(อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี วรกวิน)

วันที่ ๗ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และให้กำลังใจด้วยดี ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ และคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ทางการวิจัย และด้านวิชาการ จนทำให้ผู้ศึกษา มีความสามารถในการศึกษาครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณเนตรนภา ยงวานิชจิต คุณวีรศักดิ์ โคมสุวรรณ และอาจารย์ภัทรา เรืองสินภิญญา ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้จัดการองค์การธุรกิจ และเจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ บิดามารดา และคุณสันติกร แสนสุดที่เป็นกำลังสำคัญให้ผู้ศึกษาสำเร็จการศึกษาในระดับนี้

อรพิน เจริญศิริวงศ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
	กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	7
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
	ลักษณะทั่วไปของภาษีมูลค่าเพิ่ม	8
	เหตุผลและความจำเป็นในการนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ในประเทศไทย.....	14
	ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม.....	15
	ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม.....	16
	ฐานภาษี.....	18
	อัตราภาษี.....	19
	การคำนวณภาษี.....	20
	การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม.....	23
	การจัดทำใบกำกับภาษี.....	27
	การจัดทำรายงานและการเก็บรักษาหลักฐานและเอกสาร.....	32
	การยื่นแบบแสดงรายการและการชำระภาษี.....	34
	การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม.....	36
	ปัญหาที่มักพบความผิดพลาดเกี่ยวกับการคำนวณภาษีและ	
	การยื่นแบบชำระภาษี.....	37
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	58
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	58
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	58
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	59
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	60
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
4	65
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
5	83
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	83
ความมุ่งหมายของการศึกษา.....	83
วิธีดำเนินการศึกษา.....	83
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
การอภิปรายผล.....	85
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา.....	90
บรรณานุกรม.....	92
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	96
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือ.....	100
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม.....	122
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย.....	129
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	131

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและคำร้อยละของเจ้าหน้าที่บัญชีผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ อายุและสถานภาพสมรส.....	66
2	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน.....	67
3	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ โดยรวมและรายข้อ... ..	69
4	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรายด้านและรายข้อ	67
5	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี โดยรายด้านและรายข้อ	70
6	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดทำรายงาน โดยรายด้านและรายข้อ	71
7	ผลการเปรียบเทียบปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	72
8	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	73
9	ผลการเปรียบเทียบปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	74
10	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามลักษณะ ประสบการณ์ในการทำงาน.....	75

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชี ในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ.....	77
12 ผลการเปรียบเทียบปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม ในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ.....	78
13 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ เซฟเฟ่ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ.....	79
14 ผลการเปรียบเทียบปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม ในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ.....	81
15 ผลการเปรียบเทียบปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม ในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	82

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษีอากรเป็นเครื่องมือในการหารายได้ที่สำคัญของรัฐบาล แต่เดิมรัฐบาลใช้ภาษีการค้าเป็นเครื่องมือเก็บภาษีจากยอดขายรับหรือยอดขายทั้งหมด โดยเริ่มเก็บภาษีการค้ามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 รูปแบบของภาษีในระยะเริ่มแรกเป็นภาษีการขายที่จัดเก็บทุกทอด ต่อมาในปี พ.ศ. 2504 ได้ยกเลิกการจัดเก็บภาษีในระดับการขายส่งและการขายปลีก จึงเหลือเพียงการจัดเก็บจากผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้ส่งออก (วิชัย โสสุวรรณจินดา. 2539 : 11)

อัตราภาษีการค้าได้กำหนดไว้ 21 อัตรา มีตั้งแต่อัตราร้อยละ 0.1 ถึงร้อยละ 50 และมีกรณียกเว้นมากมาย ซึ่งทำให้เกิดข้อโต้แย้งกันมากกว่าสินค้าแต่ละชนิดที่ผลิตออกมา นั้น ควรเสียภาษีในอัตราใดหรืออยู่ในข้อยกเว้น ปัญหาและข้อบกพร่องของภาษีการค้าอยู่ที่ภาระภาษีซ้ำซ้อน เพราะมีการเก็บภาษีทุกขั้นตอนการผลิต ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง มีความยุ่งยากในการปฏิบัติ เนื่องจากมีหลายอัตรา และมีการตีความแตกต่างกัน ส่งผลให้มีการบิดเบือนในการจัดรูปองค์กรธุรกิจเพื่อหลีกเลี่ยงภาษี และความสามารถในการแข่งขันในตลาดส่งออกก็ลดลงด้วย (วิชัย โสสุวรรณจินดา. 2539 : 16)

เนื่องจากในปัจจุบันภาวะการณ์เศรษฐกิจในด้านต่างๆ ของประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก การขยายตัวของอุตสาหกรรมผลิตภายในประเทศ แนวการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากมุ่งผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ามาเป็นมุ่งผลิตเพื่อส่งออก การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ มีผลทำให้ระบบภาษีอากรของไทยไม่สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลง ไม่เป็นการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องหาทางปรับปรุงระบบภาษีอากรของไทยให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของระบบภาษีการค้า ซึ่งมีปัญหาอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศหลายประการ กล่าวคือการมีภาระภาษีซ้ำซ้อนและยุ่งยากในการปฏิบัติ การมีภาษีหลายอัตราทำให้มีการใช้ทรัพยากรในด้านการผลิตและการบริโภคเพื่อใช้ประโยชน์จากโครงสร้างภาษีที่ไม่เสมอภาค จากความยุ่งยากซ้ำซ้อนของภาระภาษีการค้า รัฐบาลจึงได้พยายามแก้ไขการจัดเก็บภาษีการค้ามาจัดเก็บในรูปของ “ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value - Added Tax)” (เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม. 2541 : 267) ประเทศไทยได้ประกาศใช้ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2535 เป็นต้นมา การนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทนภาษีการค้านั้น ทำให้การเสียภาษีซ้ำซ้อนหมดไปเพราะภาษีนี้อาจเก็บจากส่วนมูลค่าที่เพิ่มขึ้น เท่านั้น และอัตราภาษีก็เป็นอัตราเดียวทำให้สะดวกในการบริหารและเอื้ออำนวยต่อการส่งออก เพราะรัฐไม่จำเป็นต้อง

ชุดเซตภาระภาษีสำหรับสินค้าส่งออก นอกจากนี้ประเทศต่างๆ ทั่วโลกส่วนใหญ่ต่างก็ได้นำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จนเป็นที่แพร่หลายและได้รับผลตอบแทนในการจัดเก็บเป็นอย่างดี

จากการเปลี่ยนแปลงระบบภาษีดังกล่าวของประเทศไทย ผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงคือ องค์การธุรกิจที่เข้าข่ายต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การมีหน้าที่ต้องเสียภาษี จัดทำบัญชีภาษีมูลค่าเพิ่ม และจัดทำรายงานเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม เจ้าหน้าที่บัญชีขององค์การธุรกิจในประเทศไทยยังไม่คุ้นเคยกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ย่อมต้องใช้เวลาในการทำ ความเข้าใจ แม้วานับจากวันที่เริ่มประกาศใช้ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มจนถึงปัจจุบันจะเป็นระยะเวลา เกือบ 10 ปีแล้วก็ตาม แต่เมื่อเทียบกับการใช้ระบบภาษีการค้าซึ่งใช้มานานกว่า 40 ปีแล้ว ถือว่า ไม่นาน การเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้นับได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์ การภาษีอากรของประเทศไทย อันเป็นลักษณะของการปฏิวัติระบบภาษีอากรของกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ย่อมมีปัญหาและผลกระทบในการปฏิบัติ (สิริศักดิ์ รัชชสถานติ. 2541 : 4) ยังมีเจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจอยู่เป็นจำนวนมากที่ไม่เข้าใจเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มและ ยังปฏิบัติได้ไม่ถูกต้องนัก เจ้าหน้าที่บัญชีต้องศึกษาเพื่อให้ทราบว่าตนต้องมีหลักปฏิบัติอย่างไร ตามกฎหมายบ้าง เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ซึ่งในทางปฏิบัติมีการตรวจพบ ข้อผิดพลาดอยู่เป็นจำนวนมากในเรื่องการกรอกรายการผิด การบันทึกบัญชีผิดเกี่ยวกับด้าน ภาษีซื้อและภาษีขาย การจัดทำรายงานภาษีซื้อ ภาษีขาย แจ่งภาษีซื้อไว้เกิน แจ่งภาษีขายไว้ ขาด(บุญรอด โบริ์เสวีวงศ์. ม.ป.ป. :5) นอกจากนี้ยังมีปัญหาการปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ เสียภาษี คือ ยังมีการใช้แบบแสดงรายการชำระภาษีผิดประเภท กรอกเลขประจำตัวผู้เสียภาษี ลงในแบบชำระภาษีผิดพลาด ขาดความเข้าใจในการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ลงรายการในใบกำกับภาษีไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ลงรายการในรายงานและจัดทำรายงานใน ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด เป็นหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ ผู้จัดทำบัญชีต้องปฏิบัติให้ถูกต้อง เพื่อจะได้ไม่มีปัญหาทางภาษีอากร หากถูก สรรพากร ตรวจสอบพบข้อผิดพลาด จะต้องถูกประเมินภาษีเพิ่มเติมต้องเสียเบี้ยปรับเงิน เพิ่มและการตรวจสอบของสรรพากรจะใช้เวลามากกว่าจะตรวจพบข้อผิดพลาดของแต่ละองค์ การธุรกิจ เนื่องจากมีจำนวนรายผู้เสียภาษีที่สรรพากรต้องทำการตรวจสอบด้านภาษีอยู่เป็น จำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้ทันในรอบระยะเวลาบัญชีของธุรกิจ เมื่อตรวจสอบ พบข้อผิดพลาดจะถูกเรียกตรวจสอบเอกสารย้อนหลัง

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำ ภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจจังหวัดเพชรบุรีใน 4 ด้าน คือ ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี และด้านการจัดทำรายงาน ซึ่งผล การศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่บัญชีผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีภาษีมูลค่าเพิ่ม และผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร ในการพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มให้มาก ขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติ และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานสรรพากรได้ใช้

เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางวิธีบริหารงานจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงปรับปรุงเอกสารในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มให้เข้าใจ แก่การทำความเข้าใจ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการจัดเก็บภาษีและเพื่อให้ผู้เสียภาษีสามารถ ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน คือ ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี และด้านการจัดทำรายงาน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ อายุ และสถานภาพสมรส

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจและผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร การพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มให้เจ้าหน้าที่บัญชี ได้มากขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานสรรพากรและเจ้าหน้าที่สรรพากรได้ใช้เป็นข้อมูลในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มให้เข้าใจง่ายและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหามูลค่าเพิ่มให้การจัดเก็บภาษีอากรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้ คือ

1. เนื้อหา

เนื้อหาที่ศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในด้านการยื่นแบบแสดงรายการ ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี และด้านการจัดทำรายงาน เท่านั้น

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นเจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจนิติบุคคล ประเภทบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนจำกัดที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม อัตราร้อยละ 7 ในจังหวัดเพชรบุรี และเป็นองค์การธุรกิจที่มีเจ้าหน้าที่จัดทำบัญชีเอง

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้มาจากประชากรที่กำหนด เป็นเจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจนิติบุคคล ประเภทบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนจำกัดที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มอัตราร้อยละ 7 ในจังหวัดเพชรบุรี และเป็นองค์การธุรกิจที่มีเจ้าหน้าที่จัดทำบัญชีเอง ที่มีความสนใจและยินดีให้ข้อมูล จำนวน 79 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของเจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจในจังหวัดเพชรบุรี โดยแบ่งเป็น

3.1.1 ระดับการศึกษา แบ่งเป็น

3.1.1.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

3.1.1.2 ปริญญาตรีขึ้นไป

3.1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน แบ่งเป็น

3.1.2.1 น้อยกว่า 5 ปี

3.1.2.2 5 – 10 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 10 ปี

3.1.3 ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ แบ่งเป็น

3.1.3.1 ธุรกิจบริการ

3.1.3.2 ธุรกิจพาณิชยกรรม

3.1.3.3 ธุรกิจอุตสาหกรรม

3.1.4 อายุ แบ่งเป็น

3.1.4.1 น้อยกว่า 35 ปี

3.1.4.2 35 ปีขึ้นไป

3.1.5 สถานภาพสมรส แบ่งเป็น

3.1.5.1 โสด

3.1.5.2 สมรส

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจในจังหวัดเพชรบุรี ใน 4 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ

3.2.2 ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม

3.2.3 ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี

3.2.4 ด้านการจัดทำรายงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคของเจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจนิติบุคคล ประเภทบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม รวม 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ หมายถึง การใช้แบบแสดงรายการชำระภาษีผิดประเภท กรอกเลขประจำตัวผู้เสียภาษีลงในแบบชำระภาษีผิดพลาด ยื่นแบบแสดงรายการภาษีหรือแบบนำส่งภาษีไว้ไม่ถูกต้องหรือมีข้อผิดพลาด อันเป็นเหตุให้จำนวนภาษีที่ต้องเสียหรือนำส่งคลาดเคลื่อนไปก็จะต้องเสียเบี้ยปรับตามที่กรมสรรพากรกำหนดการยื่นแบบแสดงรายการและการชำระภาษีไม่ทันตามกำหนดเวลา ซึ่งจะต้องยื่นแบบแสดงรายการ(ภ.พ.30) พร้อมทั้งชำระภาษี (ถ้ามี) เป็นรายเดือน ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป ซึ่งหากชำระไม่ทันตามกำหนดเวลาจะต้องเสียเบี้ยปรับตามอัตราที่กรมสรรพากรกำหนดโดยไม่มีข้อยกเว้น ในขณะที่การยื่นแบบยังขาดความสะดวกรวดเร็ว กรณียื่นแบบทางอินเทอร์เน็ตก็เข้าไปติดต่อกับระบบเครือข่ายของสรรพากรยากมาก

1.2 ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม หมายถึง การมีสิทธิได้รับคืนภาษีขององค์การธุรกิจ กรณีที่ภาษีที่เสียไปแล้วในการซื้อสินค้าหรือบริการต่างๆ มาใช้ในกิจการของตนสูงกว่าภาษีจากการขายสินค้าหรือให้บริการ เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจยังขาดความเข้าใจในการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม และเกิดความกลัวว่าหากขอคืนภาษีจะถูกเรียกตรวจสอบเอกสารจึงไม่ใช้สิทธิในการขอคืนภาษี นอกจากนี้กรณีขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสด การพิจารณาคืนภาษีของกรมสรรพากรจะล่าช้ามาก

1.3 ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี หมายถึง การออกเอกสารหลักฐานให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการในการขายสินค้าหรือการให้บริการทุกครั้ง ตลอดจนการออกใบเพิ่มหนี้และใบลดหนี้โดยจะต้องมีรายการอันเป็นสาระสำคัญให้ครบถ้วน เจ้าหน้าที่บัญชีใน องค์การธุรกิจยังลงรายการไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดในใบกำกับภาษี มีการแก้ไขรายการผิดพลาดในใบกำกับภาษีซึ่งตามกฎหมายรายการในใบกำกับภาษีห้ามมิให้ แก้ไขรายการโดยมีรอยขีดลบขีดฆ่า มิเช่นนั้นใบกำกับภาษีดังกล่าวจะใช้ไม่ได้ และไม่สามารถนำไปหักยอดภาษีขายได้ เจ้าหน้าที่บัญชียังจัดทำใบกำกับภาษีไม่ทันตามระยะเวลาที่สรรพากรกำหนด และไม่เข้าใจเงื่อนไขของความรับผิดชอบ และบางสถานประกอบการไม่มีสถานที่เพียงพอในการเก็บรักษาใบกำกับภาษีซื้อและใบกำกับภาษีขาย ซึ่งมีปริมาณมากและต้องจัดเก็บไว้นานเป็นเวลาถึง 5 ปี

1.4 ด้านการจัดทำรายงาน หมายถึง ประเภทของรายงานที่ต้องจัดทำในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมีเป็นจำนวนมาก ได้แก่ รายงานภาษีขาย รายงานภาษีซื้อและรายงานภาษีสินค้าและวัตถุดิบ (เฉพาะกิจการขายสินค้า) เจ้าหน้าที่บัญชีต้องจัดทำรายงานให้ครบทุกประเภทตามที่กฎหมายกำหนดในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการจัดทำรายงานมีข้อจำกัด และต้องลงรายการในรายงานภายใน 3 วัน นับแต่วันที่ได้มาหรือจำหน่ายออกไปซึ่งสินค้าหรือบริการ และยังต้องจัดเก็บรักษารายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้องไว้ที่สถานประกอบการ

เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่วันที่ได้อื่นแบบแสดงรายการภาษี อีกทั้งต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมากในการจัดทำรายงานประเภทต่างๆ ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

2. เจ้าหน้าที่บัญชี หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่จัดทำบัญชีภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในธุรกิจ 3 ประเภท ได้แก่ ธุรกิจบริการ ธุรกิจพาณิชยกรรม และธุรกิจอุตสาหกรรม

3. องค์การธุรกิจ หมายถึง องค์การธุรกิจนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนจำกัดที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มอัตราร้อยละ 7 ในจังหวัดเพชรบุรี โดยจัดแบ่งประเภทของธุรกิจตามลักษณะการดำเนินงาน 3 กลุ่มธุรกิจ ดังนี้

3.1 ธุรกิจบริการ หมายถึง ธุรกิจที่เน้นกิจกรรมด้านการให้บริการ เพื่อสร้างความสะดวกและความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า ได้แก่ ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง และปั๊มน้ำมัน

3.2 ธุรกิจพาณิชยกรรม หมายถึง ธุรกิจที่มีสินค้าไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งแบ่งออกเป็นผู้ค้าส่งและผู้ค้าปลีก ได้แก่ ธุรกิจขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป ธุรกิจร้านอาหาร และธุรกิจขายรถยนต์

3.3 ธุรกิจอุตสาหกรรม หมายถึง ธุรกิจที่ทำการผลิตสินค้าจำหน่ายเอง โดยซื้อวัตถุดิบและส่วนประกอบอื่นๆ ในการแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป ได้แก่ โรงงานทอผ้า ธุรกิจผลิตพลาสติก ธุรกิจผลิตเกลือป่น และธุรกิจน้ำดื่ม

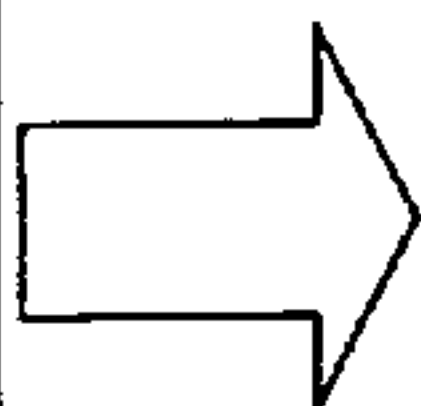
4. ภาษีมูลค่าเพิ่ม หมายถึง จำนวนเงินที่องค์การธุรกิจนิติบุคคลที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ประเภทบริษัทจำกัด และห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่ต้องชำระให้แก่กรมสรรพากร

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ

สถานภาพของเจ้าหน้าที่บัญชี
ในองค์การธุรกิจ จำแนกเป็น

1. ระดับการศึกษา
2. ประสบการณ์ในการทำงาน
3. ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ
4. อายุ
5. สถานภาพสมรส

ตัวแปรตาม

ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำ
ภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ
2. ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม
3. ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี
4. ด้านการจัดทำรายงาน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน
2. เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน
3. เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน
4. เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน
5. เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. เหตุผลและความจำเป็นในการนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ในประเทศไทย
3. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม
4. ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม
5. ฐานภาษี
6. อัตราภาษี
7. การคำนวณภาษี
8. การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
9. การจัดทำใบกำกับภาษี
10. การจัดทำรายงานและการเก็บรักษาหลักฐานและเอกสาร
11. การยื่นแบบแสดงรายการและการชำระภาษี
12. การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม
13. ปัญหาที่พบความผิดเกี่ยวกับการคำนวณภาษีและการยื่นแบบชำระภาษี
14. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ลักษณะทั่วไปของภาษีมูลค่าเพิ่ม

1.1 ความหมายของภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาษีมูลค่าเพิ่ม หมายถึง ภาษีอากรที่มีหลักการจัดเก็บจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการเฉพาะที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอนของการผลิตและการจำหน่ายสินค้าหรือบริการหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ใช้มูลค่าที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอนการผลิตหรือการจำหน่ายสินค้าหรือบริการเป็นฐานในการคำนวณภาษี (มูลค่าของสินค้าหรือบริการส่วนที่เพิ่มขึ้น $\times$ อัตราภาษี) สำหรับภาษีการค้าใช้ราคาสินค้าหรือรายรับเป็นฐานในการคำนวณภาษี (รายรับจากการขาย สินค้า $\times$ อัตราภาษี)

1.2 ลักษณะของภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีที่ไม่มีความซ้ำซ้อนเพราะในการจัดเก็บภาษีได้มุ่งจัดเก็บจากมูลค่าของสินค้าและบริการเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นในขั้นตอนการผลิตแต่ละขั้นตอนเท่านั้น มิได้จัดเก็บจากมูลค่าทั้งหมดของสินค้าหรือบริการที่เป็นผลผลิต หมายความว่า ภาษีมูลค่าเพิ่มยอมรับในการผลิตสินค้าและบริการนั้นผู้ผลิตได้ใช้สินค้าและบริการที่มีอยู่แล้วในสังคม (คือเครื่องจักร สินค้ากึ่งสำเร็จรูปและวัตถุดิบ) มาผลิตเป็นสินค้าและบริการชนิดใหม่ขึ้น และสินค้าและบริการที่มีอยู่แล้วในสังคมนั้นได้เสียภาษีมาแล้ว เพื่อไม่ให้เก็บภาษีซ้ำ จึงมีการยอมให้หักค่าภาษีซึ่งเสียไปแล้วเมื่อตอนซื้อเครื่องจักร สินค้ากึ่งสำเร็จรูป และวัตถุดิบ ออกจากภาษีของผลผลิตที่จะต้องเสีย

ภาษีมูลค่าเพิ่มคำนวณจากยอดมูลค่าสินค้าหรือบริการก่อนหักรายจ่ายใด ๆ ตามอัตราภาษีที่กำหนด ซึ่งมีอัตราเดียวโดยต้องคำนวณภาษี สำหรับราชการบริการส่วนท้องถิ่นเพิ่มควบคู่ไปอีก 1 ใน 9 ส่วนของภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร อย่างไรก็ตามเพื่อให้มีการจัดเก็บภาษีซ้ำซ้อนจากสินค้าและบริการที่ต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอนจนถึงมือผู้บริโภค ดังนั้นในการคำนวณภาษีผู้ประกอบการจดทะเบียนจะนำภาษีที่เรียกเก็บจากผู้ซื้อหรือผู้รับบริการ ซึ่งกฎหมายเรียกว่า ภาษีขายตั้งแล้วลบหรือเครดิตด้วยภาษีที่ตนถูกประกอบการจดทะเบียนรายอื่นเรียกเก็บ ซึ่งกฎหมายเรียกว่าภาษีซื้อ โดยอาศัยหลักฐานสำคัญที่เรียกว่าใบกำกับภาษี ภาษีซื้อนี้อาจขอคืนเป็นเงินสดแทนการเครดิตยกยอดไปก็ได้ จึงอาจกล่าวได้ว่า ภาษีนี้นับคำนวณจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอน

เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มมีขอบข่ายบังคับกว้างขวางมาก และอาจก่อให้เกิดภาระยุ่งยากแก่ผู้ประกอบการขนาดเล็กโดยทั่วไป จึงมีการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ประกอบการที่มีรายรับต่อปีหรือต่อรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 1,200,000 บาท ซึ่งกฎหมายเรียกว่า กิจการขนาดเล็ก ย่อม (เพิ่มจากเดิมที่กำหนดไว้ “ไม่เกิน 600,000” เป็น “ไม่เกิน 1,200,000” ใช้บังคับ ตั้งแต่ 1 เมษายน 2542 เป็นต้นไป) ส่วนผู้ประกอบการที่มีรายรับต่อปีเกิน 1,200,000 บาท รวมทั้งผู้นำเข้าสินค้าจะต้องเสียภาษีตามอัตราปกติ คือ ร้อยละ 7 (รวมภาษีท้องถิ่น) ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2542 ถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2544 ต่อจากนั้น คือ ร้อยละ 10

ภาษีมูลค่าเพิ่มโดยทั่วไปต้องชำระเป็นรายเดือนภาษี (เดือนปฏิทิน) ภายในวันที่ 15 ของเดือนภาษีถัดไป ผู้ประกอบการนอกจากต้องจดทะเบียนและมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเป็นรายเดือนแล้วยังมีหน้าที่จัดทำใบกำกับภาษี รายงานและหลักฐานต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้อีกด้วย ผู้ฝ่าฝืนย่อมอาจถูกประเมินภาษีพร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม รวมทั้งอาจถูกยึดทรัพย์สินนำไปขายทอดตลาดเพื่อนำเงินไปเสียภาษีหรืออาจถูกดำเนินคดีอาญได้ด้วยก็ได้

1.3 ข้อดีของภาษีมูลค่าเพิ่ม

1.3.1 ขจัดความซ้ำซ้อนของภาระภาษี เนื่องจากภาษีการค้ามีหลักการจัดเก็บจากยอดขายหรือยอดขายรับก่อนหักรายจ่ายในทุกขั้นตอนการผลิตหรือการให้บริการซึ่งภาษีที่จัดเก็บในกระบวนการผลิตขั้นแรก ๆ จะถูกถือเป็นฐานของภาษีที่จะจัดเก็บในกระบวนการผลิตขั้นถัดไป ทำให้มีการเก็บภาษีซ้ำซ้อนกันในหลายขั้นตอน ขึ้นอยู่กับจำนวนขั้นตอนของการผลิตสินค้านั้นๆ ซึ่งหากขั้นตอนการผลิตมีมาก ภาระภาษีซ้ำซ้อนก็จะมีมากหรือสูงตามไปด้วย การเก็บภาษีซ้ำซ้อนดังกล่าวทำให้ต้นทุนการผลิตสินค้าสูงกว่าที่ควร สำหรับภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นมีหลักการจัดเก็บจากฐานมูลค่าของสินค้าหรือบริการเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอนการผลิตและจำหน่ายเท่านั้น จึงไม่มีภาระภาษีซ้ำซ้อนกัน ทั้งนี้ เนื่องจากสามารถนำภาษีซื้อที่เสียไปแล้วจากการซื้อวัตถุดิบ สินค้า ทุน ฯลฯ มาเครดิตออกจากภาษีขายจากการขายสินค้าและบริการได้ทั้งจำนวนและทุกขั้นตอนการผลิตสินค้าหรือบริการจึงเห็นได้ว่าฐานภาษีมูลค่าเพิ่มมิใช่ราคาขายหรือยอดขายรับดังเช่นภาษีการค้า แต่เป็นมูลค่าของสินค้าหรือบริการส่วนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอนการผลิตสินค้าหรือบริการเท่านั้น ความซ้ำซ้อนของภาระภาษีจึงถูกขจัดออกไป

1.3.2 มีความเป็นกลางทางเศรษฐกิจ เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มบังคับใช้กับสินค้าและบริการทุกชนิด และทุกขั้นตอนของการผลิตและการจำหน่าย โดยใช้อัตราเดียวสำหรับสินค้าและบริการทุกชนิดด้วย จึงไม่ก่อให้เกิดการบิดเบือนในการผลิตและการบริโภค นอกจากนั้น ภาษีมูลค่าเพิ่มยังมีความเป็นกลางในการจัดรูปแบบธุรกิจด้วยกล่าวคือไม่ว่าจะขยายรูปแบบธุรกิจออกไปในแนวดิ่งหรือแนวนานก็จะมีผลทางภาษีอย่างเดียวกัน เพราะฐานภาษีคือมูลค่าของสินค้าหรือบริการส่วนที่เพิ่มขึ้น ไม่มีการจัดเก็บภาษีซ้ำ สำหรับภาษีการค้ามีการจัดเก็บหลายอัตราทำให้ภาษีขาดความเป็นกลางและก่อให้เกิดการบิดเบือนการใช้ทรัพยากรทั้งในด้านการผลิตและการบริโภค ทั้งนี้ เนื่องจากโครงสร้างภาษีที่ไม่เสมอภาค และการที่ภาษีการค้ามีหลักการจัดเก็บจากรายรับก่อนหักรายจ่ายในทุกขั้นตอนการผลิตนั้นทำให้มีการจัดเก็บภาษีซ้ำซ้อน การซ้ำซ้อนของภาระภาษีนี้ก่อให้เกิดการหลีกเลี่ยงภาษีโดยการจัดรูปแบบของธุรกิจหรือการรวมตัวของธุรกิจเป็นไปในแนวดิ่ง แทนที่จะเป็นแนวนาน ทั้งนี้ เพราะการรวมตัวในแนวดิ่งจะเสียภาษีน้อยกว่าเนื่องจากการลดจำนวนครั้งของการขายลง

1.3.3 เอื้ออำนวยต่อการลงทุน ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นยอมให้มีการเครดิตภาษีสำหรับสินค้าประเภททุน (เครื่องจักร) ที่ซื้อมาใช้ในกิจการได้ด้วย โดยถือเสมือนหนึ่งว่าสินค้าประเภททุนเป็นสินค้าทั่ว ๆ ไปที่ซื้อมาเพื่อขายหารายได้ การให้เครดิตภาษีดังกล่าวจะมีผลให้ผู้เสียภาษีได้รับเงินคืนทันทีในงวดที่มีการซื้อสินค้าประเภททุนมาใช้ประกอบกับภาษีมูลค่าเพิ่มมีลักษณะไม่ซ้ำซ้อนดังเช่นภาษีการค้า จึงเอื้ออำนวยหรือส่งเสริมต่อการลงทุนในกิจการต่างๆ ทุกประเภท

1.3.4 เอื้ออำนวยต่อการส่งสินค้าออก เนื่องจากระบบภาษีมูลค่าเพิ่มใช้อัตราศูนย์กับสินค้าส่งออก ทำให้สินค้าส่งออกปลอดจากภาระภาษีทางอ้อม และหากมีภาระภาษีติด

ฝั่งในสินค้าส่งออกก็จะได้รับคืนทั้งหมด ซึ่งทำให้สินค้าไทยมีโอกาสแข่งขันกับสินค้าต่างประเทศได้มากขึ้น ผลก็คือ เป็นการสนับสนุนหรือส่งเสริมการส่งออกนั่นเองสำหรับภาษีการค้านั้นแม้ว่าสินค้าที่ส่งออกจะได้รับยกเว้นภาษีก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงปลดปล่อยความซ้ำซ้อนของภาษีในช่วงสุดท้ายเท่านั้น ความซ้ำซ้อนของภาระภาษีในช่วงอื่นๆ ที่สะสมกันมาก่อนถึงช่วงสุดท้ายก็ยังมีติดตัวสินค้าอยู่ การลดอัตราภาษีการค้าก็เป็นเพียงการบรรเทาความรุนแรงของการซ้ำซ้อนเท่านั้นมิได้ขจัดความซ้ำซ้อนของภาระภาษีไปโดยสิ้นเชิง การจ่ายคืนภาษีในรูปเงินชดเชยนั้นก็ยังมีปัญหาในการคำนวณมูลค่าของภาษีที่ฝังอยู่ในตัวสินค้าว่ามีจำนวนที่แน่นอนเท่าใด เมื่อไม่สามารถคำนวณมูลค่าของภาษีที่แน่นอนได้ การจ่ายคืนภาษีในรูปเงินชดเชยจึงอยู่ในลักษณะของการคาดเดาหรือเหมาจ่ายโดยประมาณ ทำให้ความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยลดลง ซึ่งมีส่วนทำให้ไทยเสียเปรียบดุลการค้ามากกว่าที่ควรจะเป็น

1.3.5 มีกลไกป้องกันการหลบหนีภาษี ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมีกลไกป้องกันการหลบหนีภาษีอยู่ในตัว เนื่องจากการเสียภาษีของผู้ขายรายหนึ่งจะถูกนำไปเป็นหลักฐานการเครดิตภาษีของผู้เสียภาษี (ผู้ขาย) อีกรายหนึ่ง โดยที่การซื้อขายสินค้าแต่ละครั้ง ผู้ขายจะต้องออกหลักฐานใบกำกับภาษี (Tax Invoice) ให้กับผู้ซื้อสินค้าเพื่อนำไปใช้ในการเครดิตออกจากภาษีขายในการยื่นแบบชำระภาษีต่อกรมสรรพากรซึ่งหากผู้ประกอบการรายใดมีเอกสารหลักฐานภาษีซื้อ (ใบกำกับภาษี) ไม่ครบถ้วน ก็จะต้องแบกรับภาระภาษีในส่วนนั้น ๆ ไว้เอง ดังนั้น แต่ละฝ่ายจะต้องรักษาผลประโยชน์ของตนเอง ซึ่งจะเป็นการควบคุมการเสียภาษีระหว่างผู้เสียภาษีด้วยกันเองให้เป็นไปอย่างถูกต้องอัตโนมัติ แทนที่จะถูกควบคุมหรือตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ฝ่ายเดียว สำหรับภาษีการค้าในส่วนใหญ่เก็บจากผู้ผลิตและผู้นำเข้าทำให้ภาระภาษีนี้นั้นจะถูกรวมเข้าไปกับราคาสินค้า ซึ่งผู้เสียภาษีตามกฎหมายรู้สึกว่าเป็นภาระการค้าเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการขายทำให้สินค้ามีราคาสูง เมื่อสินค้ามีราคาสูง ภาระภาษีก็สูงตามไปด้วย จึงทำให้ผู้ขายพยายามหลบหนีภาษีกันอย่างอิสระโดยไม่มีกลไกป้องกันการหนีภาษี

1.3.6 โครงสร้างไม่ยุ่งยากและสลับซับซ้อน เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นมีอัตราจัดเก็บอัตราเดียวกับสินค้าและบริการทุกชนิด การคำนวณภาษีก็หาจำนวนภาษีที่ต้องเสียได้ง่ายโดยเอาภาษีขาย (Output Tax) ลบด้วยภาษีซื้อ (Input Tax) การเขียนกฎหมายก็ไม่สลับซับซ้อน สำหรับภาษีการค้านั้นบทบัญญัติสลับซับซ้อนเข้าใจยากและกระจายอยู่หลายที่ทั้งที่เป็นพระราชบัญญัติพระราชกำหนดมากมายหลายฉบับแล้วยังมีพระราชกฤษฎีกากฎกระทรวงประกาศกระทรวงการคลัง และประกาศอธิบดีกรมสรรพากรอีกหลายฉบับที่ต้องใช้ประกอบ และนอกจากความสลับซับซ้อนของกฎหมายแล้วยังมีปัญหาในการตีความด้วยและการที่ภาษีการค้ามีหลายอัตราก็ยังเพิ่มความยุ่งยากซับซ้อนทางปฏิบัติมากขึ้นไปอีก

1.3.7 อำนวนรายได้ให้รัฐมากขึ้น เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีที่มีฐานกว้างและมีกลไกป้องกันการหลบหนีภาษีอยู่ในตัวเอง การหลีกเลี่ยงภาษีจะกระทำได้ยาก การจัดเก็บภาษีจึงจัดเก็บได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย ซึ่งจะอำนวนรายได้ให้รัฐมากขึ้น

1.3.8 ความร่วมมือในการเสียภาษีมากขึ้นภาษีมูลค่าเพิ่มรัฐมิใช่จะจัดเก็บภาษีแต่ฝ่ายเดียว ผู้มีหน้าที่เสียภาษีก็มีโอกาสได้รับเงินภาษีคืนจากรัฐด้วย เช่น ผู้ส่งออก ซึ่งแทนที่จะเสียภาษีกลับมาได้รับเงินภาษีคืนจากรัฐ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับผู้เสียภาษีจึงมีลักษณะเป็นธุรกิจในขอบเขตของวินัยมากขึ้น เมื่อผู้เสียภาษีได้รับการปฏิบัติอย่างถูกต้องเป็นธรรมเช่นนี้ ความร่วมมือหรือความสมัครใจในการเสียภาษีจึงมีมากขึ้น

1.4 ข้อดีของภาษีมูลค่าเพิ่ม

1.4.1 ภาษีมูลค่าเพิ่มอาจเพิ่มภาระการปฏิบัติตามในด้านของผู้เสียภาษี เพราะการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มอย่างถูกต้องนั้นจำเป็นต้องมีการจัดทำบัญชีหรือรายงานต่างๆ รวมทั้งการออกไปกำกับภาษี ตลอดจนต้องเก็บรักษาเอกสารหลักฐานดังกล่าวไว้เป็นอย่างดีด้วย ซึ่งผู้เสียภาษีจะต้องรับภาระต่างๆ รวมทั้งจะต้องเสียค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น

1.4.2 กรณีระบบบัญชียังไม่มีมาตรฐานดีพอ และยังไม่มียระบบที่จะควบคุมการออกไปเสร็จรับเงิน และใบกำกับภาษีให้ครบถ้วนได้ อาจก่อให้เกิดช่องทางรั่วไหลของภาษีอากรได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการเครดิตภาษีของปัจจัยการผลิตและการคืนภาษีให้กับกิจการที่เสียภาษีในอัตราศูนย์และหรือการคืนภาษีในกรณีอื่น

1.4.3 การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจะทำให้ผู้ประกอบการกิจการจำนวนมาก ซึ่งตามระบบปัจจุบันไม่ต้องเสียภาษีการค้า เช่น ผู้ซื้อมาขายไปต้องเข้ามาอยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ฉะนั้น ผู้ประกอบการเหล่านี้อาจจะมีทัศนคติต่อต้านการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

1.4.4 ภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งใช้ฐานการบริโภคนั้น ทำให้สินค้าประเภททุนปลอดภาระภาษี อาจมีผลต่อการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการหันมาใช้สินค้าประเภททุน (เครื่องจักร) แทนแรงงานมากยิ่งขึ้น อาจไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบัน

1.4.5 เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มเกี่ยวข้องกับผู้เสียภาษีเป็นจำนวนมาก ความยุ่งยากในการบริหารการจัดเก็บจึงมีมากกว่าภาษีการค้า ต้องใช้ทั้งเจ้าหน้าที่และเครื่องมือเครื่องใช้ในการจัดเก็บมากขึ้น จึงทำให้ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บสูงขึ้นตามไปด้วย

1.4.6 เนื่องจากภาระภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นจะตกกับผู้ซื้อสินค้าทอดสุดท้ายอันได้แก่ผู้บริโภค อาจจะทำให้ระดับราคาสินค้าช่วงผู้บริโภคมีราคาสูงขึ้น

1.5 หลักการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาษีมูลค่าเพิ่มมีหลักการจัดเก็บจากผู้ประกอบการจดทะเบียนซึ่งขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพเป็นปกติธุระ รวมทั้งผู้นำเข้าซึ่งสินค้าไม่ว่าเพื่อการใดด้วย โดยผู้ประกอบการจะต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มก่อนวันประกอบกิจการ และยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีตามแบบที่อธิบดีกำหนดเป็นรายเดือนภาษีทุกเดือน ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไปไม่ว่าจะมีรายรับหรือไม่ก็ตาม

ผู้ประกอบการจดทะเบียนเมื่อซื้อสินค้าหรือบริการเพื่อนำมาใช้ในการประกอบกิจการของตน จะต้องจ่ายภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 ของราคาสินค้าหรือบริการให้แก่ ผู้ขายหรือผู้บริการ ภาษีส่วนนั้นเรียกว่า “ภาษีซื้อ”

ผู้ประกอบการจดทะเบียนเมื่อขายสินค้าหรือให้บริการ จะต้องเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 ของราคาสินค้าหรือบริการ จากผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการทุกครั้ง ภาษีส่วนนี้เรียกว่า “ภาษีขาย”

ผู้ประกอบการจดทะเบียนจะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มโดยคำนวณจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือนภาษี

หากภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ ผู้ประกอบการจะต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่มเท่ากับจำนวนส่วนต่างนั้น

หากภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ให้ถือเป็นเครดิตภาษี ผู้ประกอบการมีสิทธินำไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มในเดือนถัดไปได้ หรือจะขอคืนเป็นตัวเงินก็ได้

ในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มนั้น ผู้ประกอบการจดทะเบียนจะต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษี (ภ.พ.30) ตามที่อธิบดีกำหนดเป็นรายเดือนภาษีทุกเดือน ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ประกอบการจะมีรายรับหรือไม่ก็ตาม

“ผู้ประกอบการ” หมายถึง บุคคลธรรมดา นิติบุคคล กองมรดก คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท องค์การของรัฐบาล สหกรณ์ และองค์การอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นนิติบุคคล ซึ่งประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือทางวิชาชีพเป็นปกติธุระในราชอาณาจักร

“ภาษีซื้อ” หมายถึง ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนถูกผู้ประกอบการจดทะเบียนอื่นเรียกเก็บ เมื่อซื้อสินค้าหรือบริการ (รวมทั้งสินค้าทุน) ไปใช้ในการประกอบกิจการของตน

“ภาษีขาย” หมายถึง ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนเรียกเก็บจากผู้ซื้อสินค้าหรือบริการ เมื่อขายสินค้าหรือบริการ

ภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นมีหลักการจัดเก็บแตกต่างกับภาษีการค้า คือ มีหลักการจัดเก็บจากการขายสินค้าหรือให้บริการทุกทอดและเก็บเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอนการผลิตและการจำหน่ายสินค้าหรือบริการเท่านั้น มิใช่เก็บจากราคาขายหรือรายรับก่อนหักรายจ่ายเหมือนกับระบบภาษีการค้า

ภาษีการค้าในส่วนใหญ่จัดเก็บจากผู้ผลิตเพียงขั้นตอนเดียวและผู้ประกอบการกิจการบางอย่างตามบัญชีอัตราภาษีการค้าเท่านั้นผู้ประกอบการซื้อขายไปไม่ต้องเสียภาษีการค้า ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นผู้ประกอบการซื้อขายไปจะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามกฎหมายด้วยหากมีรายรับต่อปีเกินกว่า 1,200,000 บาท

2. เหตุผลและความจำเป็นในการนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ในประเทศไทย

ภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร เป็นภาษีทางอ้อมประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นจากฐานการบริโภคทั่วไป เริ่มใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2535 โดยนำมาใช้แทนภาษีการค้า ซึ่งถูกยกเลิกไปเพราะไม่สอดคล้องกับภาวะการณ์ปัจจุบัน

ปัญหาและข้อบกพร่องของภาษีการค้าอยู่ที่ภาระภาษีซ้ำซ้อนเพราะมีการเก็บภาษีทุกขั้นตอนการผลิตทำให้ต้นทุนการผลิตสูง มีความยุ่งยากในการปฏิบัติ เนื่องจากมีหลายอัตรา และมีการตีความแตกต่างกันส่งผลให้มีการบิดเบือนในการจัดรูปองค์กรธุรกิจ เพื่อหลีกเลี่ยงภาษีและความสามารถในการแข่งขันในตลาดส่งออกก็ลดลงด้วย

การนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทนภาษีการค้า นั้น จะช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ได้หลายประการ ดังนี้

2.1 ขจัดปัญหาภาษีซ้ำซ้อน

การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นการจัดเก็บจากมูลค่าที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอนการผลิต กล่าวคือ เมื่อผู้ผลิตซื้อวัตถุดิบและสินค้าทุนเพื่อใช้ในการผลิต ผู้ผลิตได้เสียภาษีสำหรับวัตถุดิบและสินค้าทุนนั้นแล้ว เมื่อผู้ผลิตขายสินค้าออกไปก็จะยอมให้ผู้ผลิตนำภาษีที่เสียไว้ในตอนซื้อวัตถุดิบหรือสินค้าทุนมาหักออกจากภาษีที่ต้องเสียเมื่อขายได้ จะเห็นได้ว่าฐานภาษีมิใช่ราคาขายหรือรายรับ ดังเช่นภาษีการค้า แต่เป็นมูลค่าเพิ่มขึ้นซึ่งทำให้ไม่มีการเก็บภาษีซ้ำซ้อนอีกต่อไป

2.2 มีความเป็นกลางทางเศรษฐกิจ

ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีที่มีความเป็นกลางทางเศรษฐกิจเพราะใช้ครอบคลุมสินค้าและบริการโดยทั่วไปทุกขั้นตอนการผลิตและการจำหน่ายและใช้อัตราภาษีเดียวกับสินค้าและบริการทุกขั้นตอน จึงไม่ก่อให้เกิดการบิดเบือนในการผลิต และการบริโภค ทำให้กลไกของตลาดทำงานได้อย่างเต็มที่

2.3 เอื้ออำนวยต่อการลงทุน

เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มที่จะนำมาใช้ในประเทศไทยนอกจากจะช่วยขจัดปัญหาภาษีซ้ำซ้อนแล้ว ยังยอมให้มีการหักภาษีสินค้าทุนที่ได้เสียไปแล้วด้วย ฉะนั้นภาษีมูลค่าเพิ่มจึงมีส่วนสำคัญในการช่วยส่งเสริมการลงทุนกิจการต่างๆ ทุกประเภท

2.4 เอื้ออำนวยต่อการส่งออก

ภายใต้ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม นอกจากผู้ส่งออกจะไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าที่ส่งออกไปต่างประเทศแล้ว ผู้ส่งออกยังจะได้รับคืนภาษีที่แฝงอยู่ในตัวสินค้าที่ส่งออกนั้นทั้งหมดด้วยกลไกดังกล่าวนี้จึงนับว่าเป็นส่วนสำคัญยิ่ง ซึ่งจะทำให้สินค้าไทยสามารถแข่งขันกับสินค้าของประเทศต่างๆ ในตลาดโลกดีขึ้นด้วย

2.5 มีกลไกป้องกันการหลบหนีภาษี ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีที่มีกลไกป้องกันการหลบหนีภาษีอยู่ในตัว ทั้งนี้ เนื่องจากการเสียภาษีของผู้ขายรายหนึ่งจะเป็นหลักฐานการนำไปหักออกจากภาษีของผู้เสียภาษีอีกรายหนึ่ง ฉะนั้น หากมีการหลบหนีภาษีในขั้นตอนก่อนหน้า ก็ทำให้ผู้เสียภาษีในขั้นตอนต่อไปต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นเพราะไม่มีหลักฐานเพื่อนำไปหักจากภาษีที่ต้องเสียได้

3. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม แบ่งออกได้ 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

3.1 ผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการต้องมียอดประกอบ ดังต่อไปนี้

3.1.2 เป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคลหรือนิติบุคคล

3.1.2 ขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพ

3.1.3 ประกอบกิจการในราชอาณาจักร

3.2 ผู้นำเข้า

ผู้ประกอบการหรือบุคคลอื่น ซึ่งนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรไม่ว่าเพื่อการใด ๆ รวมถึงการนำสินค้าที่ต้องเสียอากรขาเข้า หรือที่ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรออกจากเขตอุตสาหกรรมส่งออก โดยมีใช้เพื่อการส่งออกด้วย

3.3 ผู้ที่กฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ

บุคคลต่อไปนี้เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ คือ

3.3.1 กรณีที่ผู้ประกอบการอยู่นอกราชอาณาจักร และได้ขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นปกติธุระ โดยมีตัวแทนอยู่ในราชอาณาจักร ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ตัวแทนดังกล่าว

3.3.2 กรณีผู้ประกอบการขายสินค้าหรือการให้บริการที่ได้เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 ถ้าภายหลังได้มีการโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้า ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ผู้รับโอนสินค้าหรือผู้รับโอนกรรมสิทธิ์ในบริการ

3.3.3 กรณีที่ผู้ประกอบการนำเข้าสินค้าโดยได้รับการยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ซึ่งได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ถ้าภายหลังสินค้านั้นต้องเสียอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่

3.3.3.1 ผู้ที่มีความรับผิดชอบตามกฎหมายว่าด้วย พิกัดศุลกากร

3.3.3.2 ผู้รับโอนสินค้า (ถ้ามี)

3.3.4 กรณีที่มีการควบกิจการไว้ด้วยกัน ผู้มีหน้าที่เก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ผู้ที่ควบเข้ากันและผู้ประกอบการใหม่

3.3.5 กรณีโอนกิจการ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ผู้โอนและผู้รับโอน

4. ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

โดยเหตุที่ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บจากการขายสินค้าหรือการให้บริการ ตลอดจนการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ฉะนั้นการที่จะถือว่าผู้ประกอบการหรือผู้นำเข้าได้ขายสินค้าหรือให้บริการ หรือได้มีการนำเข้าเกิดขึ้นเมื่อใด จึงเป็นสิ่งจำเป็นต้องกำหนดให้เป็นที่ยึดแจ้งเพื่อให้มีการเสียภาษีหรือให้มีการปฏิบัติหน้าที่ใดๆ ที่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มต่อไป ในทางกฎหมายจึงได้กำหนดจุดแห่งความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีต่างๆ ไว้ดังต่อไปนี้

4.1 กรณีขายสินค้า ความรับผิดในการเสียภาษีทั้งหมดของผู้ขายจะเกิดขึ้นเมื่อมีการส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ เว้นแต่กรณีที่ผู้ขายได้โอนกรรมสิทธิ์สินค้า หรือได้ชำระราคาสินค้า หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนมีการส่งมอบสินค้า ความรับผิดในการเสียภาษีของผู้ขายก็จะเกิดขึ้นตามส่วนของการกระทำที่เกิดขึ้นแล้วแต่กรณี

4.2 กรณีขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อหรือสัญญาซื้อขายผ่อนชำระที่กรรมสิทธิ์ในสินค้ายังไม่โอนไปยังผู้ซื้อเมื่อได้ส่งมอบความรับผิดของผู้ขายจะเกิดขึ้นเมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวดที่ถึงกำหนดชำระราคาในแต่ละงวด เว้นแต่กรณีที่ผู้ขายได้รับชำระราคาสินค้าหรือได้ออกใบกำกับภาษี ก่อนที่จะถึงกำหนดชำระในแต่ละงวด ความรับผิดในการเสียภาษีของผู้ขายดังกล่าวจะเกิดขึ้นตามส่วนของการกระทำที่เกิดขึ้นแล้วแต่กรณี

แต่จากกรณีเดียวกัน หากมีการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้นก่อนที่จะถึงกำหนดชำระดังกล่าวข้างต้น ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ขายก็จะเกิดขึ้นตามส่วนแล้วแต่กรณี ทำนองเดียวกับที่กล่าวมาแล้ว

4.2.1 กรณีการขายสินค้าโดยการส่งออก ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจะเกิดขึ้นพร้อมกันกับการชำระอากรขาออกตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร หรือวันที่ได้มีการวางค้ำประกันอากรขาออกแล้วแต่กรณี และหากไม่มีกรณีที่จะต้องชำระอากรขาออก ความรับผิดจะเกิดขึ้นในวันที่มีการออกใบขนขาออก

4.2.2 กรณีการให้บริการความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ให้บริการเกิดขึ้นเมื่อได้รับชำระค่าบริการ เว้นแต่กรณีที่ผู้ให้บริการได้ออกใบกำกับภาษีให้แก่ลูกค้าหรือได้ให้บริการนั่นเอง ก่อนมีการชำระค่าบริการ ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจะเกิดขึ้นตามส่วนของการกระทำนั้นๆ แล้วแต่กรณี

4.2.2.1 โทษทางแพ่ง

การที่บังคับให้ประชาชนเสียภาษีหรือปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายภาษีอากรนั้น จำต้องมีบทลงโทษกำหนดไว้ในกฎหมายเบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามประมวลรัษฎากร ต่างเป็นบทลงโทษทางแพ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อลงโทษผู้ไม่เสียภาษีหรือเสียภาษีไว้ไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติที่กฎหมายภาษีอากรกำหนดไว้ โดยเบี้ยปรับเป็นบทลงโทษกรณีผู้เสียภาษีไม่ยื่นรายการเสียภาษีหรือยื่นแล้วแต่ไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติที่กฎหมายกำหนดไว้ ส่วนเงินเพิ่มเป็นบทลงโทษกรณีผู้เสียภาษีผิดนัดไม่ชำระภาษีตามเวลาที่กำหนดซึ่งเทียบได้กับดอกเบี้ยที่ลูกหนี้จะต้องรับผิดในระหว่างผิดนัด อย่างไรก็ตาม ทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่มต่างก็เป็นค่าภาษีอากร

4.2.2.2 เบี้ยปรับ

สำหรับภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นกฎหมายกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

- 1) ประกอบกิจการโดยมิได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือประกอบกิจการ เมื่อถูกสั่งเพิกถอนใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว จะต้องเสียเบี้ยปรับอีกสองเท่าของเงินภาษีที่ต้องเสียตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าวหรือเป็นเงินหนึ่งพันบาทต่อเดือน แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า
- 2) มิได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีหรือแบบนำส่งภาษีภายในกำหนดเวลา จะต้องเสียเบี้ยปรับอีกสองเท่าของเงินภาษีที่ต้องเสียหรือนำส่ง
- 3) ยื่นแบบแสดงรายการภาษีหรือแบบนำส่งภาษีไว้ไม่ถูกต้อง หรือมีข้อผิดพลาดอันเป็นเหตุให้จำนวนภาษีที่ต้องเสียหรือนำส่งคลาดเคลื่อนไปจะต้องเสียเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของเงินภาษีที่เสียคลาดเคลื่อนหรือนำส่งคลาดเคลื่อน
- 4) ยื่นแบบแสดงรายการภาษีไว้ไม่ถูกต้องหรือมีข้อผิดพลาดอันเป็นเหตุให้จำนวนภาษีขายหรือภาษีซื้อในเดือนภาษีที่แสดงไว้คลาดเคลื่อนไป จะต้องเสียเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของจำนวนภาษีขายที่แสดงไว้ขาดไปหรือจำนวนภาษีซื้อที่แสดงไว้เกินไป
- 5) มิได้จัดทำใบกำกับภาษี และส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องเสียเบี้ยปรับอีกสองเท่าของจำนวนภาษีตามใบกำกับภาษี
- 6) ออกใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้ โดยไม่มีสิทธิที่จะออกตามกฎหมาย จะต้องเสียเบี้ยปรับอีกสองเท่าของจำนวนภาษีตามใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้
- 7) นำใบกำกับภาษีปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ในการคำนวณภาษี จะต้องเสียเบี้ยปรับอีกสองเท่าของจำนวนภาษีตามใบกำกับภาษีนั้น

ในกรณีใบกำกับภาษีที่ผู้ได้รับประโยชน์ไม่สามารถนำพิสูจน์ได้ว่า บุคคลใดเป็นผู้ออกใบกำกับภาษี ให้ถือว่าเป็นใบกำกับภาษีปลอม

1) มิได้เก็บสำเนาใบกำกับภาษีในกรณีภาษีขายไว้ตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องเสียเบี้ยปรับอีกร้อยละสองของจำนวนภาษีตามใบกำกับภาษี

2) มิได้เก็บใบกำกับภาษีในกรณีภาษีซื้อที่ใช้เครดิตภาษีในการคำนวณภาษีไว้ ตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องเสียเบี้ยปรับอีกร้อยละสองของจำนวนภาษีที่นำมาเครดิตนั้น

3) มิได้ทำรายงานตามที่กฎหมายกำหนดหรือรายงานอื่นตามที่อธิบดีกำหนดหรือมีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ จะต้องเสียเบี้ยปรับอีกร้อยละสองเท่าของเงินภาษีซึ่งคำนวณจากฐานภาษีที่มิได้ทำรายงานหรือมิได้ลงรายการในรายงานให้ถูกต้อง

เบี้ยปรับดังกล่าวนี้ อาจลดหรือลดลงได้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุวัติรัฐมนตรี

4.2.2.3 เงินเพิ่ม

สำหรับภาษีมูลค่าเพิ่มกฎหมายกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

1) ไม่ชำระภาษีหรือนำส่งภาษีให้ครบถ้วนภายในกำหนดเวลาจะต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระหรือนำส่งโดยไม่รวมเบี้ยปรับ

2) ในกรณีที่อธิบดีอนุวัติให้ขยายเวลาเสียภาษีและได้มีการชำระภาษีหรือนำส่งภาษีภายในกำหนดเวลาที่ขยายให้ นั้น เงินเพิ่มตามข้อ 1 ให้ลดลงเหลือร้อยละ 0.75 ต่อเดือนหรือเศษของเดือน

5. ฐานภาษี

ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าและบริการ ได้แก่ มูลค่าทั้งหมดที่ผู้ประกอบการได้รับหรือพึงได้จากการขายสินค้าหรือการให้บริการ

มูลค่าของฐานภาษี หมายความว่าเงินทรัพย์สิน ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือประโยชน์ใดๆ ซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน

ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการ ในกิจการเฉพาะอย่างให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

5.1 ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าโดยการส่งออก ได้แก่ มูลค่าของสินค้าส่งออก โดยให้ใช้ราคาเอฟโอบี (F.O.B.) ของสินค้าบวกด้วยภาษีสรรพสามิตและอื่นๆ หรือค่าธรรมเนียมอื่นๆ (ถ้ามี) ทั้งนี้ ไม่รวมอากรขาออก

ในกรณีใบกำกับภาษีที่ผู้ได้รับประโยชน์ไม่สามารถนำพิสูจน์ได้ว่า บุคคลใดเป็นผู้ออกใบกำกับภาษี ให้ถือว่าเป็นใบกำกับภาษีปลอม

1) มิได้เก็บสำเนาใบกำกับภาษีในกรณีภาษีขายไว้ตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องเสียเบี้ยปรับอีกร้อยละสองของจำนวนภาษีตามใบกำกับภาษี

2) มิได้เก็บใบกำกับภาษีในกรณีภาษีซื้อที่ใช้เครดิตภาษีในการคำนวณภาษีไว้ ตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องเสียเบี้ยปรับอีกร้อยละสองของจำนวนภาษีที่นำมาเครดิตนั้น

3) มิได้ทำรายงานตามที่กฎหมายกำหนดหรือรายงานอื่นตามที่อธิบดีกำหนดหรือมีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ จะต้องเสียเบี้ยปรับอีกร้อยละสองเท่าของเงินภาษีซึ่งคำนวณจากฐานภาษีที่มิได้ทำรายงานหรือมิได้ลงรายการในรายงานให้ถูกต้อง

เบี้ยปรับดังกล่าวนี้ อาจลดหรือลดลงได้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

4.2.2.3 เงินเพิ่ม

สำหรับภาษีมูลค่าเพิ่มกฎหมายกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

1) ไม่ชำระภาษีหรือนำส่งภาษีให้ครบถ้วนภายในกำหนดเวลาจะต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระหรือนำส่งโดยไม่รวมเบี้ยปรับ

2) ในกรณีที่อธิบดีอนุมัติให้ขยายเวลาเสียภาษีและได้มีการชำระภาษีหรือนำส่งภาษีภายในกำหนดเวลาที่ขยายให้ นั้น เงินเพิ่มตามข้อ 1 ให้ลดลงเหลือร้อยละ 0.75 ต่อเดือนหรือเศษของเดือน

5. ฐานภาษี

ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าและบริการ ได้แก่ มูลค่าทั้งหมดที่ผู้ประกอบการได้รับหรือพึงได้รับจากการขายสินค้าหรือการให้บริการ

มูลค่าของฐานภาษี หมายความว่า เงินทรัพย์สิน ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือประโยชน์ใดๆ ซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน

ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการ ในกิจการเฉพาะอย่างให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

5.1 ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าโดยการส่งออก ได้แก่ มูลค่าของสินค้าส่งออก โดยให้ใช้ราคาเอฟโอบี (F.O.B.) ของสินค้าบวกด้วยภาษีสรรพสามิตและอื่นๆ หรือค่าธรรมเนียมอื่นๆ (ถ้ามี) ทั้งนี้ ไม่รวมอากรขาออก

ราคาเอฟโอบี ได้แก่ ราคาสินค้า ณ ด้านศุลกากรส่งออกโดยไม่รวม ค่าประกันภัย และค่าขนส่ง

5.2 ฐานภาษีสำหรับการให้บริการระหว่างประเทศ ได้แก่

1) มูลค่าของค่าโดยสารและค่าธรรมเนียมก่อนหักรายจ่าย

2) มูลค่าของค่าระวางและค่าธรรมเนียมก่อนหักรายจ่าย

5.3 ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการ ให้พิจารณาเฉพาะอย่าง ประเภทอื่นให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

5.4 ฐานภาษีสำหรับการนำสินค้าเข้า ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

ฐานภาษีสำหรับสินค้าทุกประเภท ได้แก่ มูลค่าของสินค้านำเข้า โดยให้ใช้ราคาซีไอเอฟ (C.I.F.) บวกด้วยอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต และค่าธรรมเนียมอื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา

ราคาซีไอเอฟ ได้แก่ ราคาสินค้าบวกด้วยค่าประกันภัยและค่าขนส่งถึงด่านศุลกากรที่นำสินค้าเข้าราชอาณาจักร

6. อัตราภาษี

อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นดังนี้

6.1 อัตราภาษีปกติตามประมวลรัษฎากรมีอัตราเดียวคือ ร้อยละ 10 (ยังไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มของราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) แต่สำหรับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2542 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2544 มีพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 353) พ.ศ.2542 ลดอัตราลงเหลือร้อยละ 6.3 เมื่อรวมกับภาษีท้องถิ่นอีกร้อยละ 0.7 จะเท่ากับร้อยละ 7 ต่อจากนั้น จะใช้อัตราที่ลดลงเหลือร้อยละ 9 โดยเมื่อรวมกับภาษีท้องถิ่นอีกร้อยละ 1 จะเท่ากับร้อยละ 10 ส่วนสินค้าและบริการบางประเภทที่มีลักษณะเป็นสิ่งฟุ่มเฟือยจะมีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตเพิ่มเติมอีกต่างหากด้วย

ดังนั้น ผู้มีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มโดยทั่วไป จึงต้องเสียภาษีในอัตรา ดังกล่าวข้างต้น เว้นแต่กรณีที่จะกล่าวในข้อต่อไป

6.1.1 อัตราภาษีร้อยละ 0 มีผลเท่ากับไม่ต้องเสียภาษีขายจากการขาย สินค้าหรือการให้บริการ และยังได้รับคืนภาษีซื้อ

อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 0 ใช้สำหรับการประกอบการดังนี้

1) การส่งออกสินค้า ของผู้ประกอบการจดทะเบียน

2) การให้บริการที่กระทำในราชอาณาจักรและได้มีการให้บริการนั้นใน

ต่างประเทศ ตามประเภทหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดประกาศอธิบดี (ฉบับที่ 15)

3) การให้บริการที่กระทำในราชอาณาจักรและได้มีการให้บริการนั้นในต่างประเทศ ให้รวมถึงการให้บริการที่กระทำในราชอาณาจักร เพื่อใช้ผลิตสินค้าในเขตอุตสาหกรรมส่งออกเพื่อส่งออก และการให้บริการที่กระทำในเขตอุตสาหกรรมส่งออกเพื่อใช้ผลิตสินค้าเพื่อส่งออกด้วย

4) การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศโดยอากาศยานหรือเรือเดินทะเล ที่กระทำโดยผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคล (เดิมก่อนมีการแก้ไขกฎหมายตามพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 33) พ.ศ. 2541 เริ่มบังคับใช้ 1 มกราคม 2542 นั้น ถ้าเป็นผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ จะได้รับอัตราศูนย์เฉพาะกรณีที่ประเทศนั้นให้การปฏิบัติกับนิติบุคคลไทยในทำนองเดียวกัน)

5) การขายสินค้าหรือการให้บริการแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ

6) การขายสินค้าหรือการให้บริการกับองค์การสหประชาชาติทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ สถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุล

7) การขายสินค้าหรือการให้บริการระหว่างคลังสินค้าทัณฑ์บนด้วยกัน หรือระหว่างผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการอยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออก ไม่ว่าจะอยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออกเดียวกันหรือไม่ รวมทั้งการขายสินค้าหรือการให้บริการระหว่างคลังสินค้าทัณฑ์บนกับผู้ประกอบการ ที่ประกอบกิจการอยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออก

7. การคำนวณภาษี

7.1 หลักของกฎหมาย

ผู้ประกอบการจดทะเบียนเมื่อซื้อสินค้าหรือบริการเพื่อนำไปใช้ในการประกอบกิจการจะต้องจ่ายภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 ให้แก่ผู้ขายหรือผู้ให้บริการ ภาษีส่วนนี้เรียกว่า “ภาษีซื้อ”

ผู้ประกอบการจดทะเบียนเมื่อขายสินค้าหรือให้บริการ จะต้องเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 จากผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการทุกครั้ง ภาษีส่วนนี้เรียกว่า “ภาษีขาย”

ให้ผู้ประกอบการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มโดยคำนวณจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือนภาษี

ดังนั้น การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มรูปแบบ (ร้อยละ 7) ของผู้ประกอบการในเดือนภาษีใด จึงมีวิธีคำนวณง่าย ๆ ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{ภาษีมูลค่าเพิ่ม} &= (\text{ยอดขาย} \times \text{อัตราภาษี}) - (\text{ยอดซื้อ} \times \text{อัตราภาษี}) \\ &= \text{ภาษีขาย} - \text{ภาษีซื้อ}\end{aligned}$$

หากภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ให้ถือเป็นเครดิตภาษี ผู้ประกอบการมีสิทธินำไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มในเดือนถัดไปได้ หรือจะขอคืนเป็นตัวเงินก็ได้

กรณีภาษีซื้อมากกว่าภาษีขายนั้นเกิดขึ้นได้เนื่องในกรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้กล่าว คือกรณีผู้เสียภาษีเป็นผู้ส่งออกมีหน้าที่เสียภาษีในอัตราศูนย์ (0) หากประกอบกิจการอย่าง เดียวก็จะได้รับภาษีคืนในทุกเดือนภาษี หรือในกรณีผู้เสียภาษีซื้อสินค้าประเภททุน (เครื่องจักร) ซึ่งมีราคาสูงหรือซื้อสินค้าหรือวัตถุดิบมาใช้ในการประกอบกิจการมากเป็นพิเศษในเดือนภาษีใด จะได้รับภาษีคืนสำหรับเดือนภาษีนั้น

ภาษีซื้อที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนเสียไปในเดือนภาษีใดให้นำมาเครดิตหักออก จากภาษีขายได้ทั้งจำนวนในเดือนภาษีนั้นโดยไม่ต้องคำนึงว่าจะมีการใช้สินค้าดังกล่าวไปในการ ผลิตหรือจำหน่ายหรือไม่ก็ตาม ภาษีซื้อที่จะนำมาเครดิตหักออกจากภาษีขายในการคำนวณ ภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นมีหลักเกณฑ์กว้างๆ ดังนี้

- 1) ต้องเป็นภาษีซื้อของผู้ประกอบการที่ได้จดทะเบียน และเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ในอัตราร้อยละ 7 เท่านั้น
- 2) ภาษีซื้อที่นำมาเครดิตนั้นต้องมีหลักฐานใบกำกับภาษี
- 3) ใบกำกับภาษีต้องมีข้อความครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่กฎหมายกำหนดและออก โดยผู้ประกอบการจดทะเบียน
- 4) ภาษีซื้อต้องเป็นภาษีซื้อที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการของผู้ประกอบการ โดยตรง

ภาษีซื้อกรณีต่อไปนี้ กฎหมายห้ามมิให้นำมาหักในการคำนวณภาษี

- 1) ภาษีซื้อที่ไม่มีใบกำกับภาษีหรือไม่อาจแสดงใบกำกับภาษีได้ว่าการชำระภาษี
- ซื้อ
- 2) ใบกำกับภาษีมีข้อความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ
- 3) ภาษีซื้อที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการของผู้ประกอบการ
- 4) ภาษีที่เกิดจากการจ่ายเพื่อการรับรองหรือเพื่อการอื่นมีลักษณะทำนองเดียว
- กัน
- 5) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีซึ่งออกโดยผู้ไม่มีสิทธิออกใบกำกับภาษี
- 6) ภาษีซื้อตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุบัญญัติ

ในกรณีที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนประกอบกิจการทั้งที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้จ่ายภาษีซื้อสำหรับการซื้อสินค้าเพื่อนำไปใช้ในกิจการทั้งสอง ประเภท ในการคำนวณภาษีให้ผู้ประกอบการเฉลี่ยภาษีซื้อนำไปหักออกจากภาษีขายตามส่วน ของฐานภาษีที่ได้รับ

7.2 ตัวอย่าง การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ผลิตสำเร็จรูป

ผู้ผลิตสำเร็จรูปซื้อผ้า 5,000 บาท วัสดุอื่นๆ เช่น ด้าย กระดุม กล่องบรรจุรวม 3,000 บาท ขายสำเร็จรูปไปในราคา 10,000 บาท

7.2.1 กรณีการซื้อและการขายเกิดขึ้นในเดือนเดียวกัน

วิธีคำนวณ

ภาษีที่ผู้ผลิตสำเร็จรูปจะต้องชำระ	=	ภาษีขาย - ภาษีซื้อ
ภาษีขาย (เรียกเก็บจากผู้ซื้อ)	=	10000 x 7%
	=	700 บาท
ภาษีซื้อ (จ่ายให้แก่ผู้ขายผ้าและวัสดุอื่น	=	(5,000 x 7%) + (3,000 x 7%)
ตามหลักฐานใบกำกับภาษี)	=	350 + 210
	=	560 บาท
ภาษีมูลค่าเพิ่มจากการคำนวณ	=	700 - 560
	=	140 บาท

คำตอบ ผลการคำนวณภาษีในเดือนนี้ ปรากฏว่าภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ ผู้ซื้อสำเร็จรูปจะต้องชำระภาษีเพิ่ม 140 บาท

7.1.2 กรณีการซื้อเกิดขึ้นคนละเดือนกับการขาย

7.1.2.1 การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับเดือนที่ซื้อผ้าและวัสดุอื่น ๆ

วิธีคำนวณ

ภาษีที่ผู้ผลิตสำเร็จรูปต้องชำระ	=	ภาษีขาย - ภาษีซื้อ
ภาษีขาย (ยังไม่มีการขาย)	=	0 บาท
ภาษีซื้อ (ตามหลักฐานใบกำกับภาษี)	=	(5,000 x 7%) + (3,000 x 7%)
	=	350 + 210 = 560 บาท
ภาษีจากการคำนวณ	=	0 - 560 = 560 บาท

คำตอบ ผลการคำนวณภาษีในเดือนนี้ปรากฏว่าเป็นลบ (-) กล่าวคือ ภาษีซื้อมากกว่าภาษีขายผู้ผลิตสำเร็จรูปมีสิทธิได้รับคืนภาษีจำนวน 560 บาท

7.1.2.3 การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับเดือนที่มีการขาย

วิธีคำนวณ

ภาษีที่ผู้ผลิตสำเร็จรูปต้องชำระ	=	ภาษีขาย - ภาษีซื้อ
ภาษีขาย	=	10,000 x 7%
	=	700
ภาษีซื้อ (ไม่มีรายการซื้อ)	=	0

$$\begin{aligned}\text{ภาษีจากผลการคำนวณ} &= 700 - 0 \\ &= 700 \text{ บาท}\end{aligned}$$

คำตอบ ผลการคำนวณภาษีในเดือนนี้ เมื่อผู้ผลิตเสื้อสำเร็จรูปมิได้จ่ายค่าภาษีซื้อสำหรับผ้าหรือวัสดุอื่นใดอีกก็ไม่มีภาษีซื้อที่จะนำมาหักในการคำนวณภาษีสำหรับในเดือนนี้แต่อย่างใด ดังนั้น จึงต้องนำภาษีขายจำนวน 700 บาท ส่งกรมสรรพากรทั้งจำนวน ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าภาษีซื้อที่จ่ายไปสำหรับซื้อผ้าและวัสดุจำนวน 560 บาท ผู้ผลิตเสื้อสำเร็จรูปได้รับคืนในขณะที่ถือเป็นภาษีซื้อในการคำนวณภาษีในเดือนที่มีการซื้อไปแล้ว

8. การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

8.1 ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามกฎหมายได้แก่ ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพ ซึ่งอาจหมายถึงผู้ประกอบการทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีใช้นิติบุคคล หรือนิติบุคคลใดๆ ก็ตาม ดังนี้

8.1.1 เป็นผู้ประกอบการที่มีรายรับจากการขายสินค้า หรือให้บริการเกินกว่า 1,200,000 บาท ต่อปีขึ้นไป

8.1.2 เป็นผู้ประกอบการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามกฎหมายบางกรณี แต่มีความประสงค์จะขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น มีรายรับไม่เกิน 1,200,000 บาทต่อปี หรือขายสินค้าทางการเกษตร ขายหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ตำราเรียน

8.1.3 เป็นผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักรและได้ขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นปกติธุระ

8.2 ผู้ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

8.2.1 เป็นผู้ประกอบการที่มีรายรับจากการขายสินค้าหรือให้บริการไม่เกิน 1,200,000 บาทต่อปี

8.2.2 เป็นผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามกฎหมาย

8.2.3 เป็นผู้ประกอบการที่ให้บริการจากต่างประเทศ และได้มีการให้บริการนั้นในราชอาณาจักร

8.2.4 ผู้ประกอบการอื่นตามที่อธิบดีจะประกาศกำหนดเมื่อมีเหตุอันสมควร

8.2.5 เป็นผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักร และเข้ามาประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว

อย่างไรก็ตาม หากผู้ประกอบการตาม 5 ประสงค์จะยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มชั่วคราวก็ทำได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ในประกาศอธิบดีฯ (ฉบับที่ 43) ดังนี้

- 1) ต้องประกอบกิจการมีกำหนดเวลาเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี
- 2) ผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักร หมายถึง ผู้ประกอบการที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ และมีได้มีสำนักงานสาขาสตั้งอยู่เป็นการถาวรในประเทศไทย
- 3) คู่สัญญาอีกฝ่ายต้องเป็นนิติบุคคลไทย องค์การของรัฐบาล สหกรณ์และองค์การอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นนิติบุคคล และสัญญาต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร
- 4) ต้องยื่นจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการที่คำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มโดยคำนวณจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือนภาษี
- 5) การยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มและการออกไปทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มให้ยื่น ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่
- 6) ให้ถือว่าวันที่ยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มชั่วคราวตามแบบที่อธิบดีกำหนดเป็นวันที่เริ่มเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน
- 7) ให้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดของใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ไว้ในใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มชั่วคราวด้วย

8.3 กำหนดเวลาจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้ประกอบการที่มีหน้าที่ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยปกติจะต้องยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มก่อนวันเริ่มประกอบการ หรือภายใน 30 วัน นับแต่วันที่มียารับเกินเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้ตามนัยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามประกาศอธิบดีฯ (ฉบับที่ 57) กำหนดดังต่อไปนี้

8.3.1 ผู้ประกอบการซึ่งจะเริ่มประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการ ที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม มีสิทธิยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มก่อนวันเริ่มประกอบกิจการได้ในเมื่อ

8.3.1.1 ผู้ประกอบการดังกล่าวมีแผนงานที่สามารถพิสูจน์ได้ว่า ได้เตรียมการเพื่อประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและ

8.3.1.2 มีการดำเนินการเพื่อเตรียมประกอบกิจการ อันเป็นเหตุให้ต้องมีการซื้อสินค้าหรือรับบริการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น การก่อสร้างโรงงาน การก่อสร้างอาคารสำนักงาน หรือการติดตั้งเครื่องจักร

ให้ผู้ประกอบการตาม 8.3.1 มีสิทธิยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มได้ภายในกำหนดหกเดือนก่อนวันเริ่มประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการ เว้นแต่จะมีสัญญา

หรือหลักฐานที่สามารถพิสูจน์ได้ว่า จะดำเนินการก่อสร้างโรงงานหรืออาคารสำนักงานหรือติดตั้งเครื่องจักร หรือมีการกระทำในลักษณะทำนองเดียวกัน ให้มีสิทธิยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มได้ภายในเวลาที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการก่อสร้างโรงงานหรืออาคารสำนักงาน หรือติดตั้งเครื่องจักร

8.3.2 ผู้ประกอบการ ซึ่งประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และไม่มีสิทธิที่จะยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามข้อ 8.3.1 ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม เมื่อเริ่มประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการ

8.3.3 ผู้ประกอบการซึ่งประกอบกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มแต่มีสิทธิแจ้งขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแบบเต็มรูปแบบได้นั้น ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้อำนาจอธิบดีกรมสรรพากร เพื่อขอเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

8.3.4 ให้เจ้าพนักงานสรรพากรออกใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้แก่ ผู้ประกอบการที่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามข้อ 8.3.1 ข้อ 8.3.2 หรือข้อ 8.3.3 และหากปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ประกอบการจดทะเบียนดังกล่าว มิได้ประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือมิใช่ผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าหรือให้บริการที่แท้จริงให้เพิกถอนการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการจดทะเบียนดังกล่าว

8.4 หน่วยงานหรือสถานที่รับจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ในการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการรายใดให้ยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบที่กำหนด ณ ที่ว่าการอำเภอ/เขตท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่ ถ้าผู้ประกอบการมีสถานประกอบการหลายแห่ง ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ที่ว่าการอำเภอ/เขตท้องที่ที่สถานประกอบการอันเป็นสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เพียงแห่งเดียวเท่านั้น

คำว่า “สถานประกอบการ” หมายถึง สถานที่ซึ่งผู้ประกอบการใช้ประกอบกิจการเป็นประจำและให้หมายความรวมถึง สถานที่ใช้เป็นที่พักหรือเก็บสินค้าเป็นประจำด้วย ในกรณีที่ไม่นัดให้ถือว่าสถานประกอบการที่อยู่อาศัยของผู้ประกอบการนั้นเป็นสถานประกอบการ ถ้าผู้ประกอบการมีที่อยู่หลายแห่งให้ผู้ประกอบการเลือกเอาที่อยู่แห่งใดแห่งหนึ่งเป็นสถานประกอบการก็ได้

8.5 แบบคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

แบบที่ใช้ในการยื่นขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ แบบ ภ.พ.01 ซึ่งเป็นแบบฟอร์มคำขอที่กำหนดขึ้นสำหรับผู้ประกอบการที่มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มทุกประเภท และขอรับได้ฟรีจากสำนักงานสรรพากรอำเภอที่รับจดทะเบียนทุกแห่งในการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบ ภ.พ.01 ให้ผู้ประกอบการจัดทำขึ้นจำนวน 3 ฉบับ กรอกข้อความตรงกัน

ในการกรอกรายการในแบบ ภ.พ.01 เพื่อขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นผู้ประกอบการต้องแสดงสถานภาพต่างๆ ของการประกอบการให้ครบถ้วนดังมีสาระสำคัญ ได้แก่ ชื่อผู้ประกอบการที่อยู่ สถานที่ตั้งสถานประกอบการ หมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร วันเริ่มประกอบการ ประเภทของการประกอบการ พร้อมทั้งลงชื่อและประทับตราติดบุคคล (ถ้ามี) ในแบบ ภ.พ. 01 ด้วย

8.6 เอกสารที่ต้องนำไปแสดงเพื่อการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

8.6.1 สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้านและหรือหลักฐานแสดงการอยู่อาศัยจริง ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน และบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรและผู้นับคำขอ (กรณีเป็นบุคคลธรรมดา)

8.6.2 สำเนาหรือภาพถ่ายหนังสือสัญญาจัดตั้งห้างหุ้นส่วนหรือคณะบุคคล (กรณีเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล)

8.6.3 สำเนาหรือภาพถ่ายของหนังสือรับรองของนายทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัท สำเนาหรือภาพถ่ายหนังสือสำคัญแสดงการจัดตั้งเป็นนิติบุคคล สำเนาหนังสือบริคณห์และข้อบังคับตลอดจนภาพถ่ายบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรนิติบุคคลแล้วแต่กรณี (กรณีเป็นนิติบุคคล)

8.6.4 สำเนาหรือภาพถ่ายเอกสารการดำเนินการร่วมค้า (ถ้ามี)

8.6.5 สำเนาหรือภาพถ่าย สัญญาเช่าอาคารอันเป็นที่ตั้งของสถานประกอบการ (ในกรณีเช่า) หรือหนังสือยินยอมให้ประกอบการ (ในกรณีอาคารเป็นของผู้อื่นโดยมิได้เช่า) พร้อมด้วยสำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้านอันเป็นที่ตั้งสถานประกอบการนั้นๆ

8.6.6 สำเนาหรือภาพถ่าย ใบทะเบียนพาณิชย์ (ในกรณีที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์)

8.6.7 หนังสือมอบอำนาจ และภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ กรณีไม่อาจไปยื่นคำขอจดทะเบียนได้ด้วยตนเอง

8.7 ใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

เมื่อเจ้าพนักงานได้รับคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบ ภ.พ.01 พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องครบถ้วนแล้วจะมีการออกใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในภายหลัง ซึ่งจะมีผลให้ผู้ประกอบการเป็น “ผู้ประกอบการจดทะเบียน” ตามกฎหมายตั้งแต่วันที่ระบุไว้ในทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นต้นไป

ผู้ประกอบการจดทะเบียน จะได้รับใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบ ภ.พ. 20 ในการออกใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนแต่ละประเภท เจ้าพนักงานจะ

ออกให้ตามจำนวนสถานประกอบการที่มีอยู่จริง ตามที่ได้แจ้งไว้ในแบบ ภ.พ. 01 เป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการจดทะเบียนจะต้องนำใบทะเบียนดังกล่าวไปแสดงไว้ ณ สถานประกอบการแต่ละแห่งในสถานที่ที่อาจเห็นได้โดยง่ายและเปิดเผย หากใบทะเบียนชำรุด สูญหายต้องรีบขอใบแทนใหม่ต่อนายทะเบียนฯ ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ชำรุดหรือสูญหาย

การเปิดสถานประกอบการเพิ่มเติม ย้าย หรือโอนกิจการ ต้องแจ้งต่อนายทะเบียนดังกล่าวก่อนวันที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ ไม่น้อยกว่า 15 วัน

การเปลี่ยนแปลงรายการที่ประกอบกิจการ การปิดกิจการ การเลิกกิจการต้องแจ้งต่อนายทะเบียนฯ ภายใน 15 วัน นับจากวันที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ โดยใช้แบบ ภ.พ.09 เป็นแบบแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

9. การจัดทำใบกำกับภาษี

9.1 ความหมายของใบกำกับภาษี

ใบกำกับภาษี หมายถึง เอกสารที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนออกให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการทุกครั้งที่ได้ขายสินค้าหรือให้บริการ เพื่อแสดงมูลค่าของสินค้าหรือบริการ และจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่เรียกเก็บจากการขายสินค้าหรือให้บริการนั้น

ผู้ประกอบการที่มีสิทธิออกใบกำกับภาษีนั้นจะต้องเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มต่อเจ้าพนักงานสรรพากรแล้วเท่านั้น และเป็นผู้ประกอบการที่อยู่ในบังคับเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มรูปแบบ (ภาษีขายลบภาษีซื้อ) ด้วยผู้ที่ไม่ได้จดทะเบียนภาษี มูลค่าเพิ่มไม่มีสิทธิออกใบกำกับภาษี หากออกใบกำกับภาษีจะมีโทษตามกฎหมาย

ผู้ประกอบการจดทะเบียนรายย่อยที่เป็นบุคคลธรรมดาตามที่อธิบดีกำหนดได้รับยกเว้นไม่ต้องทำและออกใบกำกับภาษีเป็นรายครั้งสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการซึ่งมีมูลค่าไม่เกิน 500 บาท เว้นแต่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการเรียกร้อง

9.2 ลักษณะรูปแบบใบกำกับภาษี

ใบกำกับภาษีมี 2 แบบ คือ

9.2.1 ใบกำกับภาษีเต็มรูปแบบ

9.2.2 ใบกำกับภาษีอย่างย่อ

9.2.1 ใบกำกับภาษีเต็มรูปแบบ ผู้ประกอบการจดทะเบียนทุกคนจะต้องออกใบกำกับภาษีเต็มรูปแบบเมื่อขายสินค้าหรือให้บริการ เว้นแต่กิจการขายปลีกหรือให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปเป็นจำนวนมากจะออกใบกำกับภาษีอย่างย่อก็ได้ใบกำกับภาษีเต็มรูปแบบจะต้องมีข้อความอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนด ดังต่อไปนี้

9.2.1.1 คำว่า “ใบกำกับภาษี”

9.2.1.2 ชื่อที่อยู่และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ประกอบการ

- 1) ชื่อ ที่อยู่ของผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ
 - 2) เลขลำดับของใบกำกับภาษีและเลขลำดับของเล่ม (ถ้ามี)
 - 3) ชื่อชนิดประเภทปริมาณและมูลค่าของสินค้าและบริการ
 - 4) จำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่คำนวณจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการ โดยให้แยกออกจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการโดยชัดเจน
 - 5) วัน เดือน ปีที่ออกใบกำกับภาษี
 - 6) ข้อความอื่นที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด
- ผู้ประกอบการจดทะเบียนจะเพิ่มความแสดงว่าได้รับเงินหรือรับชำระราคาและหรือได้ส่งสินค้าให้แก่ผู้ซื้อแล้วในใบกำกับภาษีให้เป็น “ใบรับ” หรือ “ใบส่งของ” หรือให้เป็นทั้งใบรับและใบส่งของตามมาตรา 105 และมาตรา 105 จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร ก็ได้

9.2.2 ใบกำกับภาษีอย่างย่อ ใบกำกับภาษีอย่างย่อนี้ใช้เฉพาะกิจการที่เป็นการขายปลีกหรือการให้บริการซึ่งเป็นการให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปเท่านั้น ผู้ขายส่ง ผู้ผลิตหรือผู้ให้บริการต่อธุรกิจอื่นที่ไม่ใช่ประชาชนทั่วไปจะใช้ใบกำกับภาษีอย่างย่อไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากร

ใบกำกับภาษีอย่างย่อจะต้องมีข้อความอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนดดังต่อไปนี้

- 9.2.2.1 คำว่า “ใบกำกับภาษี”
 - 9.2.2.2 ชื่อหรือชื่อย่อ และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ออกใบกำกับภาษี
 - 9.2.2.3 เลขลำดับของใบกำกับภาษี และเลขลำดับของเล่ม (ถ้ามี)
 - 9.2.2.4 ชื่อ ชนิด ประเภท ปริมาณและมูลค่าของสินค้าหรือบริการ
 - 9.2.2.5 ราคาสินค้าหรือราคาค่าบริการ โดยต้องมีข้อความระบุให้ชัดเจนว่าได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มไว้แล้ว
 - 9.2.2.6 วัน เดือน ปีที่ออกใบกำกับภาษี
 - 9.2.2.7 ข้อความอื่นที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด
- ผู้ประกอบการจดทะเบียนจะใช้เครื่องบันทึกการเก็บเงินออกใบกำกับภาษีอย่างย่อก็ได้แต่ต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรก่อน
- ใบกำกับภาษีอย่างย่อกับใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปแบบนั้น มีข้อแตกต่างในสาระสำคัญดังนี้
- 1) ไม่ต้องแสดงที่อยู่ของผู้ขายสินค้าหรือบริการ
 - 2) ไม่ต้องแสดงชื่อและที่อยู่ของผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ
 - 3) ชื่อ ชนิด หรือประเภทของสินค้าจะออกเป็นรหัสก็ได้

4) จำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่คำนวณจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการ ต้องรวมอยู่ในมูลค่าของสินค้าหรือบริการ โดยต้องหมายเหตุให้ทราบอย่างชัดเจนว่าราคาได้รวม ภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว

9.3 ผู้มีหน้าที่ออกใบกำกับภาษี

ผู้มีหน้าที่ออกใบกำกับภาษี ได้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ดังนี้

9.3.1 ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มรูปแบบ (คำนวณภาษีโดยคำนวณจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือน)

9.3.2 ผู้ขายทอดตลาดที่มีใช้ส่วนราชการ ซึ่งขายหลักทรัพย์ของผู้ประกอบการจดทะเบียน โดยให้ผู้ขายทอดตลาดออกใบกำกับภาษีในนามของผู้ประกอบการจดทะเบียนเจ้าของทรัพย์สิน

9.3.3 ตัวแทนในราชอาณาจักรของผู้ประกอบการจดทะเบียนในราชอาณาจักร โดยมีการตั้งตัวแทนเพื่อขายและได้ส่งมอบสินค้าให้ตัวแทนแล้ว ทั้งนี้ เฉพาะสัญญาการแต่งตั้งตัวแทนเพื่อขายตามประเภทของสินค้าและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

9.3.4 ตัวแทนในราชอาณาจักรของผู้ประกอบการจดทะเบียนที่อยู่นอกราชอาณาจักร (ต่างประเทศ) ตัวแทนฯ จะออกใบกำกับภาษีในนามของผู้ประกอบการจดทะเบียนที่อยู่นอกราชอาณาจักรได้ต่อเมื่อผู้ประกอบการจดทะเบียนนอกราชอาณาจักรได้ยื่นคำขออนุมัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

9.3.5 ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่อยู่นอกราชอาณาจักร (ต่างประเทศ) และเข้ามาประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว โดยได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

9.3.6 ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ถูกขิดชื่อออกจากทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม เพราะเลิกประกอบกิจการ อธิบดีจะอนุญาตให้ผู้ประกอบการที่ถูกขิดชื่อออกจากทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม เพราะเหตุเลิกกิจการดังกล่าวออกใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้หรือใบลดหนี้ต่อไป เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะหยุดประกอบกิจการ โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

9.3.7 ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ถูกขิดชื่อออกจากทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม เพราะอธิบดีสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม อธิบดีจะอนุญาตให้ผู้ประกอบการที่ถูกขิดชื่อออกจากทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม เพราะเหตุถูกสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ดังกล่าวออกใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้หรือใบลดหนี้ต่อไปเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะหยุดประกอบกิจการ โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

9.3.8 ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ประกอบกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่ได้แจ้งขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มและได้รับอนุมัติให้เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยคำนวณจาก ภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือนภาษี

9.4 เอกสารที่ถือเป็นใบกำกับภาษี

9.4.1 ใบเสร็จรับเงินที่กรมศุลกากรหรือกรมสรรพสามิตออกให้ในการเรียกเก็บ ภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อกรมสรรพากร หรือใบเสร็จรับเงินที่กรมสรรพากรออกให้แก่ผู้นำส่งภาษีมูลค่า เพิ่มรวมทั้งสำเนาใบเสร็จรับเงินที่ผู้ทอดตลาดออกให้แก่ผู้ซื้อในการขายทอดตลาด ถือเป็นใบ กำกับภาษี

9.4.2 ใบเพิ่มหนี้และใบลดหนี้ ถือเป็นใบกำกับภาษีด้วย

9.5 การจัดทำสำเนาหรือต้นซ้ำและการเก็บรักษา

ใบกำกับภาษีที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนออกให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ ในขณะที่ขายสินค้าหรือบริการนั้น ผู้ประกอบการจะต้องทำสำเนาหรือต้นซ้ำเก็บไว้ ณ สถานประกอบการไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่วันที่ได้นับแบบแสดงรายการภาษี หากจะเก็บไว้ที่อื่น ที่มีใช้สถานประกอบการจะต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรก่อน

ใบกำกับภาษีซื้อที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้รับจากผู้ประกอบการจดทะเบียน อื่นเมื่อซื้อสินค้าหรือบริการจะต้องจัดเก็บแยกต่างหากจากเอกสารหลักฐานอื่นเป็นกรณีพิเศษ ดังนี้

9.5.1 แยกเป็นเดือนภาษี

9.5.2 เรียงตามวันเดือนปีที่เกิดขึ้นก่อนหลัง

9.5.3 ให้เลขที่ใบกำกับภาษีซื้อเรียงตามลำดับขึ้นใหม่ทางด้านบนขวา

9.6 ข้อยกเว้นที่ไม่ต้องออกใบกำกับภาษี

การขายสินค้าหรือการให้บริการของผู้ประกอบการจดทะเบียนรายย่อย ตามที่ อธิบดีกำหนดครั้งหนึ่งๆ ซึ่งมีมูลค่าไม่เกิน 500 บาท จะไม่ออกใบกำกับภาษีก็ได้ เว้นแต่ผู้ซื้อ สินค้าหรือผู้รับบริการจะเรียกร้องใบกำกับภาษี แต่ผู้ประกอบการจดทะเบียนจะต้องจัดทำและ ออกใบกำกับภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการที่มีได้ออกใบกำกับภาษี โดยให้รวม ยอดจัดทำใบกำกับภาษีเพียงฉบับเดียวเมื่อสิ้นวัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการลงรายงานการขาย ประจำวัน

9.7 ข้อห้ามมิให้ออกใบกำกับภาษี

9.7.1 ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ได้แจ้งเลิกประกอบกิจการหรือโอนกิจการ หรือถูกสั่งเพิกถอนใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ห้ามมิให้ออกใบกำกับภาษี

9.7.2 ผู้ใดที่มีใช้ผู้ประกอบการที่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มต่อเจ้าพนักงานสรรพากร ห้ามมิให้ออกใบกำกับภาษี

9.8 ใบเพิ่มหนี้

ใบเพิ่มหนี้ หมายถึง เอกสารที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนออกให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือบริการเพื่อเรียกเก็บค่าสินค้าและภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภาษีขาย) เพิ่มเติม เนื่องจากจำนวนสินค้าเกินกว่าจำนวนที่ตกลงกัน หรือคำนวณราคาสินค้าต่ำไป ฯลฯ ใบเพิ่มหนี้ถือเป็นใบกำกับภาษี โดยผู้ประกอบการ ผู้ขายสินค้าหรือบริการต้องนำภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภาษีขาย) ที่เรียกเก็บเพิ่มเติมนั้นไปรวมคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีขายในเดือนภาษีที่ออกใบเพิ่มหนี้

สำหรับผู้ซื้อที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนให้นำภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ขายเรียกเก็บเพิ่มเติมไปรวมคำนวณเป็นภาษีซื้อในเดือนภาษีที่ได้รับใบเพิ่มหนี้

ใบเพิ่มหนี้จะต้องมีข้อความอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

- 1) คำว่า “ใบเพิ่มหนี้” ในที่ที่เห็นได้เด่นชัด
- 2) ชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ออกใบเพิ่มหนี้
- 3) ชื่อ ที่อยู่ ของผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ
- 4) วัน เดือน ปี ที่ออกใบเพิ่มหนี้
- 5) หมายเลขลำดับของใบกำกับภาษีเดิมรวมทั้งหมายเลขลำดับของเล่ม ถ้ามีมูลค่าที่ถูกต้องของสินค้าหรือบริการ ผลต่างของจำนวนมูลค่าทั้งสองและจำนวนภาษีที่เรียกเก็บเพิ่มสำหรับส่วนต่างนั้น
- 6) คำอธิบายสั้นๆ ถึงสาเหตุในการออกใบเพิ่มหนี้
- 7) ข้อความอื่นที่อธิบดีกำหนด

9.9 ใบลดหนี้

ใบลดหนี้ หมายถึง เอกสารที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนออกให้แก่ผู้ซื้อสินค้าและ บริการ เพื่อคืนค่าสินค้าและภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภาษีขาย) ที่เรียกเก็บไปแล้ว เนื่องจากสินค้า ผิดข้อกำหนดที่ตกลงกัน หรือสินค้าขาดจำนวน คำนวณราคาสินค้าสูงไป หรือมีการรับสินค้าคืน ฯลฯ ใบลดหนี้ถือเป็นใบกำกับภาษี โดยผู้ประกอบการผู้ขายสินค้าหรือบริการต้องนำภาษี มูลค่าเพิ่มที่คำนวณจากมูลค่าของสินค้าที่ลดลงไปถือเป็นภาษีซื้อในเดือนภาษีที่ออกใบลดหนี้

สำหรับผู้ซื้อที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนให้นำภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ขายคืนให้ตามใบลดหนี้ไปรวมคำนวณเป็นภาษีขายในเดือนภาษีที่ได้รับใบลดหนี้

ใบลดหนี้จะต้องมีข้อความอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

- 1) คำว่า “ใบลดหนี้” ในที่ที่เห็นได้เด่นชัด

- 2) ชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ประกอบการ จดทะเบียนที่ออกใบลดหนี้
- 3) ชื่อ ที่อยู่ ของผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ
- 4) วัน เดือน ปี ที่ออกใบลดหนี้
- 5) หมายเลขลำดับของใบกำกับภาษีเดิม รวมทั้งหมายเลขลำดับของเล่ม ถ้ามีมูลค่าของสินค้าหรือบริการที่แสดงไว้ในใบกำกับภาษีดังกล่าว มูลค่าที่ถูกต้องของ สินค้าหรือบริการผลต่างของจำนวนมูลค่าทั้งสองและจำนวนภาษีที่ใช้คืนสำหรับส่วนต่างนั้น
- 6) คำอธิบายสั้นๆ ถึงสาเหตุในการออกใบลดหนี้
- 7) ข้อความอื่นที่อธิบดีกำหนด

9.10 การเก็บรักษา

ใบกำกับภาษีให้เก็บเรียงตามลำดับ และตรงตามรายการในรายงาน พร้อมทั้งให้เก็บรักษาสำเนาใบกำกับภาษีไว้ ณ สถานที่ประกอบการที่จัดทำใบกำกับภาษีไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่วันที่ได้อื่นแบบแสดงรายการภาษีหรือวันทำรายการ (มาตรา 87/3) และใบกำกับภาษีชื่อให้ถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

- 1) แยกเป็นรายเดือนภาษี
- 2) เรียงตามลำดับ เดือน ปี ที่รายการเกิดขึ้นก่อนหลัง
- 3) ให้เลขที่กำกับใบกำกับภาษีเรียงตามลำดับขึ้นใหม่ทางด้านบนขวาของใบกำกับภาษีในกรณีที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนเลิกประกอบกิจการ ให้เก็บรักษาใบกำกับภาษีที่ตนมีหน้าที่ต้องเก็บรักษาอยู่ในวันเลิกประกอบกิจการต่อไปอีกสองปี

10. การจัดทำรายงานและการเก็บรักษาหลักฐานและเอกสาร

10.1 การทำรายงานเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อประโยชน์ในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้ถูกต้อง ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานประเภทต่างๆ แตกต่างกันไปดังนี้

- 1) รายงานภาษีขาย
- 2) รายงานภาษีซื้อ
- 3) รายงานสินค้าและวัตถุดิบ (เฉพาะกิจการขายสินค้า)

10.2 รายงานภาษีขาย เป็นรายงานเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้เรียกเก็บหรือพึงเรียกเก็บจากผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ

ผู้ประกอบการที่เป็นบริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งขายสินค้าโดยใช้เกณฑ์สิทธิผู้ประกอบการสามารถใช้บัญชีแยกประเภทรายได้ที่จัดทำอยู่แล้วตามกฎหมายว่า

ด้วยการบัญชี เป็นรายงานภาษีขายได้ โดยเพิ่มช่อง “ภาษีมูลค่าเพิ่ม” อีกช่องหนึ่ง แต่ถ้ามีการให้บริการด้วยจะต้องจัดทำรายงานภาษีขายด้วย

ผู้ประกอบการที่เป็นบุคคลธรรมดาและประกอบการให้บริการเป็นเงินสดเพียงอย่างเดียว จะไม่จัดทำรายงานภาษีขายก็ได้ โดยใช้สมุดเงินสดที่จัดทำอยู่แล้วตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีแทนรายงานภาษีขาย โดยเพิ่มช่อง “ภาษีมูลค่าเพิ่ม” อีกช่องหนึ่ง แต่ถ้าประกอบกิจการขายสินค้าด้วย ผู้ประกอบการจะต้องจัดทำรายงานภาษีขายด้วย

10.3 รายงานภาษีซื้อ เป็นรายงานเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนถูกผู้ประกอบการจดทะเบียนอื่นเรียกเก็บเมื่อซื้อสินค้าหรือบริการซึ่งเรียกว่า “ภาษีซื้อ” และผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสิทธินำภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวที่ตนเสียไปนั้นมาเครดิตหักออกจากภาษีขายในการคำนวณภาษีที่ต้องเสียทั้งสิ้น กฎหมายจึงกำหนดให้ผู้ประกอบการ จดทะเบียนทุกรายต้องจัดทำรายงานภาษีซื้อเพิ่มขึ้นอีก 1 เล่ม

10.4 รายงานสินค้าและวัตถุดิบ เป็นรายงานเกี่ยวกับปริมาณสินค้าและวัตถุดิบที่อยู่ในครอบครอง และที่ผลิตหรือได้มา และจ่ายไป ซึ่งแบบของรายงานดังกล่าวจะเหมือนกับบัญชีสินค้าและวัตถุดิบในครอบครองที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องจัดทำอยู่แล้วตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี ดังนั้นผู้ประกอบการจึงสามารถใช้บัญชีสินค้าและวัตถุดิบในครอบครองที่จัดทำอยู่แล้วตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีแทนรายงานนี้ได้ โดยไม่ต้องจัดทำขึ้นใหม่

ในกรณีที่ผู้ประกอบการเป็นผู้ผลิต ผู้ประกอบการนั้นต้องจัดทำทั้งรายงานสินค้าและรายงานวัตถุดิบ (แยกกัน) ในกรณีที่ผู้ประกอบการประกอบกิจการประเภทซื้อมาขายไปซึ่งไม่มีวัตถุดิบเข้ามาเกี่ยวข้องจึงมีหน้าที่จัดทำรายงานสินค้าเพียงอย่างเดียว ส่วนผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการให้บริการอย่างเดียวไม่ต้องจัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบแต่อย่างใด

สำหรับผู้ประกอบการที่เป็นบุคคลธรรมดาจะได้รับการผ่อนปรนไม่ต้องจัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบ เพียงแต่ ณ วันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี ให้ทำการตรวจนับสินค้าคงเหลือที่มีอยู่จริง กรอกรายการลงในรายงานรายละเอียดสินค้าคงเหลือตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด เท่านั้น

10.5 การลงรายการในรายงานภาษีขาย รายงานภาษีซื้อ รายงานสินค้าและวัตถุดิบ ให้เขียนด้วยหมึก หรือพิมพ์ดีดหรือดีพิมพ์ และจะลงรายการเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้ หากผู้ประกอบการจดทะเบียนประสงค์จะรายงานเป็นรหัสด้วยเครื่องจักรทำบัญชีต้องส่งมอบคำแปลรหัสที่เป็นภาษาไทยต่ออธิบดีกรมสรรพากร หรือหากผู้ประกอบการจดทะเบียนใช้เครื่องคอมพิวเตอร์จัดทำรายงานคุณสมบัติของซอฟต์แวร์ ระบบและรายการใน รายงานดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานซอฟต์แวร์ของกรมสรรพากร เช่น เป็นโปรแกรมที่เมื่อบันทึกข้อมูลและโอนเข้าบัญชีแยกประเภทแล้วจะแก้ไขรายการนั้นๆ โดยไร้ร่องรอยไม่ได้ ถ้า

จะแก้ต้องทำการปรับปรุงตามหลักบัญชีเป็นโปรแกรมที่ไม่ช่วยในการหลีกเลี่ยงภาษี เป็นโปรแกรมที่มีระบบรักษาความปลอดภัยเพื่อเข้าถึงข้อมูลได้ และเป็นโปรแกรมที่การบันทึกบัญชีเป็นไปตามหลักบัญชีคู่ (ใช้บังคับตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2539) เป็นต้นไป และจะต้องลงรายการภายใน 3 วันนับแต่วันที่ได้ออกหรือจำหน่ายออกไปซึ่งสินค้าหรือบริการ แต่ถ้าทำรายงานด้วยคอมพิวเตอร์จะต้องพิมพ์รายงานทุกวัน และจะต้องทำรายงานทุกสถานประกอบการ

10.6 การจัดเก็บและการรักษารายงานเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนจัดเก็บและรักษารายงานเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ ณ สถานประกอบการที่จัดทำรายงานนั้น หรือสถานที่อื่นตามที่อธิบดีกำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่วันที่จัดทำรายงาน และเมื่อมีการเลิกประกอบกิจการ ผู้ประกอบการจดทะเบียนยังคงมีหน้าที่ต้องจัดเก็บรักษารายงานเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มต่อไปไม่น้อยกว่า 2 ปี นับแต่วันเลิกประกอบกิจการ

11. การยื่นแบบแสดงรายการและการชำระภาษี

11.1 ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม

11.1.1 ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

11.1.2 ผู้นำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ไม่ว่าผู้นำเข้าจะเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนหรือบุคคลใด ๆ และไม่ว่าจะนำเข้าเพื่อวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นใดก็ตาม

11.1.3 ผู้จ่ายเงินที่จ่ายค่าสินค้าหรือบริการให้แก่

1) ผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักรซึ่งได้เข้ามาประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นการชั่วคราวหรือ

2) ผู้ประกอบการที่ได้ให้บริการในต่างประเทศและได้มีการให้บริการนั้นในราชอาณาจักร

11.1.4 ผู้รับโอนสินค้าหรือผู้รับโอนสิทธิในบริการที่ได้เสียภาษีมูลค่าเพิ่มไปแล้วในอัตราร้อยละ 0 ได้แก่ การรับโอนสินค้าหรือรับโอนสิทธิในบริการ ที่ได้มีการขายหรือให้บริการกับองค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ สถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุลทั้งนี้เฉพาะการขายสินค้าหรือการให้บริการที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

11.1.5 ผู้ทอดตลาดซึ่งขายทรัพย์สินของผู้ประกอบการจดทะเบียน

11.2 ประเภทของแบบแสดงรายการและแบบนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม

11.2.1 แบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม

1) แบบ ภ.พ.30 ใช้สำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียน (รวมผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เป็นผู้ส่งออกที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0) โดยคำนวณจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือนภาษี

ในกรณีที่เดือนภาษีใด ปรากฏว่าจำนวนผลต่างของภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ผลก็คือผู้ประกอบการจดทะเบียนจะได้รับภาษีคืน และสามารถใช้แบบ ภ.พ.30 นี้เป็นคำร้องขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มได้ในตัว ซึ่งจะแสดงความประสงค์ขอคืนเป็นเงินสดหรือขอยกยอดไปหักออกจากภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องชำระในเดือนถัดไปก็ได้

2) แบบใบขนสินค้าขาเข้า ใช้สำหรับผู้นำเข้าที่มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนและผู้นำเข้าอื่นๆ

11.2.2 แบบนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม

1) แบบ ภ.พ.30 ใช้สำหรับผู้มีหน้าที่ส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม

11.3 กำหนดเวลาในการยื่นแบบแสดงรายการและการนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม

11.3.1 การยื่นแบบ ภ.พ.30 ให้กระทำเป็นรายเดือนๆ ละครั้ง ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องชำระหรือขอคืนในเดือนภาษีใด ให้ยื่นแบบฯ ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป ไม่ว่าจะมีการขายสินค้าหรือให้บริการเกิดขึ้นในเดือนภาษีนั้นหรือไม่ก็ตาม

ในกรณีที่มีสถานประกอบการหลายแห่ง (หรือหลายสาขา) ให้แยกยื่นแบบ ภ.พ.30 เป็นรายสถานประกอบการ เว้นแต่จะได้ขออนุมัติจากกรมสรรพากรเพื่อยื่นแบบฯ รวมกัน ณ สถานประกอบการแห่งหนึ่งแห่งใด ตามแบบ ภ.พ.02 เมื่อได้รับอนุมัติแล้วก็ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่เดือนภาษีที่อธิบดีฯ อนุมัติเป็นต้นไป

11.3.2 การยื่นแบบใบขนสินค้าขาเข้า ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนหรือผู้นำเข้ายื่นใบขนสินค้าขาเข้าและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มพร้อมกับการชำระอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ณ ด่านศุลกากรที่มีการนำเข้าสินค้า

11.3.3 การยื่นแบบนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม

1) การนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม 11.1.3 และ 11.1.5 ให้นำส่งภาษีภายใน 7 วัน นับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่จ่ายเงิน หรือรับเงินจากการขายทอดตลาดแล้วแต่กรณี

2) การนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตาม 11.1.4 ให้นำส่งภายใน 30 วัน นับแต่วันที่รับโอน

11.4 สถานที่ยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบ ภ.พ.30 และการยื่นแบบนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามแบบ ภ.พ.30 ให้ยื่น ณ สำนักงานเขต/ที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่ หรือสถานที่อื่นที่อธิบดีกรมสรรพากรจะได้กำหนด ถ้ามีสถานประกอบการหลายแห่ง (หรือหลายสาขา) ให้แยกยื่นแบบฯ และชำระภาษีเป็นรายสถานประกอบการ ณ ท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่

ในกรณีที่ได้รับอนุมัติให้ยื่นแบบฯ รวมกัน ณ ท้องที่สถานประกอบการตั้งอยู่แห่งใดแล้ว ก็ให้ยื่นแบบฯ ณ ท้องที่แห่งนั้นเพียงแห่งเดียว

ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มทุกประเภท ผู้ประกอบการจดทะเบียนกรอกรายการต่างๆ ตามที่ระบุไว้ให้ครบถ้วน โดยอาจดูวิธีการกรอกแบบฯ ได้จากคำอธิบายที่ปรากฏหลังแบบฯ แต่ละประเภท ในส่วนของการคำนวณภาษีตามแบบฯ ให้นำข้อมูลมาจากรายงานต่างๆ ที่ได้กำหนดให้จัดทำขึ้น โดยไม่ต้องแนบเอกสารหรือหลักฐานใดๆ ไปพร้อมกับแบบฯ แต่อย่างใด ในขั้นต้นเมื่อได้กรอกแบบฯ แสดงรายการตนเองไปแล้ว จะถือว่าถูกต้อง หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความถูกต้องประการใดจะเป็นหน้าที่ของทางราชการเพื่อติดตามการจัดเก็บให้เป็นที่ยุติถูกต้องต่อไป

12. การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม

การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มผู้ประกอบการจดทะเบียนจะมีสิทธิได้รับคืนภาษี ถ้าภาษีที่เสียไปแล้วในการซื้อสินค้าหรือบริการต่างๆ (รวมถึงสินค้าทุนด้วย) มาใช้ในกิจการของตนสูงกว่าภาษีจากการขายสินค้าหรือให้บริการ โดยมีสิทธิเลือกขอคืนภาษีเป็นเงินสด พร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีของเดือนภาษีขาย (แบบ ภ.พ.30 เป็นแบบที่มีรายการคำร้องขอคืนภาษีรวมอยู่แล้ว) หรือจะเลือกเป็นเครดิตนำไปหักออกจากภาษีมูลค่าเพิ่มที่จะต้องชำระในเดือนถัดไปได้ ในการขอคืนภาษีไม่จำเป็นต้องยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมใดๆ กรมสรรพากรจะคืนภาษีให้เดือนต่อเดือน หากการพิจารณาคืนภาษีย่ำช้ากว่ากำหนดเนื่องจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ผู้ประกอบการมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1 ต่อเดือน ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขและวิธีการที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ตามหลักการดังกล่าวกรมสรรพากรถือว่า ผู้เสียภาษีทุกรายกระทำการยื่นชำระภาษีและขอคืนภาษีโดยสุจริตและในขณะเดียวกันกรมสรรพากรก็มีเครื่องมือหลายประการที่จะทำการทดสอบการยื่นรายการเสียภาษีของผู้เสียภาษีรวมตลอดถึงการมีเจ้าหน้าที่ออกเยี่ยมแนะนำผู้เสียภาษีอย่างสม่ำเสมอ

13. ปัญหาที่มักพบ ความผิดเกี่ยวกับการคำนวณภาษี และการยื่นแบบชำระภาษี

13.1 การไม่จัดทำรายงานในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

หลักการ

ผู้ประกอบการต้องจัดทำรายงานตามที่กฎหมายกำหนดและมีข้อความครบถ้วน

ข้อสังเกต

1) ผู้ประกอบการบางรายจัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยระบบคอมพิวเตอร์ แต่ไม่ได้พิมพ์ออกมาจากเครื่อง จึงมีผลเท่ากับยังมิได้จัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่กฎหมายกำหนด

2) ผู้ประกอบการบางรายไม่มีชื่อของสถานประกอบการในรายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น การจัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่มต้องมีชื่อของรายงาน ชื่อผู้ประกอบการ ชื่อสถานประกอบการ เลขที่ผู้เสียภาษีด้วย การจัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่มแบบเป็นเล่มจะใส่ข้อความดังกล่าวไว้หน้าแรกก็ได้ แต่ถ้าจัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นแผ่นๆ ก็ต้องใส่ข้อความดังกล่าวไว้ในทุกแผ่นด้วย

3) แบบของรายงานภาษีขายจะมีลักษณะคล้ายบัญชีรายได้จากการประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี เพียงแต่เพิ่มช่อง “จำนวนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม” อีกช่องหนึ่ง ฉะนั้นผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เป็นนิติบุคคลประกอบกิจการขายสินค้าซึ่งมีหน้าที่ต้องจัดทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีอยู่แล้วโดยปกติ ก็อาจปรับปรุงบัญชีรายได้จากการประกอบกิจการเป็นรายงานภาษีขายได้

4) สำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เป็นบุคคลธรรมดา หากประกอบการขายสินค้าหรือให้บริการเป็นเงินสดอย่างเดียว หรือให้บริการทั้งที่เป็นเงินสดหรือเงินเชื่อก็อาจปรับปรุงบัญชีเงินสดที่ต้องจัดทำอยู่แล้ว ตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีเป็นรายงานภาษีขายได้ เพียงแต่เพิ่มช่อง “จำนวนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม” ในช่องบัญชีเงินสดทางด้านเงินสดรับ

5) กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เป็นผู้ประกอบการกิจการผลิตสินค้า เพื่อขาย จะต้องจัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบ แต่ถ้าเป็นผู้ประกอบกิจการขายสินค้า โดยมีได้เป็นผู้ผลิตสินค้า (ที่ขาย) โดยยังคงให้ชื่อว่า “รายงานสินค้าและวัตถุดิบ”

6) กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ประกอบกิจการขายสินค้า หรือให้บริการ โดยมีการรับประกันสินค้าหรือบริการที่มีการชำรุดบกพร่องหรือเพื่อเหตุอื่นทำนองเดียวกัน ต้องจัดทำรายงานการเปลี่ยนอะไหล่หรือการซ่อมแซมสินค้า หรือบริการที่มีการรับประกันแยกต่างหากจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ทั้งนี้รายงานดังกล่าวต้องมีรายการและข้อความอย่างน้อยตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด

7) สำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ประกอบกิจการโรงเลื่อย โรงค้าไม้แปรรูป หรือกิจการอื่นใด ซึ่งต้องจัดทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ให้ถือว่าบัญชีแสดงรายการปริมาณสินค้าซึ่งมีอยู่ได้มา และจำหน่ายไปเป็นรายวันตามแบบบัญชีซึ่งต้องจัดทำตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ เป็นรายงานสินค้าและวัตถุดิบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด

8) สำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ประกอบกิจการค้าของเก่า ซึ่งต้องจัดทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการค้าของเก่า ให้ถือว่าบัญชีแสดงรายการปริมาณสินค้าที่มีอยู่ได้มา และจำหน่ายไปเป็นรายวันตามแบบบัญชีที่จัดทำตามกฎหมายว่าด้วยการค้าของเก่าเป็นรายงานสินค้าและวัตถุดิบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด

9) สำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียนขายสินค้า ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดทำรายงานสินค้าแต่จะต้องทำการตรวจนับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปี (31 ธันวาคม) ของทุกปี เพียงปีละครั้งเท่านั้น และกรอกในแบบรายละเอียดสินค้าคงเหลือโดยต้องมีรายการและข้อความอย่างน้อยตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด

13.2 การลงรายการในรายงานภาษีมูลค่าเพิ่มไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด

หลักการ

การลงรายการในรายงานให้ลงภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ได้ออกหรือจำหน่ายออกไปซึ่งสินค้า หรือบริการนั้น ดังนี้

13.2.1 การลงรายการในรายงานภาษีขาย ให้ลงรายการสำหรับการขายสินค้า และการให้บริการทุกกรณี โดยให้ถือมูลค่าของสินค้าหรือบริการตามราคาในตลาดวันที่ความรับผิดชอบในการเสียภาษีเกิดขึ้น

รายการที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนต้องนำไปลงจำนวนภาษีขายในรายงานภาษีขาย ทำให้ยอดขายในเดือนที่มีรายการเกิดขึ้นเพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ ภาษีขายอันเนื่องมาจาก

- 1) การขายสินค้า การขายทรัพย์สิน และการให้บริการ
- 2) การให้เช่าซื้อ
- 3) การออกไปเพิ่มหนี้ อันเนื่องมาจากเหตุที่กฎหมายกำหนด
- 4) การนำสินค้าหรือบริการไปใช้เพื่อการอื่นใดอันมิใช่เพื่อประกอบกิจการที่

ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

- 5) มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ

6) มีสินค้าคงเหลือ และหรือทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบกิจการ ณ วันเลิกกิจการ แต่ไม่รวมถึงสินค้าคงเหลือและทรัพย์สินของผู้ประกอบการ ซึ่งได้ควบเข้ากันหรือได้โอนกิจการทั้งหมดให้แก่กัน และรายการที่ผู้ประกอบการจดทะเบียน ต้องนำไปลดยอดภาษีขาย ได้แก่ ภาษีขายอันเนื่องมาจากออกไปลดหนี้อันเนื่องมาจากเหตุตามที่กฎหมายกำหนด

สำหรับกรณีที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้ออกใบกำกับภาษีอย่างย่อ ให้ลงรายการเฉพาะมูลค่าทั้งหมดต่อวันที่ได้รับหรือพึงได้รับซึ่งเกิดจากใบกำกับภาษีอย่างย่อนั้น โดยไม่ต้องระบุนรายการสินค้า โดยให้หมายเหตุว่ามูลค่าทั้งหมดดังกล่าวเกิดจากใบกำกับภาษีอย่างย่อลำดับที่เท่าใดบ้าง ทั้งนี้ให้แยกจำนวนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มออกมาต่างหากจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการด้วย

13.2.2 การลงรายการในรายงานภาษีซื้อ ให้ลงรายการตามแบบใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปที่ไม่สามารถนำไปหักในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย (เช่น ใบกำกับภาษีที่มีรายการภาษีซื้อที่เกิดจากคำรับรอง) โดยให้หมายเหตุว่าเป็นรายการที่ไม่สามารถนำไปหักในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มได้

รายการที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนต้องนำไปลงเพิ่มยอดจำนวนภาษีซื้อในรายงานภาษีซื้อ ได้แก่ ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นเนื่องจาก

- 1) การซื้อหรือการนำเข้าซึ่งสินค้า
- 2) การซื้อหรือเช่าซื้อ หรือการนำเข้าซึ่งทรัพย์สิน
- 3) การรับบริการ หรือจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ
- 4) ได้รับใบเพิ่มหนี้ อันเนื่องมาจากเหตุตามที่กฎหมายกำหนด

5) ค่าภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนนำส่ง ตามแบบนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.36) เนื่องจากจ่ายค่าบริการที่ได้ให้บริการในต่างประเทศและได้มีการใช้บริการนั้นในราชอาณาจักร หรือรับโอนสินค้า หรือบริการที่เคยได้สิทธิเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 และรายการที่ลดยอดภาษีซื้อในรายงานภาษีซื้อให้ลดลง ได้แก่ ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นเนื่องจากได้รับใบลดหนี้ อันเนื่องมาจากเหตุที่กฎหมายกำหนด

13.2.3 วิธีการลงรายการในรายงานให้เขียนด้วยหมึก หรือพิมพ์ดีด หรือดีพิมพ์ และจะลงรายการเป็นภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษก็ได้ หากผู้ประกอบการจดทะเบียนประสงค์จะลงรายการเป็นรหัสด้วยเครื่องจักรทำบัญชี ต้องส่งมอบตัวแปลรหัสที่เป็นภาษาไทยต่ออธิบดีกรมสรรพากรหรือหากลงบัญชีเป็นรหัส ซึ่งบันทึกด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์จะต้องส่งมอบโปรแกรมสั่งงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ต่ออธิบดีกรมสรรพากร และให้มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการแปลงข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นรายการของรายงานที่ต้องจัดทำ

ข้อสังเกต

1) ผู้ประกอบการจำนวนไม่น้อยที่มักจะลงรายการในรายงานไม่ครบถ้วน โดยเฉพาะในส่วนของการรายงานภาษีขาย เช่น มีการขายทรัพย์สินที่มีไว้ใช้ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มออกไป

2) ข้อผิดพลาดประจำอีกกรณีหนึ่ง คือ มักมีการลืมลงรายงานภาษีขาย อันเนื่องมาจากการนำสินค้าที่มีไว้ขายมาใช้เองส่วนตัว ทั้งนี้ เพราะคำจำกัดความของคำว่าขาย

ในประมวลรัษฎากรค่อนข้างมีความหมายกว้างมาก รวมถึงการจำหน่ายจ่ายโอนที่ไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนด้วย

13.3 กรอกแบบฯ โดยมีภาษีขายขาด ภาษีซื้อเกิน

หลักการ

ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแบบร้อยละ 7 ปกติมีหน้าที่กรอกแบบแสดงรายการภาษี ภ.พ.30 และยื่นแบบฯ พร้อมการชำระภาษี (หรือขอคืนภาษี) เป็นรายเดือนภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป

ข้อสังเกต

1) การกรอกแบบฯ ภ.พ.30 มักพบปัญหาการกรอกยอดขาย ยอดซื้อไว้ขาดหรือเกินความจริงเป็นประจำ ซึ่งการแจ้งยอดขายไว้เกินและ / หรือยอดซื้อไว้ขาดไม่มีโทษปรับ แต่การแจ้งยอดขายไว้ขาดและ / หรือยอดขายไว้เกิน มีโทษปรับตามกฎหมาย รายละเอียดทางปฏิบัติกำหนดไว้ในคำสั่งกรมสรรพากร

2) สาเหตุที่การคำนวณภาษีขายขาด หรือภาษีซื้อเกินอาจเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ เช่น มีการขายสินค้าหรือการให้บริการโดยไม่ออกใบกำกับภาษี มีการซื้อสินค้าไม่ลงรายการสินค้า และวัตถุดิบคงเหลือในครอบครอง แต่ลงรายงานภาษีซื้อ บางรายนำภาษีซื้อต้องห้าม 19 รายการในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาหัก บางรายก็มีการนำเอาสินค้าที่มีไว้เพื่อขายไปใช้ในกิจการที่อยู่นอกระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น

3) หากมีปัญหายอดขายไว้ขาด แจ้งยอดขายไว้เกิน แจ้งยอดซื้อไว้ขาด แจ้งยอดซื้อไว้เกิน ผู้ประกอบการต้องยื่นแบบ ภ.พ.30 เพิ่มเติมของแต่ละเดือนที่มีปัญหาโดยแยกต่างหากจากการยื่นแบบปกติ การกรอกแบบ ภ.พ.30 เพิ่มเติม ช่อง ก ข จะเหมือนเดิม ช่อง ค ให้ใส่ “ / ” ในช่องของเงินเดือนที่ต้องการเพิ่มเติม ส่วนช่อง ง ให้ใส่ “ / ” ใน หน้าช่อง 1.1 1.2 แล้วแต่กรณี ยอดขายที่ถูกต้องนั้นจะต้องเป็นยอดขายทั้งที่เสียภาษีแบบร้อยละ 7 ร้อยละ 0 และยอดขายที่ยกเว้นภาษี ดังนั้น ยอดขายที่ขาดไปก็ต้องยื่นแบบเพิ่มเติมใหม่ให้ครบ ช่องต่อมาให้ใส่ยอดขายร้อยละ 0 ถ้าได้แจ้งไว้ขาดซึ่งถ้าตอนแรกแจ้งยอดขายไว้ว่าสิ้นรวมอัตรา 0 ช่องต่อมาอัตราร้อยละ 0 ที่แจ้งไว้ขาดจะเท่ากันพอดี ช่องต่อมาในส่วนช่อง ง ถ้ามียอดขายสินค้ายกเว้นที่แจ้งไว้ขาดก็กรอกลงไป สำหรับยอดซื้อถ้าแจ้งไว้ขาดก็กรอกลงในช่อง ง นี้ด้วย การยื่นแบบฯ ภ.พ.30 เพิ่มเติมเนื่องจากมีภาษีขายขาด ภาษีซื้อเกิน ต้องมี “เงินเพิ่ม” (ดอกเบี้ย) ด้วย โดยคิดเป็นรายเดือนหรือเศษของเดือนในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือนการนับเดือนให้นับจากวันพ้นกำหนดถึงวันยื่น นอกจากนี้ยังต้องเสีย “เบี้ยปรับ” (ค่าปรับ) ด้วยอีก 1 เท่าของภาษีขายแจ้งขาดหรือภาษีซื้อแจ้งเกิน หรือเงินภาษีที่ชำระเพิ่มเติม โดยให้เสีย “เบี้ยปรับ” จากตัวที่มากที่สุดกรณีเดียว และถ้าหากยื่นแบบ ภ.พ.30 เกินเวลา และยังผิดพลาดด้วยทำให้ต้องยื่นแบบเพิ่มเติม และมีภาษีต้องชำระเพิ่มกฎหมายกำหนดให้ปรับเพิ่มเป็น 2 เท่า การยื่นแบบฯ ภ.พ.30

ถ้า ผู้ประกอบการพบความผิดพลาดและยื่นแบบเอง เบี้ยปรับจะลดลงโดยที่ถ้ายื่นแบบภายใน 15 วัน นับจากกำหนดการยื่นแบบฯ ปกติ ค่าปรับลดลงให้เหลือเพียงร้อยละ 2 ของค่าปรับทั้งหมด ถ้าภายใน 16 ถึง 30 วันเหลือร้อยละ 5 ของค่าปรับทั้งหมด ถ้าภายใน 31 ถึง 60 วัน เหลือร้อยละ 10 ของค่าปรับทั้งหมด ถ้าเกิน 60 วันเหลือร้อยละ 20 ของค่าปรับทั้งหมด

13.4 จัดทำใบกำกับภาษีโดยมีรายการอันเป็นสาระสำคัญไม่ครบถ้วนถูกต้อง

หลักการ

การจัดทำใบกำกับภาษีจะต้องมีข้อความอันเป็นสาระสำคัญให้ครบถ้วนถูกต้อง และห้ามมิให้มีการแก้ไขรายการโดยการขูดลบขีดฆ่า

ข้อสังเกต ความผิดที่มักพบ คือ

1) มีการแก้ไขชื่อลูกค้า โดยขีดฆ่าชื่อเดิมและระบุชื่อใหม่ แล้วเซ็นชื่อกำกับ หรือมีการแก้ไขที่อยู่ของผู้ซื้อสินค้า หรือการแก้ตัวเลขจำนวนเงิน ซึ่งการแก้ไขรายการเหล่านี้ ถือเป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ ใบกำกับภาษีชื่อตามใบกำกับภาษีดังกล่าวจึงเป็น ภาษีชื่อที่มีนำไปหักในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มแห่งประมวลรัษฎากร

2) ใบกำกับภาษีขาดช่องแสดงรายการราคาสินค้ารวมสุทธิ ถือเป็นใบกำกับ ภาษีที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

13.5 ใช้แบบแสดงรายการชำระภาษีผิดประเภท

หลักการ

กฎหมายกำหนดแบบแสดงรายการภาษีสำหรับการเสียภาษีแต่ละประเภทแต่ ละกรณีแตกต่างกันออกไปในส่วนของภาษีมูลค่าเพิ่มก็ได้มีกำหนดไว้ตามมาตรา 83 แห่ง ประมวลรัษฎากร และตามประกาศของอธิบดีกรมสรรพากร (ฉบับที่ 33)

ข้อสังเกต

การยื่นแบบฯ โดยใช้แบบฯ เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มผิดมีค่าเท่ากับไม่ได้ยื่นเลย ถึงแม้จะได้มีการเสียภาษีครบถ้วนก็ตาม เช่น ถ้าต้องใช้แบบ ภ.พ.30 ยื่นแต่กลับไปใช้แบบฯ ภ.พ.31 เป็นต้น

13.6 กรอกเลขประจำตัวผู้เสียภาษีลงในแบบชำระภาษีผิดพลาด

หลักการ

โดยทั่วไปเลขประจำตัวผู้เสียภาษีมูลค่าเพิ่มจะใช้เลขเดียวกับเลขผู้เสียภาษีเงิน ได้ ซึ่งมีทั้งสิ้น 10 หลัก ยกเว้นในกรณีของนิติบุคคลอาคารชุด ซึ่งไม่มีเลขผู้เสียภาษีเงินได้ตาม ประมวลรัษฎากรก็สามารถใช้เลขประจำตัวผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายแทนได้

ข้อสังเกต

การใส่เลขประจำตัวผู้เสียภาษีผิดมีผลเท่ากับไม่ได้ยื่นแบบฯ ชำระภาษี ต้องยื่นใหม่พร้อมค่าปรับและดอกเบี้ย(เบี้ยปรับเงินเพิ่ม) ส่วนที่ยื่นผิดพลาดไปก็ยื่นแบบขอคืนได้โดยใช้แบบฯ ค.10

13.7 ไม่ใส่เลขสาขาในแบบแสดงรายการภาษี ภ.พ.30

หลักการ

การกรอกแบบฯ ภ.พ.30 ต้องถูกต้องครบถ้วนกรณีผู้ประกอบการมีหลายสาขากฎหมายกำหนดให้ยื่นแบบฯ เป็นรายสาขาโดยที่ตอนจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการภาษีมูลค่าเพิ่ม กรมสรรพากรจะให้เลขรหัสประจำสาขาด้วย เช่น สาขาที่ 1 ก็จะได้เลข 001 หรือถ้าสาขายื่นแบบ ภ.พ.30 รวมกับสำนักงานใหญ่ก็ได้เลข 000

ข้อสังเกต

การไม่กรอกเลขสาขาใน ภ.พ.30 จะมีผลเท่ากับสาขาไม่ได้ยื่นแบบฯ จึงต้องมีการยื่นแบบฯ ใหม่พร้อมกับเสียเบี้ยปรับเงินเพิ่มนั่นเอง ส่วนที่เสียภาษีไปแล้วก็ต้องยื่นแบบฯ ขอคืนต่อไป

13.8 ยื่นแบบ ภ.พ.30 ร่วมกันโดยไม่ได้ขออนุมัติจากกรมสรรพากรก่อน

หลักการ

ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษี โดยใช้แบบฯ ภ.พ.30 เป็นรายเดือนภาษีพร้อมกับการชำระภาษี (ถ้ามี) ไม่ว่าจะได้ขายสินค้าหรือให้บริการในเดือนภาษีนั้นหรือไม่ก็ตาม ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่ ถ้าผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสถานประกอบการหลายแห่ง การยื่นแบบแสดงรายการภาษีให้แยกยื่นและชำระเป็นรายสถานประกอบการ ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้ประกอบการจดทะเบียนจะยื่นคำร้อง (ภ.พ.02) ต่ออธิบดีขออนุมัติยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีร่วมกัน ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ และเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีแล้วให้ถือปฏิบัติตั้งแต่เดือนภาษีที่อธิบดีกำหนดเป็นต้นไป (มาตรา 83 แห่งประมวลรัษฎากร)

ข้อสังเกต

1) การยื่นแบบ ภ.พ.30 ร่วมกันได้ต้องมีการขออนุมัติก่อนและเมื่อได้รับอนุมัติแล้วเท่านั้น จึงจะยื่นแบบ ภ.พ.30 ร่วมกันได้ ยังไม่ได้ขอหรือขอแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติจะยื่นแบบร่วมกันไม่ได้ ซึ่งมีผู้ปฏิบัติผิดพลาดจำนวนมาก

2) ถึงแม้จะได้สิทธิยื่นแบบชำระภาษีร่วมกันก็ตาม ระบบการเก็บ การจัดทำเอกสารหลักฐาน และใบกำกับภาษียังคงต้องจัดทำแยกเป็นรายสาขาตามปกติอยู่ดี จะจัดทำเฉพาะสำนักงานใหญ่ไม่ได้

3) การยื่นแบบ ภ.พ.30 ร่วมกันโดยที่ไม่ได้รับอนุมัติจะมีผลเท่ากับแต่ละสาขาย่อยภาษีขายขาด และสำนักงานใหญ่หักภาษีซื้อเกินต้องยื่นแบบ ภ.พ. ปรับปรุงเริ่มต้นใหม่หมด พร้อมเบี้ยปรับเงินเพิ่ม

13.9 ยื่นแบบฯ ภ.พ.30 ร่วมกันโดยขออนุมัติแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติ

หลักการ

ถึงแม้จะยื่นแบบฯ ภ.พ.02 ขออนุมัติการยื่นแบบฯ ภ.พ.30 ต่อไป จนกว่าจะได้รับอนุมัติจากอธิบดี

ข้อสังเกต

ผู้ประกอบการจำนวนมากแค่ขออนุมัติก็ยื่นแบบฯ ภ.พ.30 ร่วมกันแล้ว ทั้งๆ ที่ยังไม่ได้รับอนุมัติมาก่อนแต่อย่างใดมีผลเท่ากับสาขาย่อยแบบขาด และสำนักงานใหญ่ยื่นแบบเสียภาษีเกิน

13.10 ได้รับอนุมัติให้ยื่นแบบฯ ภ.พ.30 ร่วมกันแล้วแต่ยังแยกยื่นแบบฯ ภ.พ.30 อยู่

หลักการ

หากขออนุมัติยื่นแบบร่วมกันที่สำนักงานใหญ่แล้ว และได้รับอนุมัติแล้วก็ต้องยื่นแบบฯ ภ.พ.30 ร่วมกันที่สำนักงานใหญ่

ข้อสังเกต

ผู้ประกอบการจำนวนไม่น้อยขอยื่นแบบฯ ภ.พ.30 ร่วมกันและได้รับอนุมัติแล้ว แต่ยังไม่ลงลิ้มแยกยื่นแบบเป็นรายสาขาอยู่ ทำให้สาขาย่อยแบบฯ ภ.พ.30 เกิน และสำนักงานใหญ่อาจจะยื่นแบบฯ ภ.พ.30 ขาด

13.11 ยื่นแบบฯ ภ.พ.30 ร่วมกันโดยไม่มีใบแนบ

หลักการ

เมื่อได้รับอนุมัติยื่นแบบฯ ภ.พ.30 ร่วมกันแล้ว ผู้ประกอบการต้องยื่นแบบฯ ภ.พ.30 โดยมีใบแนบแสดงจำนวนภาษีซื้อภาษีขาย และส่วนต่างของแต่ละสถานประกอบการ รวมทั้งยอดรวมของภาษีซื้อภาษีขาย และส่วนต่างเพื่อการนำไปกรอกแบบฯ ภ.พ.30 ต่อไปด้วย

ข้อสังเกต

ผู้ประกอบการจำนวนไม่น้อยที่ไม่มีใบแนบดังกล่าวที่กฎหมายกำหนด

13.12 ใส่เครื่องหมายเดือนใน ภ.พ.30 ผิดเดือน

หลักการ

กฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการยื่นแบบฯ ภ.พ.30 เพื่อนำส่งหรือขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นรายเดือน ภายใน 15 วัน นับจากวันสุดท้ายของเดือนภาษี เช่น ถ้าภาษีของเดือนมกราคมก็ต้องนำส่งภายใน วันที่ 15 กุมภาพันธ์ เป็นต้นไป

ข้อสังเกต

1) ผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งใส่เครื่องหมายเดือนในแบบฯ ภ.พ.30 ผิดกล่าวคือ ไม่ได้ใส่เครื่องหมายในเดือนภาษี แต่ไปใส่ในเดือนที่ยื่นเสียภาษี ตัวอย่างเช่น ภาษีของเดือนมกราคม ซึ่งต้องยื่นแบบภายใน วันที่ 15 กุมภาพันธ์ ผู้ประกอบการบางรายใส่เครื่องหมายเดือนในช่องเดือนกุมภาพันธ์ที่ไปยื่นแบบฯ จึงมีผลเท่ากับเดือนมกราคมไม่ได้ยื่นแบบฯ แต่เดือนกุมภาพันธ์ยื่นแบบเกิน

2) ความผิดพลาดอาจเกิดขึ้นได้ ทั้งกรณีสำคัญผิดว่าให้ใส่เครื่องหมายในเดือนที่ยื่นแบบฯ และกรณีการไม่เห็นความสำคัญในการกรอกแบบ ภ.พ.30 ให้ถูกต้องครบถ้วน

13.13 กรอกรายการยอดขายในช่อง ง. ของแบบ ภ.พ.30 ไม่ครบ

หลักการ

การกรอกรายการยอดขายในช่อง ง. ของแบบฯ ภ.พ.30 จะต้องใส่ยอดขายให้ครบทั้งร้อยละ 7 ร้อยละ 0 และรายการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งรายการร้อยละ 7 ร้อยละ 0 จะได้มาจากรายงานภาษีขาย รายการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มจะได้มาจากสมุดรายวันขาย

ข้อสังเกต

ผู้ประกอบการบางรายไม่สนใจในการกรอกแบบฯ ภ.พ.30 ให้ถูกต้องครบถ้วน ทำให้เมื่อเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลของแบบฯ ภ.พ.30 ลงในคอมพิวเตอร์จะประเมินว่ามีการส่งภาษีขายขาดขึ้นได้ ตัวอย่างเช่น

ยอดขายจริง

ยอดขาย	10,000,000	บาท
อัตราศูนย์	5,000,000	บาท
ยกเว้น	1,000,000	บาท
รวม	4,000,000	บาท
ภาษีขาย	280,000	บาท
แต่กรอกแบบฯ ภ.พ.30 โดยไม่ใส่ช่องอัตราศูนย์ และยกเว้น เช่น		
ยอดขาย	10,000,000	บาท
อัตราศูนย์		บาท
ยกเว้น		บาท

รวม	4,000,000	บาท
ภาษีขาย	280,000	บาท
เมื่อยื่นแบบฯ ภ.พ.30 ไปแล้ว Computer จะคำนวณดังนี้		
ยอดขาย	10,000,000	บาท
ภาษีขาย	700,000	บาท
แต่กรอกแบบไว้	280,000	บาท
ภาษีขายขาด	420,000	บาท
มีโทษปรับ 1 เท่า	420,000	บาท
ลดโทษให้ครึ่งหนึ่งเหลือ	210,000	บาท
ดอกเบี้ยเดือนละ (เงินเพิ่ม)	6,300	บาท
ต้องจ่ายเพิ่มเดือนละ	636,300	บาท
ส่วนที่ขาดไปขอคืนได้โดยยื่น ค.10 จำนวน 420,000 บาท		

13.14 ใช้ฐานภาษีส่งออกผิด ทำให้ลงรายการและกรอกแบบ ภ.พ.30 ผิด หลักการ

1) มาตรา 78/1 แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดฐานภาษี สำหรับการขายสินค้าโดยการส่งออก ว่าได้แก่ มูลค่าของสินค้าส่งออกโดยใช้ราคา เอฟ. โอ. บี ของสินค้าบวกด้วยภาษีสรรพสามิต ภาษี และค่าธรรมเนียมอื่น (แต่ทั้งนี้ไม่รวมอากรขาออก)

2) ราคา เอฟ. โอ. บี ได้แก่ราคาสินค้า ณ ด้านศุลกากรส่งออกโดยไม่รวมค่าประกันภัยและค่าขนส่งจากด้านศุลกากรส่งออกไปต่างประเทศ

ข้อสังเกต

ผู้ประกอบการบางรายใช้ราคาอื่น เช่น ซี ไอ เอฟ ซึ่งมีผลทำให้รายการยอดขายอัตราศูนย์ที่นำมาหักจากยอดขายรวมสูงเกินไป เป็นเหตุให้ภาษีขายผิดพลาด

13.15 ยอดขายในการกรอกแบบฯ ภ.พ.30 และรายงานภาษีขายใช้แบบรวม (Inclusive)

หลักการ

การตั้งราคาขายเพื่อขจัดปัญหาการทอนเงินที่เป็นเศษสตางค์ อาจใช้วิธีการตั้งราคาแบบรวมใน (Inclusive Price) แต่การออกไปกำกับภาษีแบบเต็มรูปจะต้องแยกราคาและภาษีออกมาให้เห็นอย่างเด่นชัด ส่วนการลงรายการภาษีขายและการกรอกแบบฯ ภ.พ.30 นั้น ต้องลงรายการโดยใช้ราคาที่ไม่รวมภาษี (Exclusive Price) เท่านั้น

ข้อสังเกต

ผู้ประกอบการบางรายใช้ราคาแบบรวมใน และใช้ภาษีตามจริงในการลงรายการในรายงานภาษีขาย และในการกรอกแบบฯ ภ.พ.30 ซึ่งมีผลทำให้คอมพิวเตอร์ของกรมสรรพากรทดสอบตัวเลขด้วยการคูณยอดขาย (ซึ่งรวมภาษีอยู่แบบ Inclusive) ด้วย 7% แล้วไปเปรียบเทียบกับภาษีขายที่ลงรายการ และการกรอกแบบฯ ภ.พ.30 ไว้ ผลที่ได้รับจะกลายเป็นว่าภาษีขายจากการคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์มากกว่าภาษีขายที่ผู้ประกอบการแสดงในแบบฯ ภ.พ.30 และเครื่องคอมพิวเตอร์ก็จะประเมินว่าภาษีขายแจ้งขาดทันที

13.16 กรอกรายการใน ภ.พ.30 ไม่ถูกต้องครบถ้วน

หลักการ

ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับชำระภาษีภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไปทุกเดือนแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียนแบบร้อยละ 7 นั้น คือแบบ ภ.พ.30 การส่งภาษีโดยใช้แบบฯ ผิดก็เท่ากับไม่ได้ส่งภาษีนั่นเอง และแบบฯ ที่ใช้ก็ต้องกรอกรายการให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ การกรอกแบบฯ โดยลงรายการไม่ครบถ้วนคอมพิวเตอร์จะคำนวณว่าไม่มีรายการนั้นทันที

ข้อสังเกต

- 1) ผู้ประกอบการทั่วไปมักไม่ค่อยใส่ใจกับการกรอกแบบ ภ.พ.30 มากนักคิดว่าส่งภาษีแล้วก็หมดภาระหน้าที่แล้ว ทำให้ต้องโดนเบี้ยปรับเงินเพิ่มกันเป็นจำนวนมาก
- 2) การกรอกแบบฯ ภ.พ.30 ไม่ครบอาจจะทำให้คอมพิวเตอร์คำนวณว่าภาษีขายขาด หรือมีภาษีซื้อหักเกินได้ เช่น ถ้าเรามียอดขายเดือนนี้ 10,000,000 บาท มียอดขายส่งออกปณอยู่ 2,000,000 บาท มียอดขายที่ยกเว้นภาษีปณอยู่ 3,000,000 บาท มียอดขายที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจริงแค่ 5,000,000 บาท ภาษีขาย 500,000 บาท หากเรากรอกแบบฯ ภ.พ.30 เฉพาะยอดขายเดือนนี้ 10,000,000 บาท ยอดขายที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม 5,000,000 บาท ภาษีขาย 350,000 บาท เมื่อยื่นแบบฯ ภ.พ.30 แล้วคอมพิวเตอร์จะทดสอบความถูกต้องโดยเอายอดขาย 10,000,000 บาท หักด้วยยอดขายส่งออก (ที่ท่านไม่ได้กรอกลงในแบบฯ ภ.พ.30) หักด้วยยอดขายสินค้ายกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม (ที่ไม่ได้กรอกลงในแบบฯ ภ.พ.30 ด้วยเช่นกัน) ทำให้คำนวณได้ว่ายอดขายที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม คือ 10,000,000 บาท ภาษีขายร้อยละ 7 เท่ากับ 700,000 บาท แต่กรอกแบบฯ ภ.พ.30 ไว้แค่ 500,000 บาท เท่ากับส่งภาษีขาดไป 350,000 บาท ต้องส่งให้ใหม่เพิ่มเติมพร้อมค่าปรับ 1 เท่า และเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือเศษของเดือน ทั้งๆ ที่ความจริงส่งภาษีครบถ้วนแต่กรอกแบบฯ ภ.พ.30 ไม่ครบขาดไปแค่ 2 บรรทัด เท่านั้น เป็นต้น

13.17 ยอดซื้อใน ภ.พ.30 ไม่ได้ใส่เฉพาะที่หักภาษีซื้อได้หรือบางรายก็ไม่ได้กรอก

หลักการ

ช่อง ง ข้อที่ 6 ในแบบฯ ภ.พ.30 ยอดซื้อที่นำมากรอกแบบ ภ.พ.30 นั้น ให้นำเฉพาะยอดซื้อที่เสียภาษีแล้วในเดือนนั้น และมีสิทธิหักภาษีซื้อเท่านั้นมากรอก ยอดซื้อที่ไม่สามารถนำมาหักภาษีซื้อได้ไม่ต้องนำมากรอกแบบฯ ภ.พ.30 แต่อย่างใด ส่วนภาษีซื้อก็นำมาจากรายงานภาษีซื้อเป็นภาษีที่มีสิทธินำมาหักได้เท่านั้น

ข้อสังเกต

- 1) ยอดซื้อที่นำมาลงใน ภ.พ.30 นี้ก็นำมาจากรายงานภาษีซื้อเฉพาะที่หักภาษีซื้อได้ เช่น วัตถุดิบ สินค้าที่ซื้อมาเพื่อขาย ทรัพย์สินค่าใช้จ่ายในการขาย
- 2) กรณีนำเข้าสินค้า การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มต้องใช้ราคา CIF (ตามที่กรมศุลกากรประเมิน) + อากร + ภาษีสรรพสามิต (ถ้ามี) + ค่าธรรมเนียม (ถ้ามี) ไปกรอกลงในแบบฯ ภ.พ.30 ไม่ใช่ราคาที่น่าเข้าจริง ราคาที่น่าเข้าจริงทำให้ยอดซื้อเมื่อคอมพิวเตอร์ทดสอบโดยการคูณด้วยร้อยละ 7 แล้วจะได้ภาษีซื้อซึ่งมีค่าน้อยกว่าที่กรอกแบบฯ ภ.พ.30 ไว้ และคอมพิวเตอร์คำนวณออกมาว่ามีพฤติกรรมภาษีซื้อหักเกิน และทำการประเมินพร้อมเบี้ยปรับ 1 เท่า ดอกเบี้ยร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือน
- 3) ยอดซื้อและภาษีซื้อที่นำมากรอกแบบฯ ภ.พ.30 นั้น ต้องนำจากรายงานภาษีซื้อ ส่วนที่สามารถขอคืนภาษีซื้อได้
- 4) ภาษีซื้อในแบบฯ ภ.พ.30 ต้องเท่ากับร้อยละ 7 ของยอดซื้อในแบบฯ ภ.พ.30 ด้วย ถ้ายอดรวมแตกต่างกันมากต้องตรวจสอบรายงานภาษีซื้อใหม่

13.18 ไม่ได้นำภาษีซื้อจากรายงานภาษีซื้อมาลงในแบบฯ ภ.พ.30

หลักการ

กฎหมายกำหนดให้นำยอดซื้อ และภาษีซื้อที่มีสิทธิหักเป็นภาษีซื้อจากรายงานภาษีซื้อมากรอกลงในแบบฯ ภ.พ.30 ซึ่งจากข้อเท็จจริงอาจพบว่า ถ้าเราทดลองนำร้อยละ 7 ไปคูณยอดซื้อแล้วอาจไม่เท่ากับภาษีซื้อพอดีเนื่องจากการปัดเศษสตางค์ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ดังนั้น ถ้ามีปัญหาที่เกิดขึ้นและเป็นตัวเลขเพียงเลขน้อย คอมพิวเตอร์ก็จะถูกคำนวณไว้ให้รับได้แต่ถ้าหากแตกต่างกันมากก็ต้องไปทบทวนดูรายงานภาษีซื้อใหม่ว่ามีรายการไหนคำนวณผิดพลาดบ้างและดำเนินการให้ถูกต้องก่อนการกรอกแบบฯ ภ.พ.30

ข้อสังเกต

ความแตกต่างของเศษสตางค์เป็นเรื่องปกติของการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม เพราะอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 เมื่อคูณกับราคาสินค้าแล้วมักเกิดเศษทศนิยมขึ้นและเครื่อง

คำนวณของผู้ประกอบการแต่ละคนก็มักจะแตกต่างกัน บางคนอาจใช้เครื่องคิดเลขที่มีทศนิยม 1 ตำแหน่ง 2 ตำแหน่ง 6 ตำแหน่ง เป็นต้น พอมีการปิดเศษสตางค์ก็จึงมีความแตกต่างกัน

13.19 ขอคืนภาษีซื้อข้ามเดือน แยกต่างหากจากการยื่นแบบ ภ.พ.30 ปกติ แต่ไม่ใส่เครื่องหมายขอคืนเป็นเงินสด

หลักการ

การนำใบกำกับภาษีหักเป็นภาษีซื้อนั้น กฎหมายกำหนดให้นำมาหักได้เดือนต่อเดือน กล่าวคือ ใบกำกับภาษีเดือนไหนก็นำมาหักเป็นภาษีซื้อในเดือนนั้น ยกเว้นในกรณีพิเศษที่กฎหมายกำหนดไว้ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 4) เรื่องกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข กรณีภาษีซื้อที่มีได้นำไปหักในการคำนวณภาษีในเดือนภาษี เพราะมีเหตุจำเป็นให้มีสิทธินำไปหักในการคำนวณภาษีในเดือนภาษีหลังจากนั้น เหตุจำเป็นดังกล่าวได้แก่

1) เหตุจำเป็น ซึ่งเกิดขึ้นตามประเพณีการค้า

2) เหตุสุดวิสัย

3) ได้รับใบกำกับภาษีในเดือนภาษีอื่นที่มีใช้เดือนภาษีที่ระบุไว้ในใบกำกับภาษีหากมีเหตุจำเป็นเกิดขึ้นดังกล่าว ให้ผู้ประกอบการมีสิทธินำภาษีซื้อดังกล่าวไปหักในการคำนวณภาษี ในเดือนภาษีที่ได้รับมอบเอกสารหลักฐานใบกำกับภาษีได้แต่ถ้าหากไม่เข้าข่ายเหตุจำเป็นดังกล่าว ผู้ประกอบการต้องยื่นแบบฯ ภ.พ.30 เพิ่มเติมจากการยื่นแบบฯ ภ.พ.30 ปกติ เช่น ถ้าเดือนมิถุนายน 2543 มีใบกำกับภาษีซื้อที่สิ้นขอภาษีคืนไว้ 3 ใบ เดือนกรกฎาคม 2543 มีอีก 4 ใบ มาพบในเดือนกันยายน 2543 ผู้ประกอบการจะต้องยื่นแบบฯ ภ.พ.30 เพิ่มเติมจากการยื่นแบบฯ ภ.พ.30 ปกติอีก 2 ฉบับ คือ ฉบับเดือนมิถุนายน และเดือนกรกฎาคม 2543 การยื่นแบบ ภ.พ.30 ขอคืนภาษีซื้อเพิ่มเติมจากปกตินี้ต้องขอคืนเป็นเงินสดเท่านั้น จะขอคืนเป็นเครดิตไม่ได้

ข้อสังเกต

ผู้ประกอบการจำนวนมากที่ขอคืนภาษีข้ามเดือน แยกต่างหากจากการยื่นแบบ ปกติ แต่ไม่ใส่เครื่องหมายในช่องขอคืนเป็นเงินสด ทำให้มิได้รับคืนเงินภาษีตามที่ขอไป

13.20 ยื่นแบบ ภ.พ.30 เพิ่มเติมขอคืนภาษีแยกต่างหากจากการยื่นแบบฯ ปกติ แต่ใส่เครื่องหมาย “เครดิต” แล้วนำไปใช้ด้วย

หลักการ

เหมือนข้อ 13.19

ข้อสังเกต

ผู้ประกอบการจำนวนมาก ยื่นแบบฯ ภ.พ.30 เพิ่มเติมขอคืนภาษีแยกต่างหากจากการยื่นแบบฯ ภ.พ.30 ปกติ และใส่เครื่องหมาย “เครดิต” แล้วนำไปใช้ซึ่งมีผลเท่ากับเดือนนั้นหักภาษีซื้อเกิน ทำให้โดนเบี้ยปรับเงินเพิ่มจำนวนมาก ตัวอย่างเช่น ผู้ประกอบการรายหนึ่งยื่นแบบฯ ภ.พ.30 ดังนี้

มีภาษีซื้อแยกยื่นขอคืนภาษีซื้ออยู่	200,000 บาท
มียอดขาย	10,000,000 บาท
ภาษีขาย	700,000 บาท
ยอดซื้อ	5,000,000 บาท
ภาษีซื้อ	350,000 บาท
ภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ	350,000 บาท
ภาษีซื้อแยกยื่นขอคืน	200,000 บาท
ต้องนำส่ง	150,000 บาท
เมื่อยื่นแบบฯ ภ.พ.30 ไปแล้ว คอมพิวเตอร์คำนวณว่า	
ต้องนำส่งภาษี	350,000 บาท
แต่ส่งภาษีขาดไป	200,000 บาท
คิดค่าปรับอีก 1 เท่า และดอกเบี้ยร้อยละ 1.5 ต่อเดือน เป็นต้น	

13.21 เครดิตภาษีซื้อยกยอดไปเดือนถัดไปแบบขาดช่วง

หลักการ

ในกรณีที่ผู้ประกอบการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วพบว่า มีภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ผู้ประกอบการมีสิทธิเลือกที่จะขอคืนภาษีซื้อมากกว่าภาษีขายหรือจะเลือกนำภาษีซื้อที่เหลือไปขอเครดิตในเดือนถัดไปก็ได้

ข้อสังเกต

ผู้ประกอบการบางรายขอคืนภาษีเป็นเงินสด แต่เมื่อเลือกแล้วพอเดือนต่อมายังมีหนี้ได้เงินคืนก็เอามาเครดิตซ้ำอีก ทำให้กลายเป็นภาษีซื้อหักเกินหรือในบางรายการมีภาษีเครดิตไปเดือนต่อไป แต่เมื่อถึงเดือนต่อไปจริงกลับลืมนำมาใช้ เดือนต่อมานักได้นำมาใช้อีก ผลจากการเครดิตขาดช่วงนี้ ผู้ประกอบการไม่มีสิทธิที่จะนำมาใช้เครดิตในเดือนที่จำได้ เพราะคอมพิวเตอร์จะตัดรายการนั้นทิ้งไปแล้ว หากต้องการได้คืนต้องยื่นแบบ ค.10 ขอคืนเป็นเงินสด พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ ตัวอย่างความผิดพลาดดังกล่าวปรากฏดังต่อไปนี้

ข้อเท็จจริง

มกราคม – มิถุนายน มีภาษีซื้อเหลือ	1,000,000 บาท
กรกฎาคม มีภาษีซื้อเหลือ	200,000 บาท
สิงหาคม ต้องชำระเพิ่มเติม	800,000 บาท

การยื่นแบบของเดือนกรกฎาคม

ภาษีขาย	700,000 บาท
ภาษีซื้อ	900,000 บาท
ชำระเกิน	200,000 บาท
ยอดยกมา (ลิม)	

การยื่นแบบของเดือนสิงหาคม

ภาษีขาย	1,500,000 บาท
ภาษีซื้อ	<u>700,000</u> บาท
ต้องชำระเพิ่ม	800,000 บาท
ชำระเกินยกมา (หักได้)	<u>1,200,000</u> บาท
ขอคืน	<u>-400,000</u> บาท

การคำนวณทดสอบโดยคอมพิวเตอร์

ภาษีขาย	1,500,000 บาท
ภาษีซื้อ	700,000 บาท
ต้องชำระเพิ่ม	800,000 บาท
มีภาษีซื้อยกมา	200,000 บาท
ต้องชำระจริง	600,000 บาท
ค่าปรับ 1 เท่า	600,000 บาท
ดอกเบี้ย ร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือปีละ	9,000 บาท

จากข้อมูลข้างต้นจะพบว่า ผู้ประกอบการลืมเครดิตภาษียกมาไปเดือนหนึ่ง พออีกเดือน คือ สิงหาคม ก็ได้นำมาใช้ทำให้ไม่ต้องส่งภาษี เพราะยังมีภาษีซื้อมากกว่าภาษีขายแต่เมื่อเข้าคอมพิวเตอร์ของกรมสรรพากร เครื่องจะไม่ได้นำภาษีซื้อที่เครดิตขาดตอนไว้มาคำนวณด้วย และประเมินว่าต้องส่งภาษี แต่ยังไม่ได้ส่งพร้อมคิดเบี้ยปรับเงินเพิ่ม

13.22 ฐานนำเข้าในยอดซื้อที่กรอกแบบฯ ภ.พ.30 ผิดพลาดโดยมักใช้ฐานที่ต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนด

หลักการ

การนำเข้าจะเสียภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 จากฐาน (CIF + อากรศุลกากร + ค่าธรรมเนียม (ถ้ามี) + ภาษีสรรพสามิต (ถ้ามี) ไม่ว่าข้อเท็จจริงผู้ประกอบการจะนำเข้ามาในราคาใดก็ตาม

ข้อสังเกต

ผู้ประกอบการนำเข้ามักจะมีราคานำเข้าของตนเองที่มักต่ำกว่าราคาของกรมศุลกากร และอาจไม่ใช่ราคา CIF อาจเป็น FOB หรืออะไรก็ได้ แต่การเสียภาษีมูลค่าเพิ่มต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจาก [CIF + อากรศุลกากร + ค่าธรรมเนียม (ถ้ามี) + ภาษีสรรพสามิต (ถ้ามี)] ตัวอย่างเช่น สมมติว่า นำสินค้าเข้าสินค้าเสียภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 10 ของ (CIF + อากร) คือ $(10,000,000 + 6,000,000) \times 7\% = 1,120,000$ บาท ดังนั้นต้องกรอกแบบฯ ภ.พ.30 ด้วยยอดซื้อ 16,000,000 บาท ภาษีซื้อ 1,120,000 บาท แต่กรอกแบบฯ ภ.พ.30 ผิดเป็นยอดซื้อ 10,000,000 บาท ภาษีซื้อ 1,120,000 บาท ทำให้คอมพิวเตอร์ของกรมสรรพากรคำนวณว่าหักภาษีซื้อเกินโดยการคำนวณภาษี 7% ของ 10,000,000 บาท = 700,000 บาท ซึ่งเท่ากับมีการหักภาษีซื้อเกินไป $1,120,000 - 700,000$ บาท = 420,000 บาท และมีโทษปรับอีก 1 เท่า ดอกเบี้ย (เงินเพิ่ม) อีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือน

13.23 การกรอกแบบฯ แสดงรายการภาษีโดยไม่ลงลายมือชื่อ หรือลงไม่ชัด

หลักการ

การไม่ลงลายมือชื่อจะมีผลเท่ากับการกรอกแบบฯ ภ.พ.30 ไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด และจะเชิญมาพบเพื่อให้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน

ข้อสังเกต

ผู้ประกอบการบางรายมีการลงลายมือชื่อครบถ้วนแต่เขียนไม่ชัดเจน เหมือนกากบาททั้ง ทำให้เสียเวลาต้องมาติดต่อกับเจ้าหน้าที่

13.24 ภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย แต่นำส่งภาษี

หลักการ

หากเดือนใดมีภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ผู้ประกอบการจะไม่มีภาษีที่ต้องนำส่ง แต่จะได้รับคืนภาษีซื้อในส่วนที่มากกว่าภาษีขาย หรือเลือกจะนำภาษีซื้อในส่วนที่มากกว่าภาษีขาย ไปหักต่อในเดือนถัดไปได้

ข้อสังเกต

ความผิดพลาดที่มักพบในกรณีนี้อาจจะเกิดจากการไม่เข้าใจวิธีการเสียภาษี หรือความกลัวว่าหากขอคืนภาษีจะโดนเรียกตรวจสอบจึงไม่ได้ขอคืนภาษี และยังได้นำส่งภาษี อีกด้วย

13.25 ลงรายการในรายงานภาษีมูลค่าเพิ่มไม่ทันกำหนดเวลา

หลักการ

กฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการลงรายการในรายงานภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 3 วัน นับจากวันที่เกิดการซื้อขายไป ถ้าลงรายการโดยระบบคอมพิวเตอร์ก็ต้องพิมพ์ออกมา จากเครื่องด้วย

ข้อสังเกต

1) ผู้ประกอบการบางรายใช้คอมพิวเตอร์ แต่ไม่ได้พิมพ์ออกมามีผลเท่ากับ มิได้จัดทำนั่นเอง

2) กฎหมายให้ลงรายการภายใน 3 วัน ที่เกิดการซื้อขายไปไม่ใช่ 3 วัน ที่ นักบัญชีมาทำงาน ดังนั้น บางกิจการเปิดดำเนินการ 7 วันต่อสัปดาห์ แต่นักบัญชีมาทำงาน เฉพาะวันจันทร์ – วันศุกร์ วันจันทร์นักบัญชีกลับมาทำงานก็ต้องรีบดำเนินการให้ทันตามที่ กฎหมายกำหนด

13.26 ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มเกินกำหนดเวลา

หลักการ

ผู้ประกอบการจดทะเบียน มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.30) เป็นรายเดือนภาษี พร้อมกับชำระภาษีถ้ามี ไม่ว่าจะได้ขายสินค้าหรือให้บริการใน เดือนภาษีนั้นหรือไม่ก็ตาม โดยให้ยื่นภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่ สถานประกอบการตั้งอยู่ สำหรับผู้ประกอบการที่มีสถานประกอบการหลายแห่ง การยื่นแบบ ภ. พ.30 ให้แยกยื่น และชำระเป็นรายสถานประกอบการ ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้ประกอบการจดทะเบียนจะ ยื่น คำร้อง (ภ.พ.02) ขออนุมัติอธิบดียื่นแบบแสดงรายการภาษี (ภ.พ.30) ร่วมกัน ณ ที่ว่าการ อำเภอท้องที่แห่งใดแห่งหนึ่ง และเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีแล้ว ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่เดือนภาษีที่ อธิบดีกำหนดเป็นต้นไป

ข้อสังเกต

1) การไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.30) ตามที่กฎหมาย กำหนดมีโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท (มาตรา 90 แห่งประมวลรัษฎากร)

2) ถึงเดือนนั้นๆ ไม่มีการประกอบการก็ต้องยื่นแบบปกติ ซึ่งผู้ประกอบการ จดทะเบียนบางรายไม่ได้ยื่นแบบ ภ.พ.30 ทำให้โดนปรับ

3) การยื่นแบบ ภ.พ.30 ควรยื่นให้ทันกำหนดเวลา หากยื่นเกินกำหนดเวลา และผิดพลาด เช่น ภาษีซื้อหักเกิน ภาษีขายแจ้งขาด โทษปรับ 1 เท่า จะเพิ่มเป็น 2 เท่าทันที

13.27 ความผิดเนื่องจากการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มเกินกำหนดเวลา เพราะรายการเช็คที่นำมาส่งภาษีผิด

หลักการ

ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.30) เป็นรายเดือนภาษี พร้อมกับชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม (ถ้ามี) เนื่องจากกิจการไม่ต้องการให้เงินสดหมุนเวียนลดลงเร็วเกินไปในกรณีที่ภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ กิจการจึงมักจะยื่น ภ.พ.30 ในวันที่ 15 หรือวันสุดท้าย เมื่อกิจการปฏิบัติเช่นนี้ทุกเดือน จึงดูเหมือนว่าไม่มีปัญหาอะไร แต่ปัญหาใหม่ที่จะเกิดขึ้นก็คือเช็คที่เตรียมไว้สำหรับการจ่ายภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่เป็นเช็คที่สมบูรณ์ทั้งนี้เกิดจาก วันที่ผิด ปี พ.ศ.ผิด จ่ายเช็คลงวันที่ล่วงหน้า (หลังวันที่ 15) หรือข้อผิดพลาดต่างๆ ที่ทำให้เช็คนั้นไม่สามารถขึ้นเงินสดได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ คือการยื่นแบบ ภ.พ.30 โดยไม่ได้นำส่งเงินภาษีที่จะต้องนำส่งเมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ขณะที่รับแบบ ภ.พ.30 จึงไม่สามารถออกไปเสร็จรับเงินให้ได้ เจ้าหน้าที่ก็จะขอให้เตรียมเช็คใบใหม่แทนใบเก่าหรือขอเป็นเงินสด และนำส่งในวันนั้นทันที ปัญหาต่อมาก็คือ กิจการส่วนใหญ่ต้องให้ผู้มีอำนาจลงนามในเช็ค 2 คน หากผู้มีอำนาจลงนามทำงานอยู่คนละที่ หรือติดตามภาระกิจอยู่นอกบริษัท กิจการก็ไม่สามารถเตรียมเช็คได้ทันที (กิจการในรูปบริษัทมักต้องมีผู้ลงนามในเช็คจากบุคคลสองฝ่าย และผู้บริหารเหล่านั้นมีภาระกิจมาก การส่งเอกสารให้ลงนาม ต้องใช้เวลาในตอนเช้าเท่านั้น) ยิ่งกว่านั้น จำนวนเงินสดย่อยที่กิจการมีไว้สำรองสำหรับค่าใช้จ่ายเล็กๆ น้อยๆ ในสำนักงานก็ไม่เพียงพอจะจ่ายภาษี ด้วยเหตุนี้ทำให้กิจการนำส่งภาษีไม่ทันตามกำหนดเวลา

ข้อสังเกต

- 1) การยื่นแบบ ภ.พ.30 โดยไม่ได้นำส่งภาษี กรณีที่มีภาษีต้องนำส่ง เป็นการไม่ได้ยื่นแบบมีโทษปรับเกิน 2,000 บาท
- 2) ความผิดดังกล่าว ถึงแม้เป็นความผิดพลาดในเรื่องของการเตรียมเช็ค ซึ่งเกี่ยวกับการเงินของบริษัท แต่ผู้บริหารหรือนักบัญชี ก็ควรทราบและระวังไว้ เนื่องจากส่งผลกระทบทำให้การยื่นแบบ ภ.พ.30 หรือนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มล่าช้าและถูกปรับได้
- 3) วิธีการป้องกันคือ ให้ยื่นแบบ ภ.พ.30 ก่อนวันสุดท้าย 1 วัน หากมีข้อผิดพลาดจะได้มีเวลาแก้ไข

13.28 การลงรายการในรายงานภาษีซื้อผิดพลาด ในส่วนของวันที่

หลักการ

เมื่อได้ใบกำกับภาษีซื้อจากผู้ประกอบการจะต้องลงรายการ โดยใช้วันที่ออกใบกำกับภาษีเป็นวันที่ลงในรายงานภาษีซื้อด้วย

ข้อสังเกต

มีผู้กระทำผิดพลาดโดยการลงภาษีซื้อด้วย วันที่ที่ได้รับใบกำกับ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบบางรายก็ได้ปรับเนื่องจากไม่ลงรายงานภายใน 3 วัน

13. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ยังไม่เคยมีการวิจัยเรื่อง ปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่มีเอกสารและงานวิจัยที่ใกล้เคียง ดังต่อไปนี้

ม.ร.ว.จตุมงคล โสณกุล (2536 : 3) ได้วิเคราะห์การนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ เห็นว่าจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบภาษีอากรครั้งใหญ่ ซึ่งนอกจากจะมีผลต่อเศรษฐกิจที่กำลังเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วแล้ว ยังมีผลต่อธุรกรรมของธุรกิจทุกแขนง ระยะเวลาพิเศษที่นำภาษีมูลค่าเพิ่มมาบังคับใช้พบว่า ประสบความสำเร็จมาขั้นหนึ่งแล้ว โดยผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ในทางปฏิบัติในด้านกรรมวิธียังมีความสับสนและเข้าใจไม่ถูกต้องอยู่บ้าง ซึ่งทางกรมสรรพากรพยายามหาวิธีแก้ไขอยู่ตลอดเวลาเพื่อเอื้ออำนวยต่อธุรกรรมของธุรกิจแต่ละประเภทให้มีการปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและง่ายขึ้น โดยยังรักษาความเป็นกลางของระบบภาษีอากรที่ดีไว้

เสนาะ อุณากร (2533 : 186) ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้เสียภาษีจะต้องมีการการจัดทำบัญชีเพิ่มขึ้น แต่คงเป็นปัญหาเฉพาะธุรกิจที่ดำเนินแบบครอบครัว และไม่ค่อยมีการจัดทำบัญชีเอาไว้ แต่ถ้าเป็นธุรกิจสมัยใหม่ก็คงจะไม่มีปัญหาแต่ประการใด

ทัศนีย์ มหาชนะกิตติวงศ์ (2536 : 1) ได้ศึกษาการนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทนภาษีการค้า พบว่า เมื่อผ่านไป 1 ปี ทุกสิ่งทุกอย่างจะเข้าที่เข้าทางโดยเร็วเกินคาด เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ เมื่อมีการนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ ระยะเวลาเดียวกันโดยรวมแล้วทั้งในด้านผู้ประกอบการและผู้ปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากร มีความคล่องตัวจะลุ่มอล่วยในการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความเข้าใจและคิดเห็นพ้องกันถึงส่วนดีของภาษีมูลค่าเพิ่ม อย่างไรก็ตามก็ติดอุปสรรคและปัญหาต่างๆ ย่อมเกิดขึ้นและผันแปรไปตามความเจริญทางเศรษฐกิจ ความพยายามที่จะทำให้ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นระบบภาษีที่ดีสมบูรณ์แบบ รวมทั้งเป็นที่ยอมรับปฏิบัติกันได้อย่างถูกต้องนั้น จำเป็นจะต้องมีการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบด้านต่างๆ ให้ทันกับเหตุการณ์เสมอ โดยเฉพาะในด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อให้เหมาะสมกับ ความ

เป็นจริงง่ายต่อการทำความเข้าใจและปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายทั้งในส่วนของผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเอง

สิริศักดิ์ รัชชานันติ (2541 : 232 – 234) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความรู้สึกและความคิดเห็น ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มในธุรกิจบริการ ธุรกิจพาณิชยกรรมและธุรกิจอุตสาหกรรม จำนวน 381 ราย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยมีความรู้ความเข้าใจเรื่องระยะเวลาการยื่นแบบภาษีมูลค่าเพิ่มมากที่สุด มีความรู้สึกและความคิดเห็นด้วย และมีแนวโน้มของพฤติกรรมในการออกไปกำกับภาษีครั้งต่อไปจะมีความระมัดระวังรอบคอบมากที่สุด ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีลักษณะ การดำเนินงานต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีเงินทุนจดทะเบียนต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่มีความรู้ความเข้าใจต่อภาษีมูลค่าเพิ่มมากที่สุด คือ เรื่องระยะเวลาการยื่นแบบเพื่อชำระภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องยื่นภายใน 15 วันของเดือนถัดไป รองลงมา คือ เรื่องบทลงโทษในการปลอมใบกำกับภาษีที่ต้องระวางโทษตั้งแต่ 3 เดือนถึง 7 ปี เรื่องวิธีการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งผู้ประกอบการมีสิทธิเลือกขอคืนเป็นเงินสด นำฝากเข้าธนาคารหรือเครดิตภาษีในเดือนถัดไป ตามลำดับ และเรื่องที่มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด คือ เรื่องรายงานต่าง ๆ ที่ผู้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มต้องจัดทำ ด้านความรู้สึกและความคิดเห็นต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่มีความรู้สึกและความคิดเห็นด้วยมาก คือ ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บไม่ซ้ำซ้อน เพราะเก็บจากราคาของสินค้าที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอน เท่านั้น ภาษีมูลค่าเพิ่มมีความชัดเจนและแน่นอนง่ายต่อการคำนวณภาษีเพราะเป็นภาษีอัตราเดียว ภาษีมูลค่าเพิ่มมีกลไกป้องกันการหลีกเลียง เพราะการขายสินค้าหรือให้บริการในแต่ละขั้นตอน จะต้องออกไปเสร็จรับเงินและใบกำกับภาษีทุกครั้ง ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักฐานของผู้ซื้อสินค้าหรือบริการที่จะนำไปหักเป็นภาษีซื้อ ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีซึ่งในระยะยาวจะจัดเก็บภาษีได้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ภาษีมูลค่าเพิ่มทำให้ผู้ประกอบการต้องจัดทำบัญชีและเอกสารสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ด้านพฤติกรรมที่ปฏิบัติและแนวโน้มในการปฏิบัติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ มีพฤติกรรมที่ปฏิบัติและแนวโน้มการปฏิบัติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มมาก คือ กิจการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามกำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ถ้าต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มอีกกิจการหนึ่ง เมื่อรายได้ถึงเกณฑ์กิจการจะ จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีการขายสินค้าเป็นเงินสดกิจการออกไปกำกับภาษีเมื่อมีการชำระเงิน กรณีการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อกิจ

การออกใบกำกับภาษีเมื่อมีการส่งมอบสินค้าในการออกใบกำกับภาษีครั้งต่อไปกิจการมีความระมัดระวังรอบคอบในการออกใบกำกับภาษีให้ถูกต้อง ในเดือนถัดไปกิจการสามารถจัดทำรายงานต่างๆ ได้ถูกต้องและตรงตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด การกรอกแบบฟอร์มเมื่อยื่นชำระภาษีมูลค่าเพิ่มกิจการจะตรวจสอบก่อนนำไปยื่นเสียภาษี พฤติกรรมที่ปฏิบัติ และแนวโน้มการปฏิบัติต่อภาษีมูลค่าเพิ่มน้อย คือ กิจการเขียนใบกำกับภาษีผิดพลาดเป็นประจำกิจการลงรายงานภาษีซื้อภาษีขายผิดพลาด กิจการลงรายงานวัตถุดิบและสินค้าผิดพลาด กิจการลงรายงานต่างๆ ข้างกฎหมายกำหนด ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มกิจการผิดพลาดในเรื่องจุดทศนิยม กิจการเสียเบี้ยปรับเงินเพิ่มจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่ม

วินัย วิทวัสการเวช (2534 : 86 - 92) ได้ศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการต่อระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม เก็บข้อมูลกับผู้ผลิต ผู้ขายปลีก ผู้ขายส่ง และผู้ส่งออก ทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่มแบบร้อยละ 7 อยู่ในระดับมาก ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่นำมาใช้ในประเทศไทยมีความสอดคล้องกับหลักภาษีอากรที่ดี และสามารถแก้ปัญหาของระบบภาษีการค้าที่ใช้อยู่เดิมได้ดี 7 ประการ คือ หลักความแน่นอนของอัตราภาษี หลักความประหยัด หลักความเป็นกลาง หลักเป็นที่ยอมรับ หลักการปฏิบัติได้ หลักการทำรายได้ให้กับรัฐ และหลักความยืดหยุ่น ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีทัศนคติในทางบวกและเห็นด้วยกับระบบภาษีมูลค่าเพิ่มในประเทศไทยผู้ประกอบการมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ คือ ควรมีการรณรงค์โฆษณาภาษี อัตราภาษีร้อยละ 7 เหมาะสมแล้ว น่าจะใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มมานานแล้ว ควรวางระเบียบวิธีการและแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน ระเบียบควรผ่อนปรนงดเบี้ยปรับเงินเพิ่ม ควรอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่เพิ่มเติม และควรเพิ่มประชาสัมพันธ์แนวทางปฏิบัติให้มากขึ้น ปัญหาที่ผู้ประกอบการมักจะประสบมากไปหาน้อย คือ กฎระเบียบขบวนการสรรพากรไม่ชัดเจน ผู้ขายไม่ออกใบกำกับภาษีให้ยุ่งยากทางปฏิบัติการคำนวณต้นทุน ระเบียบของกรมสรรพากรเข้มงวดเกินไป การคืนภาษีล่าช้า ผู้ซื้อไม่บอกที่อยู่ แบบแสดงรายการภาษียุ่งยาก และการจดทะเบียนยุ่งยาก

สุเทพ พงษ์พิทักษ์ (2539 : 66 - 86) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ศึกษาเฉพาะกรณีการโกงภาษีมูลค่าเพิ่ม ผลการศึกษาพบว่า การโกงภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดจากสาเหตุที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) ด้านระบบการบริหารการจัดการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม สาเหตุมาจากขาดระบบการประมวลผลข้อมูลภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยระบบคอมพิวเตอร์ที่ดีและเพียงพอ ระบบการตรวจสอบภาษีมูลค่าเพิ่มของกรมสรรพากรไม่มีการตรวจสอบที่เป็นระบบและขาดระบบการควบคุมผู้ประกอบการที่เป็นแหล่งต้นตอใบกำกับภาษี ตลอดจนขาดเทคนิคการตรวจสอบ กรมสรรพากรไม่มีระบบข้อมูลผู้เสียภาษี คุณภาพของเจ้าพนักงานสรรพากรที่เกี่ยวกับระบบภาษีมูลค่าเพิ่มยังไม่ดีพอ ขาดการนำนโยบายสนับสนุนผู้ประกอบการที่ดีไปถือปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ระบบการให้บริการผู้เสียภาษีที่ดี ขาดระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ดีและเป็นระบบ เกิดช่องโหว่หรือสุญญากาศในช่วงเปลี่ยนแปลงการใช้บังคับจากภาษีการค้ามา

ใช้ภาษีมูลค่าเพิ่ม 2) ด้านกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่ม สาเหตุมาจากกฎหมายยังไม่เป็นไปตาม
 ประชวรระบบกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่มเท่าที่ควร โดยกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่มต้องจำกัดการดี
 ความหรือการใช้ดุลยพินิจของเจ้าพนักงานสรรพากรให้น้อยที่สุด และต้องใช้หลักความสะดวก
 และแปลความง่าย 3) ด้านผู้ประกอบการ สาเหตุมาจากมีความโลภต้องการเงินสดหมุนเวียน
 ในกิจการโดยไม่ต้องลงทุน ได้แก่ การซื้อใบกำกับภาษีและนำไปคำนวณภาษีในแต่ละเดือนภาษี
 ชลอการเสียภาษี เป็นต้น สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวของภาษีมูลค่าเพิ่ม พบว่า กรม
 สรรพากรยังไม่ได้ดำเนินการตามมาตรการอีกหลายประการ ได้แก่ จัดฝึกอบรมสัมมนาภาษีมูลค่า
 เพิ่มให้แก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานทุกระดับชั้น รวบรวมพยานหลักฐานเพื่อป้องปรามและ อดช่อง
 โหว่ ควบคุมการออกใบกำกับภาษีที่แหล่งต้นตอของสินค้า

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจนิติบุคคล ประเภทบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มอัตราร้อยละ 7 ในจังหวัดเพชรบุรี และเป็นองค์การธุรกิจที่มีเจ้าหน้าที่จัดทำบัญชีเอง

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้มาจากประชากรที่กำหนดเป็นเจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจนิติบุคคล ประเภทบริษัทจำกัด และห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มอัตราร้อยละ 7 ในจังหวัดเพชรบุรี และเป็นองค์การธุรกิจที่มีเจ้าหน้าที่จัดทำบัญชีเอง จำนวน 79 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงตามความสมัครใจและยินดีให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล โดยแบ่งตามลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ ดังนี้

2.1 ธุรกิจบริการ	จำนวน 34 คน
2.2 ธุรกิจพาณิชย์กรรม	จำนวน 28 คน
2.3 ธุรกิจอุตสาหกรรม	จำนวน 17 คน
รวม	จำนวน 79 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check - List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบลิเคิร์ต (Likert) 4 ระดับ จำนวน 39 ข้อ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. ศึกษาปัญหาการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มจากเจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ โดยการสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางในการศึกษาและสร้างเครื่องมือ
3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้ครอบคลุมความมุ่งหมายที่ต้องการ เสนอขอความเห็นชอบต่อประธานผู้ควบคุมสารนิพนธ์
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา ความเข้าใจ การใช้ภาษา โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (รายชื่อปรากฏในภาคผนวก)
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try - Out) กับเจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เจาะจงในจังหวัดเพชรบุรีเท่านั้น ไม่สามารถหาข้อมูลจากกลุ่มอื่นๆได้ เนื่องจากข้อมูลทางด้านภาษีเป็นความลับขององค์การธุรกิจ จึงไม่เปิดเผย นำผลที่ได้วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมยกเว้นข้อนั้น (Corrected Item Total Correlation) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 84) ใช้ข้อคำถามทั้งหมดซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .24 -.73 จำนวน 39 ข้อ เป็นแบบสอบถามต่อไป
6. นำแบบสอบถามทั้งหมดหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของคอนบาค (Cronbach .1970 :161) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 131) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และนำหนังสือไปติดต่อกับผู้บริหารองค์การธุรกิจ เพื่อขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในการตอบแบบสอบถาม
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดด้วยการมอบให้ตัวแทนแต่ละองค์การธุรกิจช่วยแจกและเก็บรวบรวมไว้ให้ ระหว่างวันที่ 1 - 15 ตุลาคม 2545

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ให้รหัสข้อมูล และให้ระดับคะแนนปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนแปลความหมายของคำตอบ

คำตอบ	ให้คะแนน
มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด	1
มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย	2
มีปัญหาอยู่ในระดับมาก	3
มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด	4

2. นำรหัสข้อมูลและระดับคะแนนปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีที่ได้ ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS Version 10.0 for Windows ดังนี้

2.1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2.2 วิเคราะห์ระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชี ตอนที่ 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายเป็นรายชื่อ รายด้านและโดยรวม ดังนี้

เกณฑ์การแปลความหมายเป็นรายชื่อ รายด้านและโดยรวม

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 – 1.50	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด
1.51 - 2.50	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
2.51 – 3.50	มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
3.51 - 4.00	มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชี รายด้าน และโดยรวม จำแนกตาม ระดับการศึกษา อายุ และสถานภาพสมรส โดยวิธีการทดสอบค่าที (t - test Independent)

2.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชี รายด้าน และโดยรวม จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน และลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One - Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffe')

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) (ชูศรี วงศ์รัตน์ . 2541 : 40)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum_{i=1}^n X_i$ แทน ผลรวมของคะแนนคนที่ 1, 2, 3,..... n

n แทน จำนวนข้อมูลตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 79)

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละคน

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

n แทน จำนวนข้อมูล

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมยกเว้นข้อนั้น (Corrected Item Total Correlation) (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2545 : 84)

$$\text{สูตร } r_{xy} = \frac{N \sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x)^2][N \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน X
 $\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนน Y
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของ X แต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum Y^2$ แทน ผลรวมของ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณ X กับ Y ทุกคู่
 N แทน จำนวนคน (Case)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ใช้สูตรของครอนบัค (Cronbach) (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2545 : 131)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ
 K แทน จำนวนข้อคำถามทั้งหมดที่ใช้วัด
 $\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนที่วัดได้แต่ละข้อ
 S_x^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนจากข้อคำถามทุกข้อ

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ ระดับการศึกษา อายุ และสถานภาพสมรส โดยการใช้การทดสอบค่าที (t - test for Independent) (ชูศรี วงศ์รัตน์ . 2541 : 166) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1 ข้อ 4 และข้อ 5

สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม
 $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 s_1^2, s_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ ประสิทธิภาพในการทำงาน และลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One – Way ANOVA) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 236) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 2 และข้อ 3

สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงของ F
 MS_b แทน ความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวน (Mean Square) ภายในกลุ่ม

3.3 ในกรณีพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 95 -113)

$$\text{สูตร} \quad S.D. = \sqrt{(k - 1)F(\alpha; df_1, df_2)} \sqrt{MS_w \left[\sum_{(j=1)}^k \frac{(C_j)^2}{n_j} \right]}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าวิกฤตของ Scheffe

k แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบ

$F(\alpha; df_1, df_2)$ แทน ค่า F ในตารางแจกแจงค่า F ที่มีค่า .05

หรือ .01 และ df_1 คือ ค่า dfb, df_2 คือ ค่า df_w

หรือ df_E

MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

C_j แทน สัมประสิทธิ์ Contrast ซึ่งมีค่าเป็น 1,-1,1,-1...

n_j แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ผู้ศึกษาได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size)
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
df	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของเจ้าหน้าที่บัญชีผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของเจ้าหน้าที่บัญชีผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของเจ้าหน้าที่บัญชีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ อายุ และสถานภาพการสมรส ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละของเจ้าหน้าที่บัญชีผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ อายุ และสถานภาพสมรส

สถานภาพของเจ้าหน้าที่บัญชี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา		
1.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	21	26.60
1.2 ปริญญาตรีขึ้นไป	58	73.40
รวม	79	100.00
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
2.1 น้อยกว่า 5 ปี	17	21.50
2.2 5 – 10 ปี	27	34.20
2.3 มากกว่า 10 ปี	35	44.30
รวม	79	100.00
3. ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ		
3.1 ธุรกิจบริการ	34	43.00
3.2 ธุรกิจพาณิชย์กรรม	28	35.40
3.3 ธุรกิจอุตสาหกรรม	17	21.60
รวม	79	100.00
4. อายุ		
4.1 น้อยกว่า 35 ปี	34	43.00
4.2 35 ปีขึ้นไป	45	57.00
รวม	79	100.00
5. สถานภาพสมรส		
5.1 โสด	38	48.10
5.2 สมรส	41	51.90
รวม	79	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่า เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 79 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจเป็นธุรกิจบริการ มีอายุ 35 – 50 ปี และมีสถานภาพสมรส

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่ในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของเจ้าหน้าที่ในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ใน 4 ด้าน จำนวนรวม 39 ข้อ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อกำหนดระดับปัญหาโดยรวมรายด้านและรายข้อ ดังแสดงในตาราง 2 - 6

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ	1.69	.71	น้อย
2. ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม	2.16	.76	น้อย
3. ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี	1.92	.74	น้อย
4. ด้านการจัดทำรายงาน	2.08	.78	น้อย
รวม	1.96	.69	น้อย

จากตาราง 2 แสดงว่า ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ			
1. กรอกรายการในแบบแสดงรายการไม่ถูกต้อง (เช่น กรอกเดือนผิดหรือปี พ.ศ. ผิด)	1.59	.78	น้อย
2. กรอกเลขประจำตัวผู้เสียภาษีลงในแบบชำระภาษีผิดพลาด	1.46	.80	น้อยที่สุด
3. กรอกเลขสาขาในแบบแสดงรายการภาษีผิด	1.54	.90	น้อย
4. ไม่ใส่เลขสาขาในแบบแสดงรายการ	1.52	.81	น้อย
5. ยื่นแบบไม่ถูกต้องเป็นเหตุให้ภาษีขายในเดือนคลาดเคลื่อนไป	1.84	.88	น้อย
6. ยื่นแบบไม่ถูกต้องเป็นเหตุให้ภาษีซื้อ ในเดือนคลาดเคลื่อนไป	1.82	.84	น้อย
7. ยกยอดซื้อมาจากรายงานภาษีซื้อผิด (ยอดซื้อต้องไม่มีภาษีมูลค่าเพิ่มรวมอยู่ด้วย)	1.91	.94	น้อย
8. ยกยอดขายมาจากรายงานภาษีขายผิด (ยอดขายต้องไม่มีภาษีมูลค่าเพิ่มรวมอยู่ด้วย)	1.80	.94	น้อย
9. ยื่นแบบชำระภาษีไม่ทันตามที่สรรพากรกำหนด (ภายใน 15 วันของเดือนถัดไป)	1.86	1.02	น้อย
10. การกรอกรายการในแบบขาดความชัดเจน กรณียื่นแบบเพิ่มเติมมักกรอกรายการไม่ครบถ้วน	1.65	.86	น้อย
11. ขาดความสะดวกรวดเร็วในการยื่นแบบ	1.67	.87	น้อย
12. การยื่นแบบทางอินเทอร์เน็ตติดต่อกับระบบเครือข่ายของสรรพากรยาก	1.96	1.15	น้อย
13. ใช้แบบแสดงรายการชำระภาษีผิดประเภท	1.39	.74	น้อย
รวม	1.69	.71	น้อย

จากตาราง 3 แสดงว่า ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นกรอกเลขประจำตัวผู้เสียภาษีลงในแบบชำระภาษีผิดพลาด และใช้แบบแสดงรายการชำระภาษีผิดประเภท มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวม และรายข้อ

ปัญหาการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม			
1. ขาดความเข้าใจในการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม	1.91	.89	น้อย
2. การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสด (เจ้าหน้าที่สรรพากรมักแนะนำให้ขอคืนเป็นเครดิต) ทำให้ธุรกิจขาดเงินทุนหมุนเวียนในกิจการ	2.10	.90	น้อย
3. ระยะเวลาในการได้รับเงินภาษีคืนจะล่าช้ามาก	2.51	1.06	มาก
4. มีสิทธิขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มแต่ไม่ขอคืน เนื่องจากกลัวว่าหากขอคืนภาษีจะโดนเรียกตรวจสอบ	2.25	1.10	น้อย
5. กรอกแบบฟอร์มการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มไม่ถูกต้อง	1.71	.83	น้อย
6. การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มโดยนำเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารมีปัญหาในการนำเงินเข้าบัญชี เนื่องจากเลขบัญชีไม่ตรง	1.67	.87	น้อย
7. ขั้นตอนของระบบราชการทำให้การคืนเงินเกิดความล่าช้า	2.54	.96	มาก
8. กฎระเบียบของทางราชการในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สรรพากร ทำให้ต้องใช้เวลาในการตรวจสอบรายละเอียดการคืนเงินจึงล่าช้ามาก	2.58	.99	มาก
รวม	2.16	.76	น้อย

จากตาราง 4 แสดงว่า ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับน้อย ยกเว้น กฎระเบียบของทางราชการในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สรรพากร ทำให้ต้องใช้เวลาในการตรวจสอบรายละเอียดการคืนเงินจึงล่าช้ามาก ขั้นตอนของระบบราชการทำให้การคืนเงินเกิดความล่าช้า และระยะเวลาในการได้รับเงินคืนภาษีคืนจะล่าช้ามาก มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี โดยรวม และรายข้อ

ปัญหาการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี			
1. ลงรายการไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดในใบกำกับภาษี	1.67	.83	น้อย
2. แสดงยอดภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยแยกออกจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการไม่ถูกต้อง	1.63	.80	น้อย
3. ไม่สามารถแก้ไขรายการผิดพลาดในใบกำกับภาษีในส่วนที่เป็นสาระสำคัญได้	2.22	.86	น้อย
4. ไม่มีสถานที่เพียงพอในการเก็บรักษาใบกำกับภาษีซื้อไว้ ณ สถานที่ประกอบการ (ต้องเก็บไว้นานเป็นเวลา 5 ปี)	2.00	.99	น้อย
5. ไม่มีสถานที่เพียงพอในการเก็บรักษาใบกำกับภาษีขายไว้ ณ สถานที่ประกอบการ (ต้องเก็บไว้นานเป็นเวลา 5 ปี)	1.97	1.01	น้อย
6. ออกใบเพิ่มหนี้ไม่ถูกต้อง	1.86	.81	น้อย
7. ออกใบลดหนี้ไม่ถูกต้อง	1.85	.82	น้อย
8. ออกใบแทนใบกำกับภาษีไม่ถูกต้อง	1.87	.79	น้อย
9. ออกใบแทนใบเพิ่มหนี้ไม่ถูกต้อง	1.92	.87	น้อย
10. ออกใบลดหนี้ไม่ถูกต้อง	1.94	.88	น้อย
11. จัดทำใบกำกับภาษีไม่ทัน ตามระยะเวลาที่สรรพากรกำหนด	1.99	1.04	น้อย
12. ไม่เข้าใจเงื่อนไขของความรับผิดชอบ (จุดที่เกิดความรับผิดชอบ)	2.14	.96	น้อย
รวม	1.92	.74	น้อย

จากตาราง 5 แสดงว่า ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดทำรายงาน โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านการจัดทำรายงาน			
1. ไม่สามารถจัดทำรายงานให้ครบทุกประเภทตามที่กฎหมายกำหนดในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม	1.80	.91	น้อย
2. ไม่สามารถลงรายการในรายงานได้ภายใน 3 วัน นับแต่วันที่ได้มาหรือจำหน่ายออกไปซึ่งสินค้าหรือบริการ	2.15	1.01	น้อย
3. ต้องจัดเก็บและรักษารายงานเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเวลานาน	2.05	.95	น้อย
4. หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่สรรพากรกำหนดมีความยุ่งยาก	2.27	.93	น้อย
5. ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมากในการจัดทำรายงานประเภทต่างๆ ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม	2.22	.96	น้อย
6. ระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการจัดทำรายงานมีข้อจำกัด	2.01	.81	น้อย
รวม	2.08	.78	น้อย

จากตาราง 6 แสดงว่า ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดทำรายงาน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

3.1 การทดสอบสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 1 เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม	ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 21)		ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 58)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ	2.21	.98	1.50	.46	4.33**
ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม	2.41	1.00	2.07	.63	1.83
ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี	2.30	.95	1.78	.60	2.89**
ด้านการจัดทำรายงาน	2.47	1.01	1.94	.62	2.77**
รวม	2.35	.95	1.82	.51	3.16**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 แสดงว่า เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มมากกว่าเจ้าหน้าที่บัญชีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 การทดสอบสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 2 เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัด เพชรบุรี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 8 - 10

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำ ภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน

ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีใน การจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม	น้อยกว่า 5 ปี (N = 17)		5 -10 ปี (N = 27)		มากกว่า 10 ปี (N = 35)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ	1.75	.81	1.28	.27	1.98	.76
ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม	2.18	.84	1.57	.35	2.60	.65
ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี	1.87	.86	1.46	.33	2.30	.72
ด้านการจัดทำรายงาน	1.97	.70	1.56	.41	2.54	.76
รวม	1.94	.74	1.47	.28	2.36	.65

จากตาราง 8 แสดงว่า เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่มี ประสบ การณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ และด้านการจัดทำใบกำกับภาษี เจ้าหน้าที่บัญชีที่มี ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม และด้านการจัดทำรายงาน เจ้าหน้าที่บัญชีที่มี ประสบ การณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นมีประสบการณ์ในการทำงานมาก กว่า 10 ปี มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การ
ธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีใน การจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านการยื่นแบบแสดง รายการ	ระหว่างกลุ่ม	2	7.55	3.77	9.00**
	ภายในกลุ่ม	76	31.87	.42	
	รวม	78	39.42		
2. ด้านการขอคืนภาษี มูลค่าเพิ่ม	ระหว่างกลุ่ม	2	16.16	8.08	21.18**
	ภายในกลุ่ม	76	28.99	.38	
	รวม	78	45.15		
3. ด้านการจัดทำใบกำกับ ภาษี	ระหว่างกลุ่ม	2	10.73	5.37	12.62**
	ภายในกลุ่ม	76	32.31	.42	
	รวม	78	43.04		
4. ด้านการจัดทำรายงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	14.80	7.40	17.38**
	ภายในกลุ่ม	76	32.36	.43	
	รวม	78	47.16		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	11.97	5.98	17.97**
	ภายในกลุ่ม	76	25.31	.33	
	รวม	78	37.28		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 แสดงว่า เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อให้ทราบว่า ค่าเฉลี่ยคู่ใดที่มีความแตกต่างกัน จึงทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เซฟเฟ โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	ด้านการยื่นแบบ แสดงรายการ $\bar{X}$	มากกว่า 10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี
		1.98	1.75	1.29
มากกว่า 10 ปี	1.98	-	.23	.70**
น้อยกว่า 5 ปี	1.75		-	.47*
5 – 10 ปี	1.29			-
	ด้านการขอคืนภาษี มูลค่าเพิ่ม $\bar{X}$	มากกว่า 10 ปี 2.60	น้อยกว่า 5 ปี 2.18	5 – 10 ปี 1.57
มากกว่า 10 ปี	2.60	-	.43*	1.03**
น้อยกว่า 5 ปี	2.18		-	.60**
5 – 10 ปี	1.57			-
	ด้านการจัดทำ ใบ กำกับภาษี $\bar{X}$	มากกว่า 10 ปี 2.30	น้อยกว่า 5 ปี 1.87	5 – 10 ปี 1.46
มากกว่า 10 ปี	2.30	-	.43*	.84**
น้อยกว่า 5 ปี	1.87		-	.41**
5 – 10 ปี	1.46			-
	ด้านการจัดทำ รายงาน $\bar{X}$	มากกว่า 10 ปี 2.54	น้อยกว่า 5 ปี 1.97	5 – 10 ปี 1.56
มากกว่า 10 ปี	2.54	-	.57*	.98**
น้อยกว่า 5 ปี	1.97		-	.41**
5 – 10 ปี	1.56			-
	โดยรวม $\bar{X}$	มากกว่า 10 ปี 2.36	น้อยกว่า 5 ปี 1.94	5 – 10 ปี 1.47
มากกว่า 10 ปี	2.36	-	.41*	.88**
น้อยกว่า 5 ปี	1.94		-	.47**
5 – 10 ปี	1.47			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงว่า เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวม พบว่า เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีปัญหามากกว่าเจ้าหน้าที่บัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี และ 5 – 10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ และเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีปัญหามากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ ปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีปัญหามากกว่า เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีปัญหามากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับรายอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีปัญหามากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี และ 5 – 10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ และเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีปัญหามากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี ปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีปัญหามากกว่า เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี และ 5 – 10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ และเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีปัญหามากกว่า เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการจัดทำรายงาน ปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีปัญหามากกว่า เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี และ 5 – 10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .01 ตามลำดับ และเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีปัญหามากกว่า เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 การทดสอบสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 3 เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 11 -13

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ

ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม	ธุรกิจบริการ (N = 34)		ธุรกิจพาณิชยกรรม (N = 28)		ธุรกิจอุตสาหกรรม (N = 17)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ	1.57	.66	1.99	.83	1.44	.37
ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม	2.06	.79	2.44	.72	1.90	.65
ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี	1.87	.77	2.15	.74	1.64	.58
ด้านการจัดทำรายงาน	1.95	.67	2.52	.83	1.64	.52
รวม	1.86	.65	2.27	.74	1.65	.47

จากตาราง 11 แสดงว่า เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการจัดทำใบกำกับภาษีและด้านการจัดทำรายงาน เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจต่างกัน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ

ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.07	2.04	4.38*
	ภายในกลุ่ม	76	35.34	.46	
	รวม	78	39.41		
2. ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.65	1.83	3.35*
	ภายในกลุ่ม	76	41.50	.55	
	รวม	78	45.15		
3. ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี	ระหว่างกลุ่ม	2	2.93	1.47	2.78
	ภายในกลุ่ม	76	40.11	.53	
	รวม	78	43.04		
4. ด้านการจัดทำรายงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	9.31	4.65	9.35**
	ภายในกลุ่ม	76	37.85	.50	
	รวม	78	47.16		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	4.69	2.34	5.47**
	ภายในกลุ่ม	76	32.59	.43	
	รวม	78	37.28		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงว่า เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการจัดทำรายงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการจัดทำใบกำกับภาษีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่า ค่าเฉลี่ยคู่ใดที่มีความแตกต่างกัน จึงทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เซฟเฟ่ โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ

ลักษณะการดำเนินงาน ของธุรกิจ	ด้านการยื่นแบบ แสดงรายการ $(\bar{X})$	ธุรกิจ พาณิชย์กรรม 1.99	ธุรกิจ บริการ 1.57	ธุรกิจ อุตสาหกรรม 1.44
ธุรกิจพาณิชย์กรรม	1.99	-	.42*	.55**
ธุรกิจบริการ	1.57		-	.13
ธุรกิจอุตสาหกรรม	1.44			-
	ด้านการขอคืน ภาษีมูลค่าเพิ่ม $(\bar{X})$	ธุรกิจ พาณิชย์กรรม 2.44	ธุรกิจ บริการ 2.06	ธุรกิจ อุตสาหกรรม 1.90
ธุรกิจพาณิชย์กรรม	2.44	-	.37*	.54*
ธุรกิจบริการ	2.06		-	.16
ธุรกิจอุตสาหกรรม	1.90			-
	ด้านการจัดทำ ใบกำกับภาษี $(\bar{X})$	ธุรกิจ พาณิชย์กรรม 2.15	ธุรกิจ บริการ 1.87	ธุรกิจ อุตสาหกรรม 1.64
ธุรกิจพาณิชย์กรรม	2.15	-	.28*	.51*
ธุรกิจบริการ	1.87		-	.24
ธุรกิจอุตสาหกรรม	1.64			-
	ด้านการจัดทำ รายงาน $(\bar{X})$	ธุรกิจ พาณิชย์กรรม 2.52	ธุรกิจ บริการ 1.95	ธุรกิจ อุตสาหกรรม 1.64
ธุรกิจพาณิชย์กรรม	2.52	-	.57**	.88**
ธุรกิจบริการ	1.95		-	.31
ธุรกิจกรรม	1.64			-
	โดยรวม $(\bar{X})$	ธุรกิจ พาณิชย์กรรม 2.27	ธุรกิจ บริการ 1.86	ธุรกิจ อุตสาหกรรม 1.65
ธุรกิจพาณิชย์กรรม	2.27	-	.41*	.62**
ธุรกิจบริการ	1.86		-	.21
ธุรกิจอุตสาหกรรม	1.65			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงว่า เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมพบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจพาณิชย์กรรม มีปัญหามากกว่า เจ้าหน้าที่ที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจบริการ และธุรกิจอุตสาหกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ สำหรับรายคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจพาณิชย์กรรม มีปัญหามากกว่า เจ้าหน้าที่ที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจบริการและธุรกิจอุตสาหกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .05 ตามลำดับ สำหรับ รายอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี ปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจพาณิชย์กรรมมีปัญหามากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจอุตสาหกรรมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับรายคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการจัดทำรายงาน ปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจพาณิชย์กรรม มีปัญหามากกว่า เจ้าหน้าที่ที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจบริการ และธุรกิจอุตสาหกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .01 ตามลำดับ สำหรับรายคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 การทดสอบสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 4 เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ

ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชี ในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม	อายุน้อยกว่า 35 ปี (N = 34)		อายุ 35 ปีขึ้นไป (N = 45)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ	1.55	.64	1.80	.75	1.61
ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม	1.91	.68	2.35	.77	2.70**
ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี	1.72	.64	2.07	.78	2.20*
ด้านการจัดทำรายงาน	1.88	.61	2.24	.86	2.08*
รวม	1.76	.58	2.11	.74	2.38*

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่า เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการยื่นแบบแสดงรายการ แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 การทดสอบสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 5 เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 15

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การ
ธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพสมรส

ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชี ในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม	โสด (N = 38)		สมรส (N = 41)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ	1.61	.63	1.77	.77	1.04
2. ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม	2.14	.72	2.17	.81	1.17
3. ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี	1.80	.66	2.03	.80	1.42
4. ด้านการจัดทำรายงาน	1.98	.63	2.18	.89	1.15
รวม	1.88	.60	2.04	.77	1.02

จากตาราง 15 แสดงว่า เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่มี
สถานภาพสมรสต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน 79 คน เพื่อนำผลการศึกษาเป็นข้อมูลพัฒนาการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มของเจ้าหน้าที่บัญชี ผู้ประกอบการและสรรพากรจังหวัดเพชรบุรี ให้สอดคล้องกับความต้องการของทุกฝ่ายต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษา

การศึกษานี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี และด้านการจัดทำรายงาน จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ อายุ และสถานภาพสมรส

วิธีดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษาได้ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 79 คน ได้กลับคืนสมบูรณ์ครบถ้วน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของเจ้าหน้าที่บัญชีผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check - List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบลิเคิร์ต (Likert) 4 ระดับ จำนวน 39 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS Version 10.0 for Windows ดังนี้

1. หาจำนวนและร้อยละของสถานภาพเจ้าหน้าที่บัญชีผู้ตอบแบบสอบถาม
2. หาระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายเป็นโดยรวม รายด้าน และรายข้อ
3. หาความแตกต่างปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชี โดยรวมและรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบ ดังนี้
 - 3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม ได้แก่ ระดับการศึกษา อายุ และสถานภาพสมรส โดยใช้ค่าที (t – test Independent)
 - 3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงาน และลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ โดยใช้ค่าความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One – Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้การทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe')

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี สรุปผลได้ดังนี้

1. สถานภาพของเจ้าหน้าที่บัญชีผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า
เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีหน้าที่ในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งหมด 79 คน ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจเป็นธุรกิจบริการ มีอายุ 35 ปีขึ้นไป และมีสถานภาพสมรสแล้ว
2. ระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า
ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายด้านอยู่ในระดับน้อย
3. การเปรียบเทียบปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า
 - 3.1 เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มมากกว่า เจ้าหน้าที่บัญชีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการศึกษาที่ตั้งไว้ (ข้อ 1)

3.2 เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มมากกว่า เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี และ 5 – 10 ปี ตามลำดับ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการศึกษาที่ตั้งไว้ (ข้อ 2)

3.3 เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจพาณิชย์กรรม มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม มากกว่าเจ้าหน้าที่บัญชีที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจบริการ และธุรกิจอุตสาหกรรม ตามลำดับ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายด้านส่วนใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการจัดทำ รายงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการจัดทำใบกำกับภาษี แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการศึกษาที่ตั้งไว้ (ข้อ 3)

3.4 เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม มากกว่า เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีอายุน้อย 35 ปี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ยกเว้นด้านการยื่นแบบแสดงรายการแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการศึกษาที่ตั้งไว้ (ข้อ 4)

3.5 เจ้าหน้าที่บัญชีที่สมรสมีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม มากกว่าเจ้าหน้าที่บัญชีที่ยังโสด โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานในการศึกษาที่ตั้งไว้ (ข้อ 5)

การอภิปรายผล

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์กรธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับน้อย

ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบันกรมสรรพากร ได้มุ่งเน้นให้เจ้าหน้าที่กรมสรรพากรให้บริการกับประชาชนอย่างทั่วถึงและรวดเร็ว ตามสโลแกนที่ว่า “เต็มใจ เต็มใจ ให้ประชาชน” ทำให้การบริการของกรมสรรพากรในทุกด้านจะสะดวก รวดเร็ว และมีความเป็นธรรมรวมทั้งได้มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มตามสื่อต่างๆ เช่น

ทางโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ รวมทั้งได้มีการแจกเอกสารแผ่นพับ วารสารต่างๆ และทางอินเทอร์เน็ต ทำให้เจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจมีความรู้ความเข้าใจในหลักการของภาษีมูลค่าเพิ่ม สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับที่ ม.ร.ว. จัตุมงคล โสณกุล (2536 : 3) ได้กล่าวว่า กรมสรรพากรพยายามหาวิธีแก้ไขอยู่ตลอดเวลา เพื่อเอื้ออำนวยต่อธุรกรรมของธุรกิจแต่ละประเภทให้มีการปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและง่ายขึ้น โดยยังรักษาความเป็นกลางของระบบภาษีอากรที่ดีไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า

ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ในการยื่นแบบทางอินเทอร์เน็ตกับระบบเครือข่ายของสรรพากรที่เจ้าหน้าที่บัญชีเห็นว่ายาก เนื่องจากเจ้าหน้าที่บัญชีบางคนไม่มีความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ทำให้ไม่สามารถใช้อินเทอร์เน็ต ได้อย่างคล่องแคล่ว จึงมีปัญหาในการยื่นแบบทางอินเทอร์เน็ต รวมทั้งการนำระบบการยื่นแบบทางอินเทอร์เน็ตมาใช้นี้เป็นเรื่องที่เปลี่ยนแปลงใหม่ เจ้าหน้าที่บัญชีอาจจะยังไม่มั่นใจว่าที่กรอกข้อมูลยื่นแบบแสดงรายการไปแล้วนั้นถูกต้องหรือสรรพากรได้รับหรือไม่ เนื่องจากไม่มีหลักฐานการรับของสรรพากร หากนำไปยื่นที่สำนักงานสรรพากรจะมีเจ้าหน้าที่ลงชื่อรับเอกสารและได้รับใบเสร็จรับเงินจากสรรพากรเป็นหลักฐานไว้ให้ตรวจสอบได้ ส่วนการยกยอดชื่อมาจากรายงานภาษีซื้อผิด (ยอดซื้อต้องไม่มีภาษีมูลค่าเพิ่มรวมอยู่ด้วย) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ความไม่รอบคอบในการลงบัญชี เจ้าหน้าที่บัญชีอาจนำตัวเลขที่เป็นยอดรวมทั้งสิ้นซึ่งหมายถึง เป็นมูลค่าส่วนลด/บริการรวมภาษีมูลค่าเพิ่มมาลงบัญชี เพราะว่าในใบกำกับภาษีของแต่ละองค์การธุรกิจได้ออกแบบไม่เหมือนกัน บางกิจการจะแสดงยอดรวมทั้งสิ้นไว้บรรทัดบนต่อมาแสดงยอดภาษีมูลค่าเพิ่มและยอดมูลค่าส่วนลด/บริการตามลำดับ หรือบางกิจการอาจจะแสดงยอดมูลค่าสินค้า/บริการไว้บรรทัดบน ต่อมาแสดงยอดภาษีมูลค่าเพิ่มและยอดรวมทั้งสิ้นตามลำดับก็ได้ ซึ่งเมื่อเป็นเช่นนี้ ทำให้เจ้าหน้าที่บัญชีที่รีบร้อนในการปฏิบัติงานอาจดูตัวเลขผิดได้ ส่วนการยื่นแบบชำระภาษีไม่ทันตามที่สรรพากรกำหนด (ภายใน 15 วันของเดือนถัดไป) นั้นเนื่องจากว่าบาง องค์การธุรกิจอาจได้รับใบกำกับภาษีชื่อมาล่าช้า จึงทำให้ไม่สามารถยื่นแบบแสดงรายการได้ทันตามกำหนดได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของวินัย วิทวัสการเวช (2539 : 86 - 92) ที่ได้ศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการต่อระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม พบว่าแบบแสดงรายการภาษียุ่งยากเป็นปัญหาที่ผู้ประกอบการพบมากที่สุด

ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้น กฎระเบียบของทางราชการในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สรรพากรทำให้ต้องใช้เวลาในการตรวจสอบรายละเอียดการคืนเงินจึงล่าช้ามาก ขั้นตอนของระบบราชการทำให้การคืนเงินเกิดความล่าช้าและระยะเวลาใน

การได้รับเงินภาษีที่ดินจะล่าช้ามาก มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม กรมสรรพากรต้องมีการตรวจสอบอย่างละเอียด จึงมีกฎระเบียบเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่สรรพากรต้องใช้เวลาในการตรวจสอบนาน ทำให้ขั้นตอนในการคืนเงินล่าช้า รวมทั้งระยะเวลาในการได้รับเงินคืน จะช้ามาก บางแห่ง ต้องใช้ระยะเวลา 6 – 7 เดือน จึงจะได้รับเงินภาษีมูลค่าเพิ่มคืน องค์การธุรกิจบางแห่ง มีสิทธิได้รับคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ไม่กล้าขอภาษีมูลค่าเพิ่มคืน เนื่องจากเกรงว่าหากขอภาษีมูลค่าเพิ่มคืน จะถูกเจ้าหน้าที่สรรพากรเรียกตรวจสอบตามประมวลรัษฎากร มาตรา 84/1 (1) กำหนดให้การขายสินค้าหรือการให้บริการในกรณีที่มีภาษีต้องคืน แต่ผู้ประกอบการจดทะเบียนมิได้ขอคืนตามมาตรา 84 ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนภาษี ภายในสามปีนับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการ ภาษีสำหรับเดือนภาษีนั้น เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ วินัย วิทวัสการเวช (2539 : 86 - 92) ที่ได้ศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการต่อระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม พบว่า การคืนภาษีล่าช้าเป็นปัญหาที่พบมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุเทพ พงษ์พิทักษ์ (2539 : 66 - 68) ที่ศึกษาปัญหาการบริหารจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ศึกษาเฉพาะกรณีการโกงภาษีมูลค่าเพิ่ม พบว่า สาเหตุด้านกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องให้ เจ้าหน้าที่ต้องตีความทำให้เกิดมีการโกงภาษีมูลค่าเพิ่มที่สำคัญและทำให้การทำงานล่าช้า

ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสามอันดับแรก คือ ไม่สามารถแก้ไขรายการผิดพลาดในใบกำกับภาษีในส่วนที่เป็นสาระสำคัญได้ ไม่เข้าใจเงื่อนไขของความรับผิดชอบ (จุดที่เกิดความรับผิดชอบ) และไม่มีสถานที่เพียงพอในการเก็บรักษาใบกำกับภาษีซื้อไว้ ณ สถานประกอบการ (ต้องเก็บไว้นานเป็นเวลา 5 ปี) ผลการศึกษาคือ เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าในการจัดทำใบกำกับภาษีกฎหมายได้มีข้อกำหนดห้ามมิให้องค์การธุรกิจ แก้ไขรายการผิดพลาดในใบกำกับภาษีในส่วนที่เป็นสาระสำคัญได้ ซึ่งเป็นไปตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 42) เรื่องการกำหนดภาษีซื้อที่ไม่ให้นำไปหักในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 82/516) แห่งประมวลรัษฎากร ข้อ (10) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งรายการตามมาตรา 86/4 ได้ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงนอกจากนี้ข้อกำหนดในเรื่องความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม มีข้อกำหนดมากทำให้เจ้าหน้าที่บัญชีสับสนในเงื่อนไขของความรับผิดชอบว่า ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นเมื่อใด เนื่องจากกฎหมาย กำหนดไว้อย่างชัดเจนแน่นอนเมื่อให้มีการเสียภาษีขายออกใบกำกับภาษีหรือให้มีการปฏิบัติหน้าที่ ข้อ 7 ที่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 78 แห่งประมวลรัษฎากร ดังนั้นสรรพากรควรมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่บัญชีอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ตามมาตรา 87/3 แห่งประมวลรัษฎากรได้กำหนดให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษี และผู้ที่มีหน้าที่ต้องจัดทำรายงาน

เก็บและรักษารายงานใบกำกับภาษี สำเนาใบกำกับภาษี พร้อมทั้งเอกสารประกอบการลงรายงานดังกล่าว หรือเอกสารอื่นที่อธิบดีกำหนดไว้ ณ สถานที่ประกอบการที่จัดทำรายงานนั้น หรือสถานที่อื่นที่อธิบดีกำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี นับแต่วันที่ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีหรือวันส่งรายงาน ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าวทำให้ องค์การธุรกิจ ต้องเก็บรักษาเอกสารใบกำกับภาษีและรายงานที่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มไว้อย่างน้อย 5 ปี ซึ่งเจ้าหน้าที่บัญชีจะต้องจัดเก็บให้เรียบร้อย และสามารถค้นหาได้ง่ายและสะดวก เมื่อถูกตรวจสอบจากสรรพากร

ด้านการจัดทำรายงาน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหายุ่งยากในระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงในสามอันดับแรก คือ หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่สรรพากรกำหนดมีความยุ่งยาก ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมากในการจัดทำรายงานประเภทต่าง ๆ ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มและไม่สามารถลงรายการในรายงานได้ภายใน 3 วันนับแต่วันที่ได้ออกไปซึ่งสินค้าหรือบริการ ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่สรรพากรกำหนดมีความยุ่งยาก เนื่องจากว่า ตามมาตรา 87 แห่งประมวลรัษฎากร ภายใต้บังคับมาตรา 87/1 และมาตรา 87/2 ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีหน้าที่จัดทำรายงานเกี่ยวกับการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ รายงานภาษีขาย รายงานภาษีซื้อ รายงานสินค้าและ วัตถุดิบ ซึ่งจะต้องทำตามแบบเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด การที่เจ้าหน้าที่บัญชีไม่สามารถลงรายการในรายงานได้ภายใน 3 วัน นับแต่วันที่ได้ออกไปนั้น อาจเนื่องมาจากการได้รับสินค้าหรือขายสินค้า เมื่อได้มีการได้รับหรือออกไปกำกับภาษีไปแล้ว องค์การธุรกิจจะต้องส่งใบกำกับภาษีให้แผนกพัสดุหรือแผนกคลังสินค้าตรวจสอบความถูกต้องของสินค้าเสียก่อน จากสาเหตุนี้จึงทำให้เจ้าหน้าที่บัญชี จึงไม่สามารถลงรายการให้เสร็จภายใน 3 วันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริศักดิ์ รัชชานันติ (2541 : 232 – 234) พบว่า ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่มีทัศนคติที่มีต่อภาษีมูลค่าเพิ่มในทางบวก แต่ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรายงานต่าง ๆ ที่ผู้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มต้องจัดทำน้อยที่สุด

2. การเปรียบเทียบปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ประสพการณ์ในการทำงาน ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ อายุ และสถานภาพสมรส ผลการศึกษาพบว่า

2.1 เจ้าหน้าที่บัญชีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มมากกว่า เจ้าหน้าที่บัญชีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ โดยผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าเจ้าหน้าที่บัญชีที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่จะจบการศึกษาในระดับ ปวช.หรือปวส. ซึ่งได้รับการศึกษา

เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มน้อย ทำให้เมื่อไปปฏิบัติจึงมีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มมากกว่า เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนในด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ เนื่องจากว่าในการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม เจ้าหน้าที่กรมสรรพากรได้มีระเบียบข้อบังคับไว้อย่างชัดเจน และองค์กรธุรกิจส่วนใหญ่มักจะไม่นำภาษีมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากเกรงว่าจะถูกเจ้าหน้าที่สรรพากรตรวจสอบภาษีย้อนหลังมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สิริศักดิ์ รัชชานันติ (2541 : 232 - 234) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม พบว่า ผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

2.2 เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มมากกว่า เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี และ 5 - 10 ปี ตามลำดับ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าในประเทศไทยได้มีการนำภาษีมูลค่าเพิ่มเข้ามาใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2535 ซึ่งนับเป็นเวลาเพียง 10 ปี ที่ได้มีการนำมาใช้ ทำให้เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ซึ่งจบการศึกษาจากสถาบันการศึกษาก่อนที่จะมีการประกาศใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มในประเทศไทย ทำให้ความรู้ความเข้าใจในภาษีมูลค่าเพิ่มอาจจะมีน้อยกว่า เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี และ 5 - 10 ปี ซึ่งเจ้าหน้าที่บัญชีกลุ่มนี้เป็นผู้ที่เพิ่งจบการศึกษาจากสถาบันการศึกษามาและได้มีการศึกษาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มมาแล้วในหลักสูตรการศึกษา

2.3 เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจพาณิชย์กรรม มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มมากกว่า เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจบริการ และธุรกิจอุตสาหกรรม ตามลำดับ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการจัดทำรายงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการจัดทำใบกำกับภาษี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจพาณิชย์กรรม ต้องจัดทำรายงานภาษีซื้อ รายงานภาษีขาย และรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ส่วนเจ้าหน้าที่บัญชีที่มีลักษณะ การดำเนินงานบริการ จัดทำเพียงรายงานภาษีซื้อ และรายงานภาษีขายเท่านั้น ทำให้ลักษณะการทำงานของเจ้าหน้าที่บัญชีที่มีลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจพาณิชย์กรรม ซึ่งเป็นประเภทซื้อ มาขายไปมีความยุ่งยากมากกว่าส่วนองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นกิจการที่ผลิตสินค้าตาม กฎหมายว่าด้วยการบัญชีที่ได้จัดทำบัญชีสินค้าซึ่งอยู่ในครอบครองอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องจัดทำ รายงานสินค้าและวัตถุดิบขึ้นมาใหม่แต่จะถือบัญชีสินค้าในครอบครองเป็นรายงาน สินค้าและ วัตถุดิบด้วย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สิริศักดิ์ รัชชานันติ (2541 : 232 - 234) ที่ได้

ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม พบว่า ผู้ประกอบการที่มีลักษณะการดำเนินงานต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน ส่วนในด้านการจัดทำใบกำกับภาษีทุกองค์การธุรกิจต้องจัดทำตาม มาตรา 86 แห่งประมวลรัษฎากร จึงทำให้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม มากกว่าเจ้าหน้าที่บัญชีที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการยื่นแบบแสดงรายการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดย ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มได้นำมาใช้แทนภาษีการค้าที่ถูกยกเลิกไปตั้งแต่ 1 มกราคม 2535 นับถึงปัจจุบันก็เป็นเวลา 10 ปี ทำให้เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป ซึ่งจบการศึกษามาก่อนที่ภาษีมูลค่าเพิ่มจะนำมาใช้ในประเทศไทย รวมทั้งเมื่ออายุมากขึ้นการที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงและไม่มีเวลาที่จะค้นคว้าศึกษาทำให้มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มมากกว่าเจ้าหน้าที่บัญชีที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี ซึ่งเจ้าหน้าที่บัญชีที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี นั้นได้เรียนรู้เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มในหลักสูตรตามสถาบันการศึกษาแล้ว จึงทำให้สามารถที่จะนำมาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าเจ้าหน้าที่บัญชีที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป

2.5 เจ้าหน้าที่บัญชีที่สมรส มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มมากกว่าเจ้าหน้าที่บัญชีที่ยังโสด โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าเจ้าหน้าที่บัญชีที่สมรสแล้ว มีภาระหน้าที่ในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบมาก จึงอาจทำให้ความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานน้อยลง จึงทำให้มีปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มมากกว่าเจ้าหน้าที่บัญชีที่ยังโสด

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

ผลการศึกษาปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ครั้งนี้ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะจากการศึกษา ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับ ซึ่งประมวลรัษฎากรได้กำหนดไว้ เป็นสิ่งที่เจ้าหน้าที่บัญชีขององค์การธุรกิจต้องปฏิบัติตามหากไม่ปฏิบัติตามจะต้องมีบทลงโทษตามกฎหมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่บัญชีที่มีค่าเฉลี่ยสูงของปัญหาที่ควรส่งไปเข้ารับการฝึกอบรมและศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นอย่างมาก ได้แก่ เจ้าหน้าที่บัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีการศึกษาดำกว่าระดับปริญญาตรี มีสถานภาพการสมรสแล้วและมีอายุ 35 ปีขึ้นไป โดยองค์การธุรกิจที่ควรให้ความสนใจปัญหาใน

การจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นอย่างมาก ได้แก่ ธุรกิจพาณิชย์กรรม ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะให้องค์การธุรกิจได้มีการส่งเจ้าหน้าที่บัญชีดังกล่าวไปเข้ารับการฝึกอบรมและศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับ

- 1.1 การยื่นแบบทางอินเทอร์เน็ตกับระบบเครือข่ายของสรรพากร
- 1.2 การกรอกแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ. 30)
- 1.3 บทลงโทษของการไม่ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มตามกำหนดเวลา
- 1.4 สาระสำคัญของใบกำกับภาษี
- 1.5 การจัดเก็บเอกสาร เช่น ใบกำกับภาษีรายงานต่างๆ ให้เป็นระบบ
- 1.6 การจัดทำรายงานต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนดในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

นอกจากนี้ จากผลการศึกษาปัญหาการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจของเจ้าหน้าที่บัญชีในข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ระยะเวลาในการได้รับเงินภาษีคืนจะล่าช้ามาก ขั้นตอนของระบบราชการทำให้การคืนเงินเกิดความล่าช้า กฎระเบียบของทางราชการในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สรรพากรทำให้ต้องใช้เวลาในการตรวจสอบรายละเอียดการคืนเงินจึงล่าช้ามาก ปัญหาดังกล่าวเกิดจากระบบราชการคือระบบการปฏิบัติของกรมสรรพากรทั้งสิ้น ซึ่งควรมีการปรับเปลี่ยนระบบการทำงานในหน่วยงานสรรพากรด้วย ทั้งด้านขั้นตอนการปฏิบัติงานและด้านบุคลากร ซึ่งสรรพากรเองต้องยอมรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยและหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงระบบการทำงานภายในให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นเพื่อให้การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มขององค์การธุรกิจได้รับเงินเร็วขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

- 2.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มของเจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี
- 2.2 พฤติกรรม ทักษะและความต้องการของเจ้าหน้าที่บัญชีองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีต่อการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม
- 2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มของเจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี
- 2.4 ทักษะของเจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ ที่มีต่อระเบียบข้อปฏิบัติการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มของสรรพากร จังหวัดเพชรบุรี
- 2.5 ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่บัญชีที่มีต่อระเบียบข้อปฏิบัติการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มของสรรพากร จังหวัดเพชรบุรี
- 2.6 ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่บัญชีในองค์การธุรกิจ ที่มีต่อการให้บริการภาษีมูลค่าเพิ่มของสำนักงานสรรพากร จังหวัดเพชรบุรี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กองนโยบายและแผน, กรมสรรพากร. (2536). เอกสารเผยแพร่การยื่นแบบแสดงรายการ
การชำระภาษี และการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม.
- กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร. (2542). ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2542. พิมพ์ครั้งที่ 1.
โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- กลุ่มนิติกร. (2542) ใบกำกับภาษี.
- เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม. (2541). การคลังว่าด้วยการจัดสรรและการกระจาย. ฉบับพิมพ์
ครั้งที่ 6. แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คณะกรรมการระบบจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม. กรมสรรพากร. เอกสารประกอบการชี้แจงภาษี
มูลค่าเพิ่ม.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : กรุงเทพ
เนรมิตรการพิมพ์.
- ทัศนีย์ มหาชนะกิตติวงศ์. (2536). สรรพสาสน์. กรุงเทพฯ : บริษัทคอมฟอร์ม จำกัด.
- นภดล อิมกระจ่าง. (2534). คำอธิบายภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ. กรุงเทพฯ :
สำนักงานสรรพากรเขตคลองเตย.
- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2545). ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมิน
การศึกษา (หน่วยที่ 3). นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.
- บุญรอด โปว์เสรีวงศ์. (ม.ป.ป.). กลยุทธ์การดำเนินธุรกิจแบบไร้ปัญหาภาษีอากร. กรุงเทพฯ :
กรมสรรพากร. .
- ม.ร.ว. จุตมงคล โสณกุล. (2536). สรรพสาสน์. กรุงเทพฯ : บริษัทคอมฟอร์ม จำกัด.
- ล้วน สายยศ และอังศณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย โสสุวรรณจินดา. (2539). ภาษีมูลค่าเพิ่ม ฉบับสมบูรณ์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ดีไลท์.
- วินัย วิทวัสการเวช. (2534). ทศนคติของผู้ประกอบการต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม. สารนิพนธ์ รศ.ม.
(บริหารรัฐกิจ). กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สมชัย ฤชุพันธุ์. (2532). ภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
กฎหมายธุรกิจ.

- สมคิด บางโม. (2537). *ภาษีอากรธุรกิจ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรกราฟฟิค.
- สิริศักดิ์ รัชชานันติ. (2542). *ทัศนคติของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุเทพ พงษ์พิทักษ์. (2539). *ปัญหาการบริหารจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม กรณีศึกษาเฉพาะกรณีการโกงภาษีมูลค่าเพิ่ม*. สารนิพนธ์ รศ.ม.(รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เสนาะ อุณาภูล. (2533). *สรรพากรสาส์น*. กรุงเทพฯ : บริษัท คอมฟอร์ม จำกัด.
- สำนักงานเลขานุการกรม. กรมสรรพากร. (2539). *เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องทำอย่างไรให้ได้คืน VAT โดยเร็ว : สำนักงานเลขานุการกรม กรมสรรพากร*. ม.ป.พ.
- . (2543). "สรรพากรสาส์น," *เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง เสียภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ถูกต้องอย่างไรตามหลักเกณฑ์ใหม่*.
- Rice, Steven J. (1997). *Introduction to Taxation*. Washington : Dame Publications. Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ทม 1012/ 5 ๙๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้จัดการฝ่ายบัญชี สำนักงานใหญ่ บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี" โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางสาวเนตรนภา ขงวานิชจิต นักบัญชี ระดับ 9 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 5 5 5 6

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้จัดการสำนักงานเขตกลาง 5 ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายวีรศักดิ์ โคมสุวรรณ ผู้จัดการธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขากาญจนบุรี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 5457

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ภัทรา เรืองสินภิญญา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือ

รายชื่อหน่วยงานที่จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย (Try out)

ลำดับที่	หน่วยงาน	ประเภทธุรกิจ
1.	บ.ซี วี วี โฮเต็ล บิวเนส จก.	ธุรกิจบริการ
2.	หจก.บางเค็มบริการ	ธุรกิจบริการ
3.	บ.รอยัลไดมอนด์โฮเต็ล จก.	ธุรกิจบริการ
4.	หจก.เพชรบุรีสถาปัตย์	ธุรกิจบริการ
5.	หจก.วงศ์ธนาวุฒิ	ธุรกิจบริการ
6.	หจก.ไพบูลย์เพชรบุรี	ธุรกิจบริการ
7.	หจก.นพโพธิ์ออยล์	ธุรกิจบริการ
8.	บ.ปิยะจิต จก.	ธุรกิจบริการ
9.	บ.สหไทยดีพาร์ทเมนต์สโตร์กรุ๊ป จก.	ธุรกิจพาณิชย์กรรม
10.	บ.ซี ดี ฮุนได ออโต้เซลส์ จก.	ธุรกิจพาณิชย์กรรม
11.	หจก.โตโยต้าเพชรบุรี	ธุรกิจพาณิชย์กรรม
12.	หจก.สงวนไทยมอเตอร์	ธุรกิจพาณิชย์กรรม
13.	หจก.ฮอนด้าเพชรบุรี	ธุรกิจพาณิชย์กรรม
14.	หจก.เมืองเพชรอิเล็กทรอนิกส์	ธุรกิจพาณิชย์กรรม
15.	บ.ไฮเปอร์เทคพลาสติกอินทสทรี จก.	ธุรกิจอุตสาหกรรม
16.	บ.แอลการ์ดเท็กซ์ไทล์ จก.	ธุรกิจอุตสาหกรรม
17.	บ.จีมินี เท็กซ์ไทล์ จก.	ธุรกิจอุตสาหกรรม
18.	บ.มิ่งเห็น(ประเทศไทย) จก.	ธุรกิจอุตสาหกรรม
19.	บ.กังวาลโพลีเอสเตอร์ จก.	ธุรกิจอุตสาหกรรม
20.	บ.บิซอพกัมมา(ประเทศไทย) จก	ธุรกิจอุตสาหกรรม

ที่ ทม 1012/ 6441

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ บริษัท ซี วี วี โฮเต็ล บิวสเนส จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทบ 1012/ 6442

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ หจก. บางเค็มบริการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี" โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นายแพทย์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 6443

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๔ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ บริษัท รอยัลโดมอนโฮเทล จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชี ในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของ เจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/6444

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ หจก. เพชรบุรีสถาปัตย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

รสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 6445

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๔ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ หจก. วงศ์ธนาวุฒิ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมาดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/6446

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ หจก. ไพบูลย์เพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/6447

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ หจก. นพโพธิ์ออยส์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นายแพทย์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 6448

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ บริษัท ปิยะจิต จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมาดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 6449

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ บริษัท สหไทยดีพาร์ทเมนต์โลจิสติกส์ จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นายแพทย์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 6450

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ บริษัท ซี ดี ฮุนได ออโต้เซลส์ จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 6451

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ หจก. ไคโยต้าเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมาดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 6452

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ หจก. สงวนไทยมอเตอร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทบ 1012/ 6453

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๔ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ หก. ฮอนด้าเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 6454

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ หจก. เมืองเพชรอิเล็กทรอนิกส์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 6455

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ บริษัท ไฮเปอร์เทคพลาสติกอินทัสทรี จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ . ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 6456

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๔ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ บริษัท แล็คการ์ดเท็กซ์ไทล์ จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 6457

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ บริษัท จีมินี เท็กซัส จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชี ในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของ เจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นายแพทย์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 6458

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ บริษัท มิ่งเห็น (ประเทศไทย) จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมาดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/6459

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ บริษัท กังวาลโพลีเอสเตอร์ จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวกสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/6460

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการ บริษัท บิซอพกัมมา (ประเทศไทย) จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี" โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการศึกษา
เรื่อง
ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม
ในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี

.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจจังหวัดเพชรบุรี คำตอบของท่านจะเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาเพื่อหาปัญหาในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม หากขาดข้อมูลส่วนนี้ การศึกษาในครั้งนี้อาจสำเร็จลุล่วงไปได้ จึงใคร่ขอให้ท่านได้โปรดกรุณาตอบแบบสอบถามนี้ รวม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของเจ้าหน้าที่บัญชีผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในข้อความที่เป็นจริงในช่อง ☐

1. ระดับการศึกษา

- ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
☐ ปริญญาตรีขึ้นไป

2. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ☐ น้อยกว่า 5 ปี
☐ 5 - 10 ปี
☐ มากกว่า 10 ปี

3. ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ

- ☐ ธุรกิจบริการ
☐ ธุรกิจพาณิชยกรรม
☐ ธุรกิจอุตสาหกรรม

4. อายุ

- ☐ น้อยกว่า 35 ปี
- ☐ 35 ปีขึ้นไป

5. สถานภาพสมรส

- ☐ โสด
- ☐ สมรส

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม

คำชี้แจง โปรดกรณาดตอบแบบสอบถามทุกข้อ โดยทำเครื่องหมาย / ลงในระดับปัญหาที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด ในแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 4 คำตอบ

ข้อ	ปัญหาการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1	ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ กรอกรายการในแบบแสดงรายการไม่ถูกต้อง (เช่น กรอกเดือนผิด หรือปี พ.ศ.ผิด)				
2	กรอกเลขประจำตัวผู้เสียภาษีลงในแบบชำระภาษี ผิดพลาด				
3	กรอกเลขสาขาในแบบแสดงรายการภาษีผิด				
4	ไม่ใส่เลขสาขาในแบบแสดงรายการ				
5	ยื่นแบบไม่ถูกต้องเป็นเหตุให้ภาษีขายในเดือน คลาดเคลื่อนไป				
6	ยื่นแบบไม่ถูกต้องเป็นเหตุให้ภาษีซื้อในเดือน คลาดเคลื่อนไป				
7	ยกยอดซื้อมาจากรายงานภาษีซื้อผิด (ยอดซื้อต้องไม่มีภาษีมูลค่าเพิ่มรวมอยู่ด้วย)				
8	ยกยอดขายมาจากรายงานภาษีขายผิด (ยอดขายต้องไม่มีภาษีมูลค่าเพิ่มรวมอยู่ด้วย)				

ข้อ	ปัญหาการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
9	ยื่นแบบชำระภาษีไม่ทันตามที่สรรพากรกำหนด (ภายใน 15 วันของเดือนถัดไป)				
10	การกรอกรายการในแบบขาดความชัดเจน กรณียื่นแบบเพิ่มเติมมักกรอกรายการไม่ครบถ้วน				
11	ขาดความสะดวกรวดเร็วในการยื่นแบบ				
12	การยื่นแบบทางอินเทอร์เน็ตติดต่อกับระบบ เครือข่ายของสรรพากรยาก				
13	ใช้แบบแสดงรายการชำระภาษีผิดประเภท				
ด้านการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม					
1	ขาดความเข้าใจในการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม				
2	การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสด (เจ้าหน้าที่ สรรพากรมักแนะนำให้ขอคืนเป็นเครดิต) ทำให้ธุรกิจขาดเงินทุนหมุนเวียนในกิจการ				
3	ระยะเวลาในการได้รับเงินภาษีคืนจะช้ามาก				
4	มีสิทธิขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ไม่ขอคืน เนื่องจากกลัวว่า หากขอคืนภาษีจะโดนเรียก ตรวจสอบ				
5	กรอกแบบฟอร์มการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่ถูกต้อง				
6	การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มโดยนำเข้าบัญชีเงินฝาก ธนาคาร มีปัญหาในการนำเงินเข้าบัญชี เนื่องจากเลขบัญชีไม่ตรง				
7	ขั้นตอนของระบบราชการทำให้การคืนเงิน เกิด ความล่าช้า				
8	กฎระเบียบของทางราชการในการกำกับดูแลการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สรรพากร ทำให้ต้องใช้ เวลานานในการตรวจสอบรายละเอียด การคืนเงิน จึงล่าช้ามาก				

ข้อ	ปัญหาการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1	ด้านการจัดทำใบกำกับภาษี ลงรายการไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดในใบกำกับภาษี				
2	แสดงยอดภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยแยกออกจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการไม่ถูกต้อง				
3	ไม่สามารถแก้ไขรายการผิดพลาดในใบกำกับภาษีในส่วนที่เป็นสาระสำคัญได้				
4	ไม่มีสถานที่เพียงพอในการเก็บรักษาใบกำกับภาษีซื้อไว้ ณ สถานที่ประกอบการ (ต้องเก็บไว้นานเป็นเวลา 5 ปี)				
5	ไม่มีสถานที่เพียงพอในการเก็บรักษาใบกำกับภาษีขายไว้ ณ สถานที่ประกอบการ (ต้องเก็บไว้นานเป็นเวลา 5 ปี)				
6	ออกใบเพิ่มหนี้ไม่ถูกต้อง				
7	ออกใบลดหนี้ไม่ถูกต้อง				
8	ออกใบแทนใบกำกับภาษีไม่ถูกต้อง				
9	ออกใบแทนใบเพิ่มหนี้ไม่ถูกต้อง				
10	ออกใบแทนใบลดหนี้ไม่ถูกต้อง				
11	จัดทำใบกำกับภาษีไม่ทันตามระยะเวลาที่สรรพากรกำหนด				
12	ไม่เข้าใจเงื่อนไขของความรับผิด (จุดที่เกิดความรับผิด)				
1	ด้านการจัดทำรายงาน ไม่สามารถจัดทำรายงานให้ครบทุกประเภทตามที่กฎหมายกำหนดในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม				
2	ไม่สามารถลงรายการในรายงานได้ภายใน 3 วันนับแต่วันที่ได้ออกหรือจำหน่ายออกไปซึ่งสินค้าหรือบริการ				

ข้อ	ปัญหาการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่ม	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
3	ต้องจัดเก็บและรักษารายงานเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเวลานาน				
4	หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สรรพากรกำหนดมีความยุ่งยาก				
5	ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมากในการจัดทำรายงานประเภทต่างๆ ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม				
6	ระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการจัดทำรายงานมีข้อจำกัด				

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
ผู้ศึกษา

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (rtt)
 ปัญหาของเจ้าหน้าที่บัญชีในการจัดทำภาษีมูลค่าเพิ่มในองค์การธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี

ด้านการยื่นแบบ แสดงรายการ	ด้านการขอคืนภาษี มูลค่าเพิ่ม	ด้านการจัดทำใบ กำกับภาษี	ด้านการจัดทำรายงาน
ข้อ r	ข้อ r	ข้อ r	ข้อ r
1 .49	1 .60	1 .46	1 .59
2 .24	2 .54	2 .52	2 .60
3 .29	3 .45	3 .66	3 .67
4 .61	4 .43	4 .50	4 .74
5 .51	5 .37	5 .50	5 .63
6 .41	6 .32	6 .51	6 .32
7 .24	7 .50	7 .41	
8 .30	8 .54	8 .71	
9 .59		9 .57	
10 .48		10 .57	
11 .63		11 .59	
12 .28		12 .68	
13 .24			
rtt	.93		

จากตารางพบว่า ข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .24 - .74 ซึ่งมากกว่า .20 จึงใช้ข้อคำถามทุกข้อไปจัดทำแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. นางสาวเนตรนภา ยงวานิชจิต	นักบัญชีระดับ 9 ฝ่ายบัญชี สำนักงานใหญ่
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
2. นายวีรศักดิ์ โคมสุวรรณ	ผู้จัดการธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
สาขากาญจนบุรี สำนักงานเขตกลาง 5
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
3. อาจารย์ภัทรา เรืองสินปัญญา	อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ
สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวอรพิน เจริญศิริวงศ์
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ.2508
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	72 ถนนพานิชเจริญ ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	สมุห์บัญชีสาขา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บมจ.ทิพยประกันภัย สาขาเพชรบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2527	มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) แผนการเรียนวิทย์ – คณิต โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
พ.ศ.2531	บริหารธุรกิจบัณฑิต (สาขาการบริหารการเงิน) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
พ.ศ.2545	การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ